

ସେ ଏକାତ୍ମଗୀର ପୁରସ୍କାର ବିଷୟରେ ଦିଇଲା ଯଥାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନାକାରୀ ହେଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଏକାତ୍ମଗୀର ପୁରସ୍କାର ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ବାହୁଦିନ ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁକରଣ କରି ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ଉପରୁଚିତ ଶହୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ଏକାତ୍ମଗୀର ପୁରସ୍କାର ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ବାହୁଦିନ ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁକରଣ କରି ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ଉପରୁଚିତ ଶହୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ଏକାତ୍ମଗୀର ପୁରସ୍କାର ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ବାହୁଦିନ ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁକରଣ କରି ମନ୍ଦିରର ପାଶରେ ଉପରୁଚିତ ଶହୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ।

ସମବାୟ ରୂପସଂକିତ

ଥମେମାନେ ଏଥୁପୁଣେ ଦେଖାଇଥିଲୁ ତ
ଡକ୍ଟରରେ ସେବେଷ୍ଟିବ ଏ ପ୍ରକାର ସମିଜି
ବା ଯା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲୁ ମେ ସମସ୍ତର ଫାର୍ମୀ
ବାହାରକୁ ବିଶେଷତଃ କଙ୍ଗଦେଶର ଅର୍ଥ ରିକା-
ନ୍ତ୍ରାଗ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଡକ୍ଟରର କୃତିତ୍ଵ
ଶୈଳୀ ସାଧାରଣର ଗର୍ଭବ । ସେମାନେ ଅଧି-
କ୍ରମ ମହନନ୍ଦର ବ୍ରିଜାଲରେ କରିଛି ।
ଯାହାକୁ ଘର ବାହି ସେମାନଙ୍କ କାରରେ
ଏଗେନ୍ଟଙ୍କ ନାହିଁ ଯେ ଅକ୍ଷ୍ୟଠାରୁ ରୂପ ନ
କର ଅପଣା ସହି ଅର୍ଥକାଗ ଗୋଟିଏ ସମ୍-
ଭିର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ କରିପାରିବେ ପୁଣି ଅକ୍ଷ୍ୟ
ସୁଦରେ ରୂପ କି ପାଇଲେ ଅକ୍ଷ୍ୟ ସୁଦରେ ଅପଣ,
ଦଳର ଫେରକୁ ବ୍ରି ଦେବାହାଗ ସାଧାର୍ୟ
କରିପାରିବେ ପାହି । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମହନନ୍ଦ
ଅବେଳା ଅଛନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶର ପାଇଁ
ଅକ୍ଷ୍ୟ ସେମାନେ ସବୁଦର ଉଦ୍‌ବା କରିବାକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି ବରଂ ଦୟାଗ୍ରହୀ ପ୍ରକାରାରୁ ସାଧା-
ମନେ ଅଧିକ ସୁଦ ଅଧାୟ କରିବାକୁ ପାଇନ୍ତି
ନାହିଁ । ଏଥୁପୁଣେ ମିଠେଇଶିଥ ଦରାଦ
ଛିପି ଲାଗୁ ଥିଲା । ଅବେଳକର ଧାରା ସେ
ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ମହନନ୍ଦାରୁ ଅକ୍ଷ୍ୟ କହୁ
କବିଷାୟ ଅଧିକ ଲାଭଦର କହେ । କେହିଁ
ନାହିଁ ରାଶିମପାଇଳ ଦୂରିମାନ୍ ବ୍ୟବସାୟ ଉଚ୍ଚ

ସୁଦରେ ଚକ୍ର ଭଣ କର ବ୍ୟବସାୟ ଚଲାଯାଇଛି
ଦେଖାଯାଏ ମାତ୍ର ଏପର ଲୋକର ସଂଖ୍ୟା
ଅଧିକ । ଅନେକ ଲୋକ ଉଚ୍ଚ ସୁଦରେ ଭଣ
କରି ବ୍ୟବସାୟ ଚଲାଇ ଗଢ଼ିପ୍ରତି କୋରାଇଥାଏନ୍ତି
ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ ଏ
ପ୍ରଦେଶରେ ଯାହାଁ । ସଂଗ୍ରହ ଅର୍ଥାତ୍ ମର ଉପାୟ
ଅଳ୍ପ । ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହସର ଅଭିଭାବ ବାଣିଜ୍ୟ
ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟାପର ବାଧା ଘରାଇଥାଏ ମାତ୍ର
ସୁଦର ଉଚ୍ଚଦର ଅମ୍ବାଳକ ବିବେଚନାରେ
ପ୍ରଧାନ ବାଧା ଥିଲେ । ଶାଶ୍ଵତବାଦୀ ଛୋଟମ୍ଭାବୀ
ବ୍ୟବସାୟ ଅରମ୍ଭ କୋର କିମ୍ବାରେ । ଭଣ
କିନା ଅବଶ୍ୟକ ପଣ୍ଡିତ ଦସ୍ତଖତ ଦେବାର
ଉପାୟ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚସ୍ଵଦରେ ଚକ୍ର ଭଣ କରି
ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭନାଳ ଦେବାର ଅଣା କିମ୍ବା
ଦେଖି ଯାହାକୁର ବ୍ୟବସାୟ କରିବାର ବୃଦ୍ଧି ଓ
ସାହସ ଅଛି ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷ ରହିବାକୁ
ବାଧ ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ଅତେବକ ମହାଜନ ବା
ବାଣିଜ୍ୟ ଯେଉଁ ଥିଲେ ଦେଖ ଏ ପ୍ରଦେଶ-
ପ୍ରତିକଳ ଉଚ୍ଚସ୍ଵଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଧାଜୀବନ ଥିଲେ ।
ଭଣଦାଗା ମହାଜନମାନେ କେବେଳକ ପରିମା-
ଣରେ ତାହା ବୁଝିପାଇ ସୁଦର ଦର ବିତ୍ତ ଭଣ
ଦୁରିଥାଏନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହା ବିଷ୍ଟର ଗଞ୍ଜ ଭଣ-
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖାଯାଏ । ସାମାଜିକ ଭଣର ସୁଦ
ପ୍ରାୟ ପୂର୍ବପରି ରହିଥାଏ । ଅକ୍ଷୁଲାଭରେ ବ୍ୟବ-
ସାୟ ଦରବା ପରି ଅଳ୍ପ ସ୍ଵଦରେ ଭଣ ଦେବା
ପରିଣାମରେ ଲାଭକର ମେଲି ଯେହେବେଳେ
ଏ ପ୍ରଦେଶର ମେଲି ବୁଝିପାଇବେ ଗେବେବେ-
ଳେ ମୁଦର ଦର ଭଣଦେବ । ଏବଂ ବୁଝାଇବା-
କି ଭଣ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ହେଠ ପର ଏଠାରେ ଭଣଦା-
ର ଯୌଥ ଭଣ୍ଟାର ଯାହାର ନାମ ବ୍ୟକ୍ତ ଥିଲେ
ତାହା ସ୍ଥାପନକରିବା ଏହାକୁ ପ୍ରୟୋଜନ ।
ଅମ୍ବାଳକୁ ପତଙ୍ଗ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଅନେକ
ବ୍ୟାକ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ସେଠା ମେଲି-
ମାନେ ତାହା ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଧନ-
ବାଳ ଦେବାରୁ ସହି ଅର୍ଥ ଅଳ୍ପ ସୁଦରେ
ଲଗାନବା ଲାଭବର ବୁଝିଥାଏନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ-
ମାନେ ବାଣିଜ ଶକ୍ତିର ରଙ୍ଗ ବା ରଙ୍ଗ ସୁଦରେ
ଦକ୍ଷାଣ ଦାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାର ରଖିଥ-
ଇନ୍ତି ଏବ ଶବନର ବାଣିଜ ଟ ଶାର୍ଟ୍ କାଳ
ଲାଭଦର ଯୌଥ ବ୍ୟବସାୟରେ ଟଙ୍କା ଖଟାଇ
ଥାଏ । ସେହି ଦେବୁ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଭଣସମେତମାନକୁ ବାର୍ତ୍ତକ ପରିଦର୍ଶ
କାହାରେ ସୁଦରେ ଚକ୍ର ଭଣ ଦେବାରୁ ଅର୍ଥ-
ସର ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଏ ବିଷ୍ୟରେ ବଙ୍ଗଦେ-
ଶୁ ସବୁ ସେହି ଉପକାର ପାଇଥାଏ ତାହା ବୁଝ-
ଇବାପରିବ ଶ୍ରୀବାର ଦେବିବା ଏବଂ ତହିଁ

ସୁଦ୍ଧା ଲବନରୀବା ଅମୃତାନନ୍ଦର ତତ୍ତ୍ଵବି-
ଧରେ । ଯେବେ ହେଲା ଦର୍ଶି ତେବେ
ଅମୃତାନନ୍ଦର ପଦ । ବେଳେ ସାଧ୍ୟାତ
କ ହେଲେ ପଛକୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅନ୍ତରେ
ପଦ ସହିବାକୁ ଦେବ । ସମଦ୍ୟ ରାଜସଂକି
ଶିଳାରସା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବସାୟ ବିଦ୍ୟାରର
ଉତ୍ତରପୁଣ୍ୟ ଉତ୍ତରପୁଣ୍ୟ ଅଟେ । କହଁପ୍ରତି ବିଷେଷ
ମନୋଯୋଗୀ ହେବା ଅମୃତାନନ୍ଦର ସବାଲ୍ଲେ
ତତ୍ତ୍ଵବିଧା ।

ଭାରତ ଜ୍ଞାନୟ ମଦ୍ରୀ ସମିତି

ଲହୋରଠାରେ ଶୀର୍ଷକିର ସମେତ ବା
କଜ୍ଜୁସର ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ଗତ ଦିନମର
ମାସରେ ହୋଇଥିଲା ଚହିରେ ଅଭୟଦ୍ୟତା ସମକ୍ଷ
ଓ ଅଧିବେଶନର ସମ୍ଭାପନ ଭୂର୍ବୃକ୍ଷର ବକ୍ତ୍ଵାରେ
ନ୍ୟାକସାପକ ସମ୍ବାନକର ଯେଉଁ ପ୍ରାଣ-
ଲୀରେ ସଞ୍ଚୟାରଣ ହୋଇଥିଲା ଚହିରେ ସମ-
ଲୋତମା ସମ୍ବନ୍ଧତାଙ୍କରରେ ହୋଇଥିଲା । ଲଳା
ଦରେବୃତ୍ତ ଲଳ ମହାଶୟ ସଥାର୍ଥ କହିବେ ଯେ
ମୁଖମାନଙ୍କ, ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ବଳ-
ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ପଣ୍ଡର ହେବେ, ସମ୍ମାନ୍ତ୍ର
ଶ୍ରେଣୀତି ପ୍ରୟେ କଲେ ପ୍ରକାଶାଧାରଣକ ମତ
ସମ୍ବନ୍ଧର ହେବ, ଜମ୍ବାରକୁ ପାଖ ଲଗାଇବେ
ବ୍ୟବସ୍ଥିମାନେ ଅପରୁଣ୍ଣ ଦେବେ ଏବ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପନକର କରିବ କେବରେ ଧୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲେ
ବାହାରର ବଳନେଇବ ଅନ୍ଦୋଳନ ଦୂରି ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବ । ଅଧିବେଶନର ସମ୍ଭାପନ ମହାଶୟ ଗବ-
ର୍ତ୍ତମେଷକ ବର୍ତ୍ତିବ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମସଲମାନଙ୍କ-
ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥକାଳ ଗୋଟିଏ ପରେଣ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ
ହୋଇଥିବା ଏବ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ପଥଗଠ ଭାବେ
ମନ୍ଦ୍ର ଶାସନମତେ ବିଦ୍ୟାରୁ ବନ୍ଦ କର ସମ୍ବାର-
ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରକାଶର ହୋଇ ନ ସ୍ଥବା ଦେଇ ଦୂରେ
ପ୍ରକାଶପୂର୍ବତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଥା ମଧ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ
ବ୍ୟସରେ ସବ୍ୟାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ଶରୀର ଦିଆ
ଦିବା ମାତ୍ର ପ୍ରତିକଳ ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି
ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସେ ଅନ୍ତର ଦହିଲେ ଏବଂ
ମୂର୍ଖତା ଦେଶର ଦୂର୍ଦ୍ଦାର ମୂଳ କାରଣ୍ୟ ଏବଂ
ସୁନ୍ଦର ନିଶ୍ଚାହୀ ସମସ୍ତ ଦୋଷର ପ୍ରକଳାର
ସାଧକ ଥାଏ । ଏଥରୁଥାରୁ ଦୁଇଶ୍ଚ ଦୁଇଶ୍ଚ-
ଦିନ ପ୍ରକଳନମାନେ ରକ୍ତ ବିରକ୍ତ କର ଯେଉଁ
ପ୍ରପ୍ରାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଚହିମଧ୍ୟରେ ଦୂରକ
ଶାସକମାର ସମ୍ମାନ୍ୟ ନିୟମାବଳୀର ଦୋଷ
ପ୍ରଥମଶ୍ରାକ ଅଧିକାର କରିଥିଲା । ଦୁଇଶ୍ଚଦିନ
ଅଧିବେଶନରେ ଦୁଇ ସମ୍ବନ୍ଧ ବରକରାଣ
କିମ୍ବା ପୁର୍ବବ୍ୟାର କରିବାରାଗ ଭରିଗ୍ମୟ
ଦେଖି ସେକେଟର ଓ ଭାରତ ମର୍ତ୍ତମେଷକୁ

ଅନ୍ତରେଷ କରସିବା ବର୍ଷମୁ ପ୍ରଥମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା । ଗହିରାରୁ ଦଶିଣ ଅପ୍ରିକାରେ ଭାବଗାରୀ ମନ୍ତ୍ର, ମେଲମାଳ, ଶ୍ରଙ୍ଖିଯୁନ ଓ ଯାଏକ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ହୃଦୟବନ୍ଦାର ଦେଇଥିଲୁ ତସମ୍ବେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ପ୍ରଣାମୀ କର ଓ ତାଙ୍କ ମନୋଦେବୀ ସେମାନଙ୍କର ଦୂର୍ଦଶା ମୋତକ ନିରିତ ଟ ୨୫୦୦୦ ଲକ୍ଷ ଦାତ ଦେଇ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଧର୍ମଗାତ ଦେଇ ଭୁଲଗ ଗନ୍ଧି-ମେଘକୁ ଦହିଣ ଅପ୍ରିକାରୁ ଭୁଲ କପଠାଇବା କାରିଣ ଅନ୍ତରେଷ କରସିବା ଓ ସେଠା ଜଳମାତିକ ଲୋକେ ସାମ୍ନାଜ୍ୟମାତ ବହିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ନିନମୟ ଥିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା । ଏହି ଶେଷୋକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗର ତଳାବେଳେ ମାକ୍ୟବର ମାଝେର ମହୋଦୟ ଚେତିଲା ବକ୍ର, ତା ବରୁଥିଲେ ଏବଂ ବାହାରୀ ବାହି ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲା ପରେ ଗ୍ରୟତ ସରେନ୍ଦ୍ରମାଥ ବାନର୍ଦ୍ବୀ ମହୋଦୟ ମାହୋଦ୍ଵାନପ୍ରଭୁକ ଦଶିଣ ଅପ୍ରିକାର ଭାବର ବାହିକି ସାହାଯ୍ୟ ଦାତ କରିବା ସମ୍ମତିଗ ବୋଲି ଏମନ୍ତ ଚେତିରେ ବକ୍ର ତା ବଳେ ଯେ ଶୋଦ୍ଧୁ-ବୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ କରନ ପତିମାର ଏବଂ ପର ଏକ ଅସି ସର୍ବପତିଦ ସମ୍ମନସ୍ତ ମେନହିଥରେ ଯେ ଯାହାର ଦେସ ଦେବାରେ ହଣ୍ଡା ଶତ ଅଧ୍ୟଦ୍ୟା-ବାଳ ଲୁଚି ରହୁଥିଲା । କେହି ମଣ୍ଡର ପାଇଁ କେହି ଦେହର ଶାଲ ଏବଂ କେହି ଥକା କାଗର କଳା କ ଦେଇ ରହିଥାରରେ ଦାହିଁ । ଏକୁ ଯେ ସେ ପ୍ରମାଦେ ତାର ଦଜାର ଚକ୍ର ଉଠିଲା । ଏଥରୁରାରୁ ବିଦା ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିବାସନ ପଣ୍ଡ-ଅଯନ ଭୂତାନଦେଇ ନିବାସର ଲୋକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଦେବାର ଧର୍ମ୍ୟ ଦେଲା । ଅଗପର ପଣ୍ଡ-କର ବୁମ ବିକୟ ହମକୀୟ ଅଯନ ଅହତକର ଥିବା, ଭାବଗାନ୍ଧିକ ମେନିକଣ୍ଠା ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଏ ଦେଶରେ ସେବିତ କଲେଜ ପ୍ରାପନ ଓ ଦେଶର ସମସ୍ତ ମୋକଳ୍ପ ସେନିକ ବିଭାଗରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ କରିବିବା, ଉଚ୍ଚ ଶୂଳକରେ କର୍ମଗୁଣ ନିଯୋଗ ବୁନ୍ଦରେ ଚର୍ଚି ବିଶ୍ୱର ବର କ ଯିବା, ଦେଶର ଭାକ୍ରମାନଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବାୟୁରେ ନିୟମିତ କରିବିବା ମନେ ଖେଳ ସେବନରେ ମହୋଦୟ ଅଦେଶ ଦେଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଧର୍ମଗାତ ଦେଇ ତାଙ୍କ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପତିମାର କରିବାରଙ୍କ ବକ୍ତାଙ୍କ ଅକ୍ଷୁର୍ବ୍ଲେଖ କରସିବା, ଏଥା ଦୂର୍ମଲାଭର ଦଦତ୍ର ଓ ବହିତ ପ୍ରତିକାର କରିବିବା, ସୁଦେଶ ଅନୋକଳ ଦପସ୍ତକୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ସମର୍ଥତା ଦେଖିଯିଲେବେ ଦେଶର ଦୂର୍ବଳ ଧର୍ମବାରରେ ଦୂର୍ଗତେଷା, ବିଦା କଥ୍ୟରେ ପ୍ରାଅମ୍ବିତ ଶତା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ଓ ଉତ୍ତରିଶାଟ

ଅଧିକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟାପକ ହେବା ଏବଂ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଶିଖାର ବିହବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହେବା ଓ ଦେଶଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଖ ପ୍ରକାଳୀ ପ୍ରତିକର ହେବା ଯଥ୍ୟ ଦେଶଲୋକେ ସ୍ଵାଧୀନ ବଦ୍ୟାଳସ୍ମାନ ସଂସ୍କା-
ରକ କରିବା, ଶାସନ ବିରଗତୁ ବିଶ୍ଵର ଦେଶମ
ପୁଅଳ୍କ ହେବା, ଅଯନ ବ୍ୟାବସାୟି ଲୋକଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ବିଶ୍ଵରକ ନିଯକ୍ତ ହେବା, ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମିତିକ
ମୂଳ କର ବ୍ୟାପ୍ତ ପାସନର ଭର୍ତ୍ତ ସଂସ୍କାରକ ଓ
ଜିଲ୍ଲା ଓ ମିଉନିସିପାଲିଟି ଗୋର୍ଜମାନଙ୍କରେ କେ-
ସରକାରୀ ସମ୍ପର୍କ ରହିବାମର୍ଦ୍ଦରେ ଷ୍ଟେଟ
ସେଫେରିଙ୍କ ଆଫେଶ ସନ୍ଦୋଧକଙ୍କ ଥିବା
ତିରପ୍ଲାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଅଥବା କ ୭୦ ଈନିମିତ୍ତ
ଅତିରପ୍ଲାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ମାଦାଳମାନଙ୍କରେ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପ୍ରତିକନ କରିବାଥିବ ମର୍ମରେ ପ୍ରସ୍ତା-
ବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ଅଧିକ । କଙ୍ଗ୍ରେସର ଧାର୍ଯ୍ୟ
ସ୍ଵନିସ୍ମାନକ୍ୟାୟୀ ଚଳିବାସୁରେ ବିଷୟ । ପରାମର
ଗୋଲମାନ ପରଦାରପୁରୀ ଦେଶଲୋକେ
ଆଗାମୀ କଙ୍ଗ୍ରେସରେ ଯୋଗଦାନ କଲେ ସତର
ବିଷୟ ହେବା ।

ଶ୍ରୀକୃତ୍ପ୍ରକାଶ ସଙ୍ଗ ।

ବର ରହିଥିଲୁଣ୍ଟ ଏବନାହାବ ସ୍ଵାର୍ଥ ଅତ୍ୟନ୍ତଭିତ୍ତି
ମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମାଜ ସେମାନେ ଓତ୍ତା ଜାରି
ମଧ୍ୟରେ ଧର୍ମ, ଜାତି ବା ଭାଷା ନିର୍ବିଦେଶରେ
ମଣି ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲୁଣ୍ଟ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ
କବ ଏ ସ୍ଵର୍ଗ ବାମୋଦର କର ଅନୁମାଦନ
ଓ ମୌଳିକ ଅଚତୁଳ ଦ୍ୱାରାନ ସମର୍ଥକ ବଲ୍ଲରୁ
ସହପରିଚାଳନାମେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଲା । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ସମ୍ପଦର ଦେବାପରେ ବାବୁ ଜାତିଙ୍କ ବାବୁ ବସୁ
ପ୍ରକାଶ କରେ ଅନିର ସଭାରେ ସେ ଏବଂ କୌଣସି
ଶାୟ ଉତ୍ତର, ବଜାଳି ଓ ଦ୍ୱାରମାନ ପ୍ରତିକରିତି
ଏକମେଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଦେଖି ଚଢ଼ି
ଅନନ୍ଦର ଦୋହା ଅଛିଲୁ ଏବଂ ‘ଖାର ଅଛି
ଉତ୍ତରାଳ’ ଯେ କବ୍ରିତା ଯୋତି ଓ କରିଗାଲା
ନିମାଦର ଅର୍ଥ ଦେଇଥିଲେ ବାହା ଦେବାର
କୌଣସି ବାରଣ ନ ଥିବା ନତ୍ତା ସୁଲଭ ବିଷୟ
ପ୍ରକରରେ ଯେଉଁମାନେ ଏ ଦେଖିଲୁ ଅପରାଧ
ଘର ମାତୃଭୂମି ମଣି ଉତ୍ତରାୟିରୁପେ ଘର ତର
ରହି ଥିଲୁଣ୍ଟ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଏଦେଶୀୟ
ଲୋକର ସଙ୍ଗେ ଅପରାଧ ଭାଗ୍ୟଭାଗ୍ୟ ସମଭାବରେ
ପହାର ଦେଇ ଅଛିଲୁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ
ସମଭାବରେ ମବୁର୍ମେଷ୍ଟଙ୍କ ଅନୁରଦ୍ଧ ଭାଜିତ
ଥିଲୁଣ୍ଟ । ସତ୍ୟର ସେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ଏବାକୁ ପରି
ପାଇ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଳ ବୋଲି ମଣିଦେବା ସତାଶେ
ସେ ଗୋଟାଏ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର କଥା ଉଠି
ଥିଲୁ ବାହା କାଳା କାଳଶରୁ ସମୀକ୍ଷାକ ଦୁଇକେ,
ଏଥୁତରାରୁ ସେହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଯୁଗୀ ଉପରେକୁ
ଦୂରିମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ କର୍ମମେଷ୍ଟଙ୍କ ଅଦେଶ
ପରିଚାରିତ ଦେବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ମବୁର୍ମେଷ୍ଟଙ୍କ
ଆବେଦନ କରିଯିବା ଓ ସେ ଆବେଦନକଷ୍ଟ
କରିଶିଲାର ସାହେବ ମହେଦୟଙ୍କ ସମୀକ୍ଷରେ
ଆବେଦନ କରିବାକୁରାଣ ଗୋଟିଏ ସବୁ ଉମ୍ମେଷ୍ଟ
ନିୟମିତ ଦେବା ଓ ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଲିପି
ବଜାଯୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଉତ୍ତରା ପ୍ରତିକିଞ୍ଚ
ମାନଙ୍କ ସମୀକ୍ଷର ପଠାଯିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ କୋର
ସବୁ ଦିଗ୍ଭାବରେଲା । ବ୍ୟାପି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମାଦିତ
କରିବା ସମୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୂରଜୀବଦକ ମହାଶୟଦ୍ୟ
ପ୍ରକାଶ କଲେ ସେ ଉତ୍ତରାପେ ଶିକ୍ଷାକୁରାମର
ତାଲରେକିଟରଙ୍କଙ୍କ ମସଲମାନ ସାହିତ୍ୟରୁ
ଜବାର୍ମେଷ୍ଟଙ୍କରେ ମସଲମାନକାଳ ପକାଶେ
ଆବନର ଗୋଟିଏ ଦୂର ପୁଅକ୍ରମ ରାଜୀବିନା
ବାରଣ ଆବେଦନ ଦେଇଥିଲା । ଏ ହେଣୀୟ
ମସଲମାନମାନେ ଉତ୍ତରାଳ ମୁହଁମେ ଶାର୍ଦ୍ଦର
ଦେଲେ କୌଣସି ପୁଅକ୍ରମ ବିଧାକର ପ୍ରସ୍ତାବର
ଦେବକାହିଁ । ମାତ୍ର ବଜାଯୀୟଙ୍କରେ ଉତ୍ତରାଳ ମସଲ
ମାନ ଯାହୁ ଦେଖା ଛାତ୍ର ବାହା ବିଲ ଦେଇ
କାହିଁ ଗର୍ବର ଅର୍ଦ୍ଦାତିରୁ ଦୂରାଯାଇବାକାହିଁ ପରଶେ-

ପରେ ଲାଗଣ ବାବୁ ସମ୍ମାନକି ଧର୍ଯ୍ୟବାଦ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କିମ୍ବା ମାନ୍ୟବର ଆୟୁଳ ମଧ୍ୟଦିନ ବାସ ବାବୁ ସର୍ଵର୍ଥକପୂର୍ବବକ ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ ସେ ସ୍ବର୍ଗ ସହାଯ ଚଳନ, କାଷ୍ଟକ ବାବୁ ଦୂର ସରକାରୀ କୃତିରେ ଆଜି ଅମ୍ବମାକଙ୍କାଳୀରୁ ଅନ୍ତର ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଷରକାରୀ ହୋଇ ଅମ୍ବମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟକୁ ଅସ୍ଥିତ୍ୱକାରୁ ଅମ୍ବେ ମାନେ ସାହରେ ଗାନ୍ଧି, ଅପଣାରଥରେ ପାଇ ସୁଖୀ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଗାନ୍ଧିହାର ଅମ୍ବମାକଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସିକ୍ତ ହେବା । — ଏ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଣ୍ଟ ଜଗରୁଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ ସରଳ, ଓ ନିର୍ବିଶ୍ୱ ସନ୍ଦରେ ସଙ୍କଳ ଦେଖାର ଦେଖି ଅମ୍ବେମାନେ ଅଣ୍ଟକୁ ଅନ୍ତରତ ହୋଇଥାଏ । ଯେବେବେଳେ ବିଶ୍ୱ-ପଦରେ ଏ ଦେଖିଯି ମାନ୍ୟବଣ୍ୟ ଉଠିଥ, ବଙ୍ଗାଳୀ ଓ ମୁସଲମାକମାତେ ଦସ୍ତଖତ କର ସବୁ ଅଛାକ କରସ୍ଥିତେ ତେବେବେଳେ କୌଣସି ଗୋଲମାଳ ସରଳରେ ଉଠିବାର ବିଅ ନହେ । ସବ୍ରାପକ ମହାଶୟ ଉପର୍ଫିର ସବ୍ରାମାକଙ୍କର ସରଳ ଓ ଉତ୍ତାର ଭାବ ଦେଖି ଅକଳ ପ୍ରକାଶପୂର୍ବକ ଏହିପରାବରେ ଉତ୍ତଳମାତାର ସମସ୍ତ ସନ୍ତାନ ସୁଖେ ଏକମେଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅପଣାର ଉନ୍ନତିପାତ୍ରକ କରିବାର ଭବା ବରୁଷବାର ଯାହା କହିଲେ ବାବୁ ସକ୍ଷିପ୍ତା ସକ୍ଷିପ୍ତା ଜଗତୀର ଉତ୍ତବେଦିର ରୁକ୍ଷ ଭବନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ଅମ୍ବମାକଙ୍କର ଏହାହିଁ ପ୍ରାଠିବା । ଅମ୍ବେମାନେ ଯାହା ବରବର କହିଥିଅଛାହିଁ ଯେ ଉତ୍ତଳବାସୀ ଭାବାଳମାତ୍ରମାତ୍ରରେ ବିଶେଷ କହି ମନାନ୍ତର ତାହାହିଁ ବାହାହିଁ ଏ ସବୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଲାଟି ହେଲା । ଭାଇଁ ମଧ୍ୟରେ ବେଳେ ସାମନ୍ୟ ମହିରେତ ଘଟିବା ସମୁଦ୍ର ଜଞ୍ଚର ଚଢା ପଥ ହବକର କୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଶୁଦ୍ଧଭାବରେ ଦୂଷିତେ ବାବୁ ପ୍ରିଯ ମହିନାକ ଦେହ । ଦେବଳ ଅଛି ନେବା ବାହାକୁ ଗଣ୍ଠ କର ଅପଣାର ଓ ଅନ୍ୟର ଅନିଷ୍ଟ ବରତ୍ରି । ଏ ପୁଲରେ ଭାଇ ଭାବାଦ କହି ନାହିଁ । କେବଳ ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ଉତ୍ତଳର ମନିକରୁଣ ସାଧୁ ମହିନାର ପରମାଳକ ହୋଇ ହେବର ପରିତ ଅବସ୍ଥା ଭିନ୍ନରେ ଟିକିଏ ତୁମ ବରସ୍ତବାରୁ ବାହାହିଁ ହେବାର ଦେବା ଏ ସରାର ଅପଣାପ୍ରାୟ ସୁଲି ଓ ବାହା ଉତ୍ତଳଗୁଣ୍ଡ ସମ୍ମଳ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରଦୟବ୍ରା
ଶୁଣି ଶୁଣି ତେ ଶୁଣି ଗନ୍ଧାଳର ମହାଲର ମେତ୍ରିନ
ତେ ପଦରତ୍ନାମର ଦବ୍ୟାମୟ ସମ୍ମର ଏକ ପଦବୀରେ
ପ୍ରେସରିଜନ୍‌ମର ବରି ପାରିଥିବୁ ସେମାନଙ୍କ ର ଠ'ିବି

ପ୍ରଥାମନ ହେଲା ।
ଏହି ୧୯୫୦ ସାଲର କାଳେରେ ମାସତାରୁ ଉ - ୧
ମାତ୍ରରେ ଗଠିଲା ଏହି କାଳେଟର୍ ।

ବାଲେଷ୍ଵର କୁଳସମ୍ପାଦିତର ମୋକଦମା ।

ବାରେଷର ମନ୍ତ୍ରନିଃସପାଲିଟିକ୍ ଟଙ୍କା ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ହୋଇଥିବା ସମ୍ଭାବୀୟ ସେବ୍ୟ ମହିନାମାତ୍ରକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରକ ସରକାର ବାସର ମୋଦକମାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମମାନକର ସହଯୋଗୀ ବାରେଷର ସମ୍ବାଦବାହୁତା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ଏହିକୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସରକାର ଅତିରିକ୍ତ ବଦଳିରେ ୫୫୦୭ ମିନିଟା ସରକାର ମାତ୍ରିକାରୁ ୫୫୦୫ ମିନିଟା ମାର୍କିଟାପ ମଧ୍ୟରେ ଘର ଏବଂ ପଳଜାତା ଟିକ୍ସ ଟ ୨୨୨୫୫୫୫୨୦ ପାଇଁ ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ହୋଇଥିଛି । ସରକାର ନିୟମାନ୍ତ୍ରୟାଧିକ୍ରମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରକ ସରକାର ପ୍ରକାଶକ ଯାଦା ଅସ୍ତ୍ରାକୁ କରିବ ବାଦା ଅପରାଧ ଦେନିବ ବେଳେଷ୍ଟ୍ରୀରେ ରେଖି ପ୍ରକାଶକ ବିମା ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀ ମେନ୍‌ଡ ଅନୁମତି ଦେଇ ଦିଲେ ଏବଂ ହାତୀରେ ନିର୍ମିତିଶାଖାରେ ଅପେକ୍ଷା ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ଅପରାଧ ଦେନିବ ବେଳେଷ୍ଟ୍ରୀରେ ରେଖି ପ୍ରକାଶକ ଟଙ୍କା ଦେବ । ମାତ୍ର ପ୍ରମାଣରେ ବାଦାନିଲ ସେ ଉକ୍ତ ରେଖି ସ୍ଥାନ ବାରେଗା ନିଜେ ବୈଷ୍ଣଵରେ ଏବଂ ବାରେଗା ଅନେକ ସମୟରେ ସରକାରକ ସଙ୍ଗେ ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସରକାରମାନେ ମୌରିକ ଏଥିର ଗୁଡ଼ାଣ କଲିବୁ ସେ ଯେଥାରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ରାଶେ ୨୯ କରବା କାରଣ ବହିଲେ । ସରକାରମାନେ ଚେଯାରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କହିବାରୁ ଚେଯାରମାନ ଦାରେଗାଙ୍କ ଅଦେଶମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗାଳେ ବହିଥିବାର ବାକୁ ହୋଇଥିଲେହେ ତହିଁର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ବାହି । ମିର୍ଜିନିଷିପାଲିଟିକ୍ ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ଅନେକଦିନପରେ ଖଣ୍ଡାଣାକୁ ପଠାଯିବା, ଦାରେଗାଙ୍କ କେବ (Cash) ବହି ଓ ଖଣ୍ଡାଣାକାର ପାଇଁ ବହି ମୁକାଇଲ କି ଦେବା, ଦାରେଗାଙ୍କ କେବ ବହି ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀରମାନ ୫୫ ମାତ୍ର କି ଦେଖିବା, ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀରମାନ ବିମା ଚେଯାରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ କିମ୍ବା ଦାରେଗାଙ୍କ ରତ୍ନା ଓ ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀରମାନ ଯିବା ଓ ଭାଇସପର୍ଟ୍ରୀରମାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦସ୍ତଖତ ମୋଦର ପତନଭାବରେ ରତ୍ନା ଓ ଯିବା ମଙ୍ଗଳ ଦେବନ ବହିରେ ସମ୍ଭାବୀୟ ଅଣ୍ୟ ପଢିବକ ନିୟମ ପ୍ରକାଶକର ହୋଇ କି ଥିବାର କୋଣ ଅଛିରେ ବନ୍ଦର ଭାଲେ ଏବଂ ଖଣ୍ଡାଣାକୁ କହା କି ଥାରି ଦାରେଗାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ମାନ ଥିଲା କି କେଇ କେଇ ହୋଇଥିବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦେଲା । ଅଭିଭାବକ କି କିମ୍ବା କି ଏବୁଷେ ଚେଯାରମାନ ଦାରେଗାଙ୍କ ନେଇଥିବା ଯୋଗ୍ୟ ଓ ବେରମିଶ୍ରିତ ବେଶାଳର ଦେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ଓବରଷିପ୍‌ର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୮୦୦ କା କେବଳ

ଶାକାରୁ ଅପେ ଅଶ୍ଵିଗାର କହି ଜଳାଶାକା
ପାତ୍ର ବହି ମତାବଳ କର ଦେଇଥିଲୁ । ନିଜ-
ନିଷ୍ଠାଲିଖିର ଅତ୍ୟ ଗଲ କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପଥ ସ୍ଵରୂ
ଟଙ୍କାରୁ ଦୋଷଧର । ୧୯୦୭ ସତ୍ୟମ୍ଭର ମାସ
ଶେଷରେ କେବଳପାର ମୋଟ ୩ ୫୮୮ ଟଙ୍କା
ଓ ଗା ୨୦ ରଖ ମାର୍ଜନ ଟ ୨୦୨୯ ଟଙ୍କା
ଦୋଷଧର । ଅକ୍ଟୋବର, ଡିସେମ୍ବର, ଫିସେମ୍ବର
ଓ ଜନତ୍ୱର ମାସର ଅସ୍ତ୍ରି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟର ବିହି
ମାତ୍ର ଜଳାଶାକାରୁ ପଠାଯାଇ ଗାହିଁ ଏବଂ
ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ କେବଳ ଟ ୩୨୯ ଟଙ୍କା
ପଠାଯାଇ ଥିଲା । ଅସ୍ତ୍ରି ଟଙ୍କାମଧ୍ୟରୁ କେବଳ
ଟ ୨୫୦ ଟଙ୍କାର ଠିବଣା ମିଳିଥିଲୁ ମାତ୍ର ଉତ୍ସର-
ସିଧ୍ୟର କହିବାମତେ ତାହା ଆଜି କଜାର ଟଙ୍କା
ଦେବ । ୧୯୦୭ ମସିଦା ସତ୍ୟମ୍ଭର ମାସରେ
ଦାସେଗା କାରରେ ଟ ୪୫୬ ଟଙ୍କା ଆଜି
ଜଳାଶାକାରୁ ପଠାଯାଇ ଚ ଥିବାର ଅତିଥିର
ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ଏହା କେହି ଦେଖିବେ
ଗାହିଁ ଏବଂ ମାଜିକ୍ଷ୍ମୀଟ ବଦଳ ବରବାବ
ଅସିବା ପୃଷ୍ଠଦଳ ୧୯୦୮ ମସିଦା ମାର୍ଜନମାତ୍ର
ଗା ୨୧ ରିକରେ ଟ ୨୦୧୨ ଟଙ୍କା ଜଳାଶାକାରୁ
ପଠାଗଲା ଓ ସେହିଦଳ ତେଣୁରମାନଙ୍କ କାମରେ
ଟ ୨୫୨୦ ଟଙ୍କାର ରେବ ବଜାରମାଲା ଯେ କହାିଁ
ମଧ୍ୟରେ ଟ ୩୫୫୦ ଟଙ୍କାର ସୁରୁଣା କେବ ଥିଲା ।
ଦାସେଗା ଓ ସରକାରମାତ୍ରେ ସତ୍ୟମ୍ଭରରେ
କାହାଁ ବରୁଥିଲେ ଅସ୍ତ୍ରି କୋରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ
ଦେବାରେ କିଛି କିମ୍ବା କୋର ନ ଥିଲା ଏବଂ
କିମ୍ବା ବହର୍ବୁଦ୍ଧିକୁଣ୍ଡଳେ ଅସ୍ତ୍ରି ଟଙ୍କାରୁ ଖର
ଦେବାଦେବୁ ଦାସେଗା ଓ ସରକାରମାତ୍ରେ
ବିଶୁଦ୍ଧ ସାରଥାତ କୋର ରେଜଞ୍ଚଲୀ ରଖି
ଆନ୍ତ୍ରେ । ସରକାରମାତ୍ରେ ଅସ୍ତ୍ରିଟଙ୍କାର ଉତ୍ସରସ୍ତ୍ରୀ
ଚର୍ମରୁଦ୍ଧର୍ମ ସକାଶେ କଶାଦାର ଚ ଆଜି ମେରୁ
ନିସିଗାଲିଟିର କଶାଦାର ଥିବାଦେବୁ ନିସମନ୍ତ୍ରୀ
ଯାହୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଚ କରିବାରେ ଦୋଷୀ ଅଟିଲା ।
ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚିଏ ତେବେ ବଳରେ ସଜା
ଦେଇଲୁଗାଥ ହେ ବାହାଦୁର ତେଣୁରମାନକବ-
ନ୍ତର ଅସଦ୍ରାବଦର ଦାଗ ଦୂରାଳ ପଥରୁ ଅଗର
ଦ୍ଵାରାଥିଲୁ ମାତ୍ର ତେଣୁରମାନଙ୍କ କିଛି ଦେଖାବ
ଦେଖିବାରୁ କି ଥିବାର କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ସାମାଜି-
କାନ ଯୋବାବନବୀ ଚ କରିବାରୁ ତାହା
ଅମୂଳକ ଓ ଅସରଳ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।—
ଅସାମୀ ପଶ୍ଚର ତେଣୁରମାନଙ୍କ ଯୋବାକବନୀ
ଚ କରିବବା ଅମୂଳକ ମତରେ ବିଶେଷ କାହିଁ
କୋରଥିଲୁ । ଅଦାଳର ପଶ୍ଚର ତାଙ୍କୁ ତଳବ
ଦର ଯୋବାବନବୀ ଦେବା ରୁଚିବ ଥିଲା ।
ତାହା ଚ ଦେବାରେ ଜଳପାଦେବକ ବିନ୍ଦୁ
ସନ୍ତୋଷଜନକ ବୋଲି ମତ ମାନୁ ନାହିଁ ଜଳାଶା-
କାର ଖରମତ ଟଙ୍କା ଚ ଅଣି ଅସ୍ତ୍ରି ଟଙ୍କାର

କେବାର ବିଶେଷ ଅବ୍ୟାୟ ଏବଂ ଗଲୁବ
ଯେତୁ ୧୫ ମାସ ବାଲ କେସି କହ ତଥାକୁ କି
କେବାର ତେମନ୍ତ ଅସ୍ପାରୁ କରିବାର ପର-
ିବ୍ୟ ଦ୍ୱାରିବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଜଣାଯାଉଥାଏ । ଯେଉଁ-
ଠାରେ ଉପରସ୍ତ ଦାକିମ କା ପର୍ମିଲିନ୍‌ଜଳର
ଗର୍ଭ କିମ୍‌ବନ୍‌ଦରୁକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ସେ-
ଠାରେ ସାମାଜିକ ସରକାରମାନେ ନିୟମାନ୍ତ୍ରାରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମ ଦେବା ସଙ୍କଳ । ମେ-
ମାନେ ଯେ ଦାଖେଗାନ୍ତ ସେ ବିଷୟ କିଟି କହ
କାହାକୁ ଅଥବା ସମୟ ଅସ୍ପାରେବୋ ଦେଇ
ନାହାନ୍ତି କାହା କିପରି ନିଷୟ ଜଣାଯିବ । ଅତି-
ଏବଂ କିଷରଣ ଅରମ୍ଭକାର ହେଲେହେ
ନିଆୟମଙ୍କଳ ହୋଇବାହିଁ । ଅସାମୀ ଅପେକ୍ଷ
କରିଅଛି ବରି ଜଣା କାହିଁ ଅପିର ଦେଇବ ବିହାରୀ

ସାପୁତ୍ରିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକ ବା ମେଲେଟ

ପାର୍ଶ୍ଵର ଅନ୍ତର୍ମାଣ ମାନଙ୍କୁଟ ଓ ବଲେହର ମୋ
ଏଥ, ଦେ, ବ, ଗେବର କଟିବ ଚିତ୍ର ସଦର ମହିମାନ
କଥା ହେବେ ।

ତୋ ମାଟେ ଓ କୋଣାର୍କ ଦୀର୍ଘମୁଖାନାଥ ସେଇ
ଅନ୍ୟ ଅବେଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମଲିଷ୍ଟର ଜୀବର ଏହାଙ୍କ ଅର୍ଥ-
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମାନର ଲିପ୍ତି ଦୂରେ ମାତ୍ର ସେହି ବିଦେଶ ବନ୍ଦ-
ଗତ ସହାଯିତାକାରୀ ରେଣ୍ଡେ ।

ପଡ଼ିଗୁବର ଏକାକିତଥାପଳେନ ହୋ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ, ବ୍ୟମନସ ବଟକର ବ୍ୟାପଳେନ ଦିୟାନ୍ତ ହେଲେ ।

ବ୍ୟାଙ୍ଗ-କିଣ୍ଠାର କାରୁ ସମସ୍ତପଦାଦ ଦାବ ସନ ୧୯୦୨
ପ୍ରିସି ମର ତା । ଏବେଳୁ ଥାଏ ପ୍ରେରଣେ ବାହାର ହେଲେ ।
ଏବେଳୁ ଯେଇର ଉଚ୍ଛିନ୍ଦିର ଏବୁ ମଧ୍ୟମୁଦ୍ରା ହେଲ କିନ୍ତୁ
କୁଠୀର ଷେଷ ଏବି ମହାନଦୀ ଦ୍ୱାରରେ ଅବଶୀଳିତ
ହେଲେ ।

ସବୁ ମୁଣ୍ଡ ବନ୍ଦରିଷ୍ଟର କାରୁ ମାଧ୍ୟମରେ କାହାର
ପୁରୀ ମାସ ଛୁଟି ଲେବାରୁ ବନ୍ଦରିଷ୍ଟର ମଧ୍ୟରେ ଜୀବିତ
ହେଉଥାଏ କାରୁ ବାଯାଧି ବାସ କାହିଁ କାହାରେ ବିବର
ହେବାରୁ ।

ଗତ ବା ୨୫ ଦିନ ସମ୍ପର୍କରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମହାଶୂନ୍ୟ ହେଲା
ବିଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନରେ ସେମ୍ପଣ୍ଡ, ବାଲେସର ଓ ସମ୍ବଲପରିରେ
ସେମ୍ପଣ୍ଡ, ଅନ୍ଧମାରୀ ସେ ଯେତାର, ଓ ଗୁରୁରେ ସେ ଯୋଗ

ସମାପ୍ତ

ଏ ସ୍ତ୍ରୀହର ଏ ନିବାରଣେ ଆଜାଧ ଦର୍ଶକ ଓ ଏକଥିବ
ଦୃଢ଼ ହୋଇଥିବା । ଶୀଠ ଛବି ବଢ଼ିଯାଇ । ପା ଏ
ମାଝ ଦର୍ଶିକାରୀ ଭଲ ଘର ।

ଅମ୍ବ କରୁଣ ଅମ୍ବ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଏ ହେଉଥିରେ ମୋହିମେ ଠକ୍କର ଅବତାର ଏ ହୋଇ
ପଦାରତରେ ବାହାର ଏହି । ଏହି ଶେଷ ହୋ ।

ଏଠା ଉପରଗତା ସେତ ମହାରୁ ପ୍ରଦିତ ଦାଗି ଗୋଟିଏ
କାଠଗେଲ ମୋହଦ୍ଦମାରେ ସେବନ ବିଶୁରରେ କ * ୯
ଦୟଦ ଦୟ ଘାରଘାର ।

20

ଦିନା ପାତ୍ର ବାବଳ ।

୭୩ ଅଧିବେଶନ ସଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଳରେ

四四

5 9994 ml

ରହିଲେ କେବୁ ଜାଗକ ପବାସୀ ଶ୍ରୀ

ଶାର୍କିତର ଦସ୍ତଖତ ସାହୁପ୍ରୟ (ମନ୍ତ୍ର-

ମାତ୍ରା ପ୍ରେସ୍

20

ପ୍ରକାଶ ଥାର ଓ ନର୍ତ୍ତମାଳ ୧୯୫୩-୧୯୫୦
ସାଲ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହିଲମାର ଅୟ ବ୍ୟୁତର
କେବଳ ଗେଟିଏ ମୋଟାମେଟି ହିମାଳ ସାଧ୍ୟ-
ରଣଜି କଣାଙ୍କ ଦିଆଇଲା । ତରୁ ର ବିଷ୍ଟତ ବିଜ-
ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ସମ୍ବଲପାର୍ଶ୍ଵକୁ
ଦେଖିବା
୨୦-୧୯୫୨୦ } ଶାରୀରିକରେଣ୍ଟିକ୍ସ
ପଞ୍ଜାବକ

ପ୍ରମାଣକ

ସେକପୁରରେ ତଥି ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ।

ପ୍ରକାଶନ !

ଭୁବନ କୃତି-ସ୍ମରଣ ଦେଶ, ୧୦ୀରେ କୃଷି
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉଦ୍‌ବାଚନ କଲେ ଲେଖାଳଙ୍କ ଏବଂ
ଦେଶର ମଞ୍ଜଳ ହେବ ସାନ୍ତୋଷ କାହିଁ । ଅମେ-
ମାରେ ଯେତେହୁର ଜଣ୍ଠ ଜ୍ଞାନପଥ ଜ୍ଞାନସାର
ଅନେକ ପ୍ରାଚୀରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଉଦ୍ୟାନର ନେହାଥୁବୁ; କୁନ୍ତ ଏ ଅନ୍ତର ଗଢ଼ି-
ଜାଗମାନଙ୍କରେ ଏ ସମ୍ମାଧୀୟ କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ଵ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବା ଅମେମାରେ ତାଣି କାହିଁ ।
ଆଜିର ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉପକାରୀ
ଲେଖାଳଙ୍କ ହୃଦୟବ୍ରତ ବନ୍ଦରବାପୀଶ ଏ
ବର୍ଷ ମନ୍ଦିର ସୋଜୁର ମହାଜଳା ସାଦେବ
ସୋଜୁର ସତ୍ତବରେ ମୋଟି ଏ କୃଷି ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଉଦ୍ୟାନକ ନସନ୍ତରୁଣ୍ଟି ।

ପ୍ରଦର୍ଶନାକୁ ବିପ୍ରରେ ପଦାର୍ଥ ଅଶୀକା ଉଚ୍ଛବ
ଲେଖେ କୌଣସିପ୍ରକାର ଅଭିଜଗା ଲେବ ଏହ
କ ସୁବ୍ରାତ୍ରୀ ଏ ସମ୍ମେ ଦୃଢ଼କୁ ଧରେକ ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତଥାପି କେତେକ ଲୋକ
ପ୍ରଦର୍ଶନାକୁ ଦୁଃଖମୁକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଅଶୀରେ କାହିଁ ।
ମେତେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଅସିଲା ଯେ ଏହି ଧର୍ମ ଧର୍ମ
ହୋଇ ଯଥ, ସୁର ଓ ଭାନୁଗତହାର ସୁଖେରତ
ମନ୍ତ୍ରର ଗଳରେ ପଢ଼ି ହୋଇ ରଖା ଯାଇଥିଲା ।
ପ୍ରଦର୍ଶନାକୁ ମାତ୍ରର ଉତ୍ତରା କମଳର ସାହେବ
ଦୂହାରେ କରିବାପାଇଁ ଅଣ୍ଣାହାର କବିତାରେ ।
କାରଣର ପରିପାଦା ପାହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଡୋଗ୍ରାମ ଫର-
ବର୍ତ୍ତିଗ ହେବାକୁ ସେ ଅସିଥାଇଲେ ନାହିଁ ।
ତପୁରେ ନିରିବ ଦେଲ ଯେ ଗମାନ୍ ପୋଲିଟି-
କେନ ଏତେକୁ ସାହେବ ବଲାଗିରାରୁ ତା ୧୩
ରଖରେ ମରି ମାତ୍ରାରେ ବାହାର ଏଠାରେ

ପ୍ରାଚୀ ଏ ୧୦୨ ଆରେ ଉଷ୍ଣପୁଣ୍ଡ ଦେବେ, ଏବି
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଭବାଟର କରଦେଇ ସେହିଦଳ
ପ୍ରତ୍ୟାବୃତ୍ତ ଦେବେ । ନିରୂପିତ ଦବିଷ ଯାଥାପମ
ମୟରେ ନିମନ୍ତିଗ ରଜନ୍ମୁମର ଏବି ଉତ୍ସବ୍ୟକ୍ତି-
ଗର ପଦର୍ଶନରେ ଉଷ୍ଣପୁଣ୍ଡ ଦେବେ । ଆଉ
ମାଧ୍ୟବର ମହାବିଜ୍ଞା ମନୋଦୟ ଦବାକଣାରେ
ନାହିଁ ସହିତରେ ଭକ୍ତେଭୟ ଭାବକଣ୍ଠାଳାରେ
ରହିଲେ । ସମସ୍ତେ ସହେଦଳ ଅଗମବର
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଦେଖ ଦେଖ ସମୟ ଗୁଲି-
ଗଲ, ବିନ୍ଦୁ ବାନେବ ମନୋଦୟକ ଆଗମନର
କୌଣସି ବାର୍ତ୍ତା ଦିଲା ଦାଢ଼ି । ଯେଗେବେବେଳେ
ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ଅସ୍ତ୍ର ଗଲ ଶିଖରରମ୍ଭା ଦେବାଙ୍ଗ
ଲାଗିଲେ, ସମସ୍ତେ ନିରାକରିତାରେ ସମ୍ମହିତ
ପ୍ରେସଗଲେ । ଅଭ୍ୟଦଳ ପ୍ରାଣକାଳରେ ଜଣା
ଗଲୁ ଯେ ମଞ୍ଚରିଗାତିର ଅଗଳତା ଯେଉଁ

ସା ଦେବ ମହୋଦୟ ଅଣି କଣ ମହାରାଜାଙ୍କ
ଶମୁକୁ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦରି ଲେଖିଥିଲେ । ମହା-
ରାଜାଙ୍କ ସାଧୁ ଯତ୍ନକୁ ଘର କି ସ୍ଥଳ ଏବଂ
ଏହି ଘର ରାଜରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆମ୍ବନ ଦଢ଼ିବା
ହେଉଥିବୁ ସେ ଯଥେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଗଲେ
ଗାହଁ । ତାଙ୍କ ଅଦେଶରେ ମାନ୍ୟବର ବିକାଶ
ପାଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ କିବାହିବା ସମେତର ମହୋମାନ
ରାଜବାହ୍ୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦେବଳ ପୁର-
ମ୍ଭାର ଦଶରତ କରିଦେଲେ, ଏକ ଏ ଦର୍ଶକ
ଅସୁଧା ଅଛି ଥାରତବର୍ଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲୋକମା
ନକ୍ଷ ବୁଝାଇ ଦେଇରେ । ହୃଷରେ ହରଦାଧାର,
ଶକ୍ତ ମଦାଶେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦିବେ ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ଦୃଶ୍ୟ
ରହିଥିଲା ଏବଂ ବାହୀରଙ୍କ ପ୍ରଭାତରେ ସଞ୍ଚକ୍ଷିତ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପଦାର୍ଥରୁ ଫେର
ଦିଲେଗଲା ।

ମେଘର ଥାଡ଼ିମୁଖସହକାରେ ଜାର୍ଣ୍ଣା
ଆଗନ୍ତୁ ଦୋଷମୁଖ ଉପରେ କୁ ଅସୁଧାଶବ୍ଦରୁ
ଦ୍ଵୟୁ ପ ଆଜନେ ପଢ଼େଇ ଲୋକ ଜୀବେ
ଏହି ଥାରଳ କାହିଁ । ସତ୍ୟ, ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନମାର
ଦ୍ଵଦେଖ୍ୟ ଅନେକାଣ୍ଶରେ ସାଧୁତ ହୋଇଥିଲା ।
ଧୂରସ୍ତତ ଲୋକର ଅନେକ ହେବା ସାମ୍ରାଦିକା ।
ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନକ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଅନ୍ୟ
ବର୍ଣ୍ଣରେ ନାକାପ୍ରଭାର କୃଷିକାଳ ପଦାର୍ଥ ଗୁରୁ
ଦେବବାପାଇ ପ୍ରଭାଙ୍ଗ କରିଥିଲା । ଏହର ଦେଖିଲୁ-
ଦର୍ଶ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନୟତିତ୍ତୁପେ ଉତ୍ସାହିତ ହେଲେ
କୃତିକାଳ ପଦାର୍ଥର ଭିନ୍ନର ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ
ଲୋକର ଅନ୍ୟା ଭିନ୍ନର ହେବ । ଏହି ମନ୍ତ୍ରଦ-
ିଶ୍ୱାସ ସକାଶେ ମହାରାଜା ମନ୍ଦୋଦୟ ଏବଂ
ଦିବାକରାଦେବ ଅବସ୍ଥା ଧର୍ଯ୍ୟବାଧାର୍ବ ।

ସୋନ୍ଦର }
ବା ୧୯୧୯୧୦ } ଆ ବଳଦେବ ବନ୍ଧୁଦାର

ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି

ବାହୁ,ପରାଧିକ ମହାପାତ୍ର	ମତି	ଟ ୯
ବାହୁ,ପାରିଷଦର ଦେ	ବେନ୍ଦ୍ରଶର	ଟ ୩
ବାହୁ । ବା । ଦିନବା		ଟ ୫
ବାହୁ,ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ କୋପ	କଟିକ	ଟ ୩
ବାହୁ,ପତ୍ରନାଥ ଦାସ	ଦାରୀଆ	ଟ ୩
ବାହୁ,ପରିଷଦର ଦେବତା	କଟିକ	ଟ ୯
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ମହାପାତ୍ର	କଟିକ	ଟ ୩
ବାହୁ,ପରିଷଦର ସମ୍ମାନ ପତ୍ରା	ଦର୍ମି	ଟ ୩
ବାହୁ,ପାରିଷଦର ମହାପାତ୍ର	ଦାସିତେବେଳ୍ସୁର	ଟ ୩
ବାହୁ,ପରିଷଦର ପାୟୁକ	ଲୁହୁର	ଟ ୩
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମେତ୍ର ଚୋଧନ୍ଦ୍ର	କଟିକ	ଟ ୯
ବାହୁ,ପାରିଷଦର ମହାପାତ୍ର	ରୁଦ୍ରା	ଟ ୩
ବାହୁ,ସଥିରତ୍ନ ପାୟୁକ	ଶୁଭେବେଳ୍ସୁର	ଟ ୩
ବାହୁ ଉତ୍ତରବ ପାୟୁକ	ଅରମୋଟ	ଟ ୩
ବାହୁ ଏକାନ୍ତ ପତ୍ରା	କଟିକ	ଟ ୯
ବାହୁ ବୈଦ୍ୟନାଥ ମିଶ୍ର	ଗୋର୍ବି	ଟ ୭
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମାଣ ପ୍ରତିବଜ	ହାରୁମାଟିଆ	ଟ ୨
ବାହୁ ଅଶ୍ଵିତୋଷ ବନ୍ଦୁ	ଯନ୍ମୁଳ	ଟ ୩
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମାଣ ମିଶ୍ର	ଉଠାମାଟ	ଟ ୯
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମାଣଦିନବନ୍ଦୁ, ସାମନ୍ତ	ବଟିବ	ଟ ୯
ବାହୁ,ଚନ୍ଦ୍ରମାଣ ଯେଠେ	ମାରସିଦ୍ଧପାତା	ଟ ୨
ବାହୁ ଉପନାଥ ଦର	ବଟିକ	୫ ୫୫/୫
ବାହୁ,ବନ୍ଦିଃଙ୍କ ଗୋହାମା	ବୌଦ୍ଧଶର	ଟ ୩
ବାହୁ,ଚେଳନାଥ ହେଲା	ଆଶୁତୋଦା	ଟ ୩
ବାହୁ,ବାଚତନେଶ୍ଵର ମହାପାତ୍ର	ନରସିଂହୁର	ଟ ୨
ବାହୁ,ଶବ୍ଦନ ମହାପାତ୍ର	ତାତୀଷାହୁ	ଟ ୨
ବାହୁ,ବାନ୍ଦ ସର ପାୟୁକ	ମିନ୍ଦେସୁର	ଟ ୯

ନିଳମ୍ବା ଉତ୍ସୁକ୍ତାର

୧୯୦୭ ମର ତକ୍ଳିଜାଣ ସର ୧୯୦୯
ସୀହା ଲଚକ । ମୁ । ପୁଅମ ମୁହସନ ଅଦା-
ରାଜେ ।

୯ ଅଦିକନ କାବ୍ୟାର , ପରମାନନ୍ଦ
କାବ୍ୟାର । ସା । ଶାଲଗୀ । ପ୍ର । କୋରାଣ୍ୟ
ବାଣ ତ୍ରୁଟିକାରମାନେ ।

(ବନାମ) ୯ ମୋହମ୍ମା କର ୨ ଜଗୁ କର ୩ ବାଲକୁ
କର ପ୍ରଦି ଶ୍ରୀରାଷ୍ଟରାଜେ ଶ୍ରୀବନ୍ଦା କର ପ୍ରତି-
ବନାମ ୫ । ସା । ଜାଜିରବରବ । ପ୍ର । କୋହା-
ଣ୍ଣେ ଦେଖିବାରମ୍ବନ କେ

ଉପର୍ଲିଖିତ କଥାର ମୋହଦ୍ଦମୀରେ ଦେଶ-
ଦାରମାଳେ କର ତତ୍ତ୍ଵ ଓଗେର ତତ୍ତ୍ଵ ଅଧୟେ
କରନ ସୁନାନ୍ତୁ ପଲଲିଖିତ ସଙ୍ଗେର ସତ ୧୯୫୦
ମୟୋଦା ପେନ୍ସଣ୍ଟା ମାସ ତା ୧୯ ଉପରେ ନିଜମ
ଦେଇ ।

୯। ଜ। କମ୍ପ। ପ। କୋହାଣ୍ଡୁ। ଗ।
କରାର୍ଥ ନ ୧୦୯ ମର। ତ। ମୌ। ସାନ-
ଗୁଷ୍ଠା କ ୧୩୫୫୭ ମର ଜଳରି। ଗ.,
ବୃକ୍ଷୋଦର। ସ। ବାୟୁଧିଂ ଶେରସ ପ୍ରଭାବ-
ମାଳକର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦଖଲ ୪୦—୫୦ ତଃଜମ୍ବ
କ ତର୍ହିର ଜମା ଟ ୧୫୨ ଯହ ଅଟେ ତାହାର
ଆନମାନିକ ମୁଲ୍ୟ ଟ ୫୦ କା ନିଲମ୍ ଦେବ।

WANTED.

An Assistant Female Teacher on Rs 10 per month for the Girls' school at Nijgarh. Applications with copies of testimonials will be received up to 20th February.

Nayagarh } G. S. Mahanti
25-1-10 } Superintendent

IN THE COURT OF THE DISTRICT JUDGE OF CUTTACK.

Notice is hereby given under clause (2) of Section 12 of the Provincial Insolvency Act III of 1907 to all concerned that the petition filed by Ghanashyam Mohanty of Dolemandapshahi, Town Puri, for being declared insolvent has been admitted and registered as Miscellaneous case No. 12 of 1909 and that the 28th day of February 1910 has been fixed for hearing thereof.

Persons desiring to be represented in the matter should attend in person or by duly instructed pleaders on that date. The particulars of the debts alleged in the petition to be due are as follows:-

Name of creditors	Amount of debts.
1. Haldhar Pusti	Rs 15
2. Hina Santa	Rs 25
3. Raghunath Mekap alias Bali Mekap	Rs 22-1-9
4. Sambhunath Padhi	Rs 20
5. Ganesh Mohanty	Rs 78
6. Ganesar Mohanty	Rs 124-3-9
Cuttack Judge's Court	R. L. Ross
25-1-1910	District Judge.

ଓଡ଼ିଆ ବାଚିକା ।

THE ALL INDIA HOSPITAL ASSISTANTS ASSOCIATION;
BRANCH 'CUTTACK.'

A meeting of the Hospital Assistants in Government service and in private practice was held on the 24th instant at the Big Hall of the Medical School, Cuttack. Major K. P. Wilson, I. M. S. Superintendent of the school and Civil Surgeon of the District presided. All the Assistant Surgeons and students were present. Mr. P. S. Ramachandrier, General Secretary to All India Hospital Assistants' Association, who is now on a tour explained the aims and objects of the Association. The Chairman impressed upon the members of the class the laudable objects of the Association and asked them to form a branch at the centre where material for Scientific progress was always available. A branch was formed with the following office-bearers.

Patrons—Major R. P. Wilson, I. M. S. Dr. Rai Anand Lal Bose Bahadur M. B. Dr. S. C. Sur, L. M. S. Dr. S. K. Barat, M. A. L. M. S. and Dr. J. Rao, L. M. S.

President—Mr. A. Mohanty.
Vice-President—Mr. C. D. Das.
Secretary—Mr. K. C. Rao.
Joint-Secretary Mr. S. P. Kamilla.
Managing Committee—Messrs. K. C. Rao, B. M. Misra, S. Ekram Rasul, N. N. Ghose, T. O. Rai, M. G. Sahoo, K. C. Sathia, R. Banerji, J. Mahapatra.

Ganjam news—Berhampore 21 January 1910:—On the evening of the 20th instant a very pleasant social function was performed in the Town Hall where a garden party was held to do honour to the Honourable the Rajah Saheb of Dharakota on his recent nomination to the Reformed Madras Legislative Council, as a representative of the Urya Community. In addition to the two of her honourable members, there was a select, and very large concourse of people, of all classes, and communities present. Refreshments were served in a spacious shamiana, and after doing justice to the various delectable articles spread on the tables, the party adjourned to the hall which was already packed. The verandahs on each side of the building being also crowded with visitors. The Honourable the Rajah Sahib of Dharakota followed by the Honourable Messers G. Raghava Row Puntulu, and V. Kaniswara Row Naidu, then walked up the aisle and took their seats on the dais. Sweet music, western and eastern, was discoursed by a very select band of musicians from Vizagapatam the band being located on a gallery at the end of the hall.

The Proceedings began by the Honourable Mr. G. Raghava Row Puntulu being voted to the chair. A very interesting, and discreetly considered address was given by the Chairman, after which several gentlemen addressed the meeting in English and the various vernaculars of the district.

ANARCHIC OUTRAGE.

Since the assassination of the late lamented Babu Ashutosh Biswas, which took place in February last, Bengal had been free from the diabolic acts of the anarchists. On the afternoon of 24th Instant, shortly after the 5 o'clock a most dastardly outrage was perpetrated at the High Court by a Bengalee youth of about 19 or 20, who shot dead Khan Bahadur Sham-sul Alum, Deputy Superintendent of Police, attached to the Criminal Investigation Department. Mr. Alum took a very prominent part in the prosecution of the anarchists in the Alipore Bomb Case. The counsel for the crown Mr. Eardly Norton used to call him his right hand man. In fact Mr. Alum had mastered the details of the case and the Crown Counsel considered his presence at Court indispensably necessary during the long long hearing of the Case. He had been daily attending the High

Court to instruct Mr. Kenrick, the Advocate General, who represented the Crown at the hearing of the reference in the Alipore Bomb appeal before Mr. Justice Harington. It must be remembered that the Chief Justice in his judgment in the Bomb appeal made special mention of Mr. Alum and commended his industry, perseverance and mastery of details. He was a very good detective Police officer. He entered Service as a Head constable, but by dint of merit rose to the position of a Deputy Superintendent. In November last he had been made a Khan Bahadur. He was also one of the 50 Police officers in India who won the King's Police Medal. In him the Government lost an able and faithful officer, and the country a man of whom we could well be proud. It is said the anarchists had been after him for a long time. It was for this reason that a constable had been specially deputed to guard his person while he went out. The constable was with him on the present occasion. No body could ever conceive that the High Court, the very temple of justice, would be selected as the spot for committing this atrocious and diabolical murder. The assassin is a Vaidya by caste and comes from East Bengal. After committing this outrage he took to his heels but was soon arrested. He carried a brand new six chambered loaded revolver with two exploded cartridges. He had fired two shots; with one he brought down Mr. Alum, the other he unsuccessfully aimed at a mounted Sepoy who attempted to capture him. We have little doubt that a careful and searching inquiry will be made and the assassin and his companions, if any, will be brought to justice. These poor wretches do not know what incalculable mischief they have been doing to the cause of the country by these dastardly crimes.

ଓଡ଼ିଆ ବିରୁଦ୍ଧ ପତ୍ର ୧୯୧୦ ସାଲ ନବ-
ମୂଲ୍ୟ ମାସର ଜନ୍ମ ମହୀୟ ବାଲିକା-ସଥା :—

କଲ	ଜନ୍ମ	ମୂଲ୍ୟ
ବର୍ଷ	୧୦୩୨	୫୦୩୩
ବାଲେଗର	୪୦୩୮	୨୮୩୮
ସୁର	୪୨୫୨	୨୩୪୮
ସମ୍ବରସ୍ଥ	୨୨୨୨	୧୨୩୮

ଓଲାହାରୀ ଓ ଦସ୍ତୁରେନ ମୂଲ୍ୟ ଏ ମାସରେ
ଅଭିଭାବ୍ୟ ସଥା କଟକରେ ୧୦୧୯ ବାବେ-
୧୯ରେ ୧୦ ଓ ୧୫ ଏବ ପ୍ରସରେ ୧୫ ଓ
୧୮ ଥିଲା । ଜନ୍ମତାରୁ ମୂଲ୍ୟ ଭାଗ ଦେଇଥିଲା
ପରି ଗତ ପାଇଁରେ ଏହି ମାସର ବାରତୀର
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଏଥର ମୂଲ୍ୟ ଭାଗ ଦେଇଥିଲା ସୁଖର
ବିଷୟ ଅଟେ ।

APPOINTMENT.

Wanted a Conservancy Inspector for the Cuttack Municipality on a monthly Salary of Rs 50 plus Rs 15 horse allowance. Candidates must know English.

Preference will be given to one who has experience in this kind of work and some knowledge of sanitary matters. Applications will be received by the undersigned up to the 7th February 1910.

Cuttack } J. N. Bose,
27-1-1910 } Chairman
                  Cuttack Municipality

NOTICE

A large commodious house with ample ground (about one acre) called the *Ghumasar kotha* belonging at present to the Chowdhuries of Bhingarpur and formerly, partly to the Tributary Raja of Keonjhar, situated on Revenue and rent-free land immediately on the Baradand (*i.e.* the great Jaggarnath Car Road at Puri) with the temple of Jaggarnath directly in sight, will be sold by public auction on the 15th of March next at 2 P. M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Ranies and other noble men and ladies desireous of living permanently or occasionally at Puri or for the establishment of such charitable Institutions as pilgrim rest houses, Arna chhatras, pilgrim Hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (*i.e.* the Jaggarnath car festival procession) passes in the front of the house. Other particulars may be had on application to the undersigned.

Cuttack } Hemendranath Roy.
25-1-1910 } Common Manager Bhingerpur
Chowdhuries Estate under the
District Judge Cuttack, Orissa

ଠାକୁର ପୁଣ୍ଡାରୀ ଆବଶ୍ୟକ ।

ପାଳବଦ୍ଧା ସ୍ମୃତର ଦେବାଲୟମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ ଦେବେବ ଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଞ୍ଚାଶ ଥବ-
ଏହାକୁ ଅଛି । ଯେଉଁମାତ୍ରେ ଏ ଦେଖାରେ ଶ୍ରାୟ-
ଭବରେ ଏବ ତଥ ଉତ୍ତିବାକୁ ରହିଲ ସେମାନ-
କିମ୍ବା ଉତ୍ତିବାକ ଥୋଷନିମନ୍ତ୍ରେ ଯୋଗ୍ୟତାନୁମାରେ
ଏବ କୁଟମ୍ବ ସଂଖ୍ୟାନୁଗତରେ ଉପସ୍ଥିତ ପର-
ମାନରେ ଜମିବାଢ଼ି ଏବ ସଜ୍ଜପରିବାରରୁ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟକାର ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅଯିବ । ପ୍ରାଥମିକ
ମାତ୍ରେ ନିଜ ନିଜର ଦରଖାସ୍ତମାନ ମାତ୍ରମାତ୍ର
ଶାଲବଦ୍ଧାଧିକର ବଜା ଏ ଏ ଏ ଦିଗବୁନ୍ଦର-
ବରେଷବ ଫାଲ ଦେବ ମହୋତ୍ସବ ସମୀପକୁ
ଶେରବ ଦରନ୍ତ ।

ପାଳବଦ୍ଧାରତ୍ତ } ଏ ମୋଟିନାଆ ମହାନ୍ତି
ପୋଃ ଅଙ୍ଗ ପାଲବଦ୍ଧତ୍ } ଦେବୋତ୍ତର ମୋହ-
(ତୁଣା) ୨୩୫୨୦ } ରବ

ପର କା ୧୫ ମରେ ଶେଷନେବା ୩୫-
ଦରେ ଉତ୍ତରରେ ପେରେଗ ସେଇରେ
୧୦୫୭୭ ମୁରୁ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁ ସୁରସପ୍ରା-
ଦଳ ଅଛି ୧୦୫୯୯ ଥୁଲ । ସୁରବଂ ଚକ୍ରି ନ
ହୋଇ ସାମାଜିକରେ ଦ୍ରାଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ମୁକ୍ତ-
ପ୍ରଦେଶର ମୁରୁ ସକାପେରା ଅଧିକ ଯଥା ୧୦୩
୫୩୬ମା । ପେଠାରେ ଓ ମନ୍ଦିରଦେଶରେ ପୂର୍ବ-
ସପ୍ରାଦ ଅଧେନା ମୁରୁ ବଢ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର ବନ୍ଦେ,
ଦିଙ୍ଗ, ପଞ୍ଚାବ ପ୍ରଭାତରେ ଭଣା ପିଅଥିଲା ।

ମତ ଚାହୁଁ ରଖିରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ରାକରେ
କରେ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟର ଦେଲୁଚିପ୍ରାକାନ୍ତର
ସତ୍ୟତାର ଓ ସ୍ଵର୍ଗଦେଶର ଉତ୍ସଂଧ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବ ବୃଦ୍ଧାରେ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା।
ପଞ୍ଚାବର ଏହା ସ୍ଥାନରେ ଜଳର ପରମାଣ
ନ ଦେଖ ଥିଲା । ଏ ସମୟପରି ଏ ଦୃଷ୍ଟି ଅଭ୍ୟ-
ଧକ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ମାତ୍ର ଏହାହାର
ଫ୍ରିଜର ଉପକାର ହୋଇଥିଲା ।

ବାହେର ନେଇବାକା କରିବାର ଶୁଭତି
ବା ଉଠାଗର ସବାଣେ ସୁନ୍ଦର ପରମାର
ଅଞ୍ଚାରଙ୍ଗତୟା ମୌରୀରେ ଏ ୨୦୯୫ ବର
ଜି ସବହାର ବୀଷ୍ଟରେ ଖେଳି ହେବାର
ବିଜ୍ଞାପନ ମତ ବଲିବାର ମଜ୍ଜରେ ବାହାର-
ଥିଲା । ଏହି ଜମି ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼ିବର ବାଲର
ପୂର୍ବ ଏବଂ ତଳ ବୋର୍ଡ୍ ସଡ଼ିବର ଦରିଶ ଦିଗରେ
ଆବହୁତ ।

ସମ୍ବଲପୁର କିଳ ଲାଲ କୃପନନ୍ଦ ଏହି
କିର ସମ୍ବଲ କୋଳବିଶ ମାଦାଲ ଅସ୍ତ୍ରା
ଅପ୍ରେଜ ମାସ ଶା ୧ ଉତ୍ସବେ କୋର୍ଟଅପ୍ରେ
ଭୂଥର୍ତ୍ତସରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଇବାର ବିଜ୍ଞାପନ ତୈଣିଆ-
ହଇଗର କଟିଶିତର ସାହେବ ଦେଇଥିଲୁଛନ୍ତି ।
ଏହି ମାସ ଶା ୧୫ ଉତ୍ସବ କଲିବପାଇନେ-
ରୁରେ ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରମ୍ଭର ଦୋଇଥିଲୁ ।

ସରଦାର କୁଣ୍ଡଲେଷତବର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟରୁ ଜଣା-
ଯାଏ ଯେ ଦିନମର ମାସର ଅଧିକ ବର୍ଷା ଶୁଭ-
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଥିଲେ, ଏବର୍ହ ତାହା ଦୋଷାତ୍ମକ,
ବେଳେ ଏ ମାସ ଓ ଅସତ୍ତ୍ଵା ପେଦୁଣ୍ଡା ମାହରେ
ଦିଦ୍ବରଥମିଶ୍ର କୁରଚରେ ସାଧାରଣପ୍ରକାର ଅଥବା
ବହୁ ବୁଝି ଅଧିକ ବର୍ଷା ହେବ । ଗତମାସରେ
ଦିଦ୍ବରଥମିଶ୍ର କାଣ୍ଡିର ପ୍ରକାରରେ ନିମ୍ନିତ ବରଣ
ବା ଛିମ ପଞ୍ଚଥିଲ, ବେଳେ ପାଇ ବଢ଼ିଅଛି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ବନ୍ଦକସ୍ତ୍ରାପକ ସଙ୍ଗାର ସହ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀ
ବିଜୟବନ୍ଦକ ଦେଉସ୍ତାର ବଡ଼ଲଟ ସଦସ୍ୟ-
ପଦ ପ୍ରାଣୀ ପୁରେ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗାନ୍ଧମସ ପଞ୍ଚରେ

ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହଜଣ ଲାଗୁଛି ସେହିଦାଗା
ଚେରୁଥାର ମାମ ଲେଖିବାରେ ବର୍ଣ୍ଣାବ୍ରତି
ଦୂରବାଦେରୁ ଘାନାକୁ ଘୋଟିଗଣାଗଲା ଥାହିଁ
ଏବ ସେହି ଗୋଟିଏ ଘୋଟ କଟିଥିବାରେ
ଚେରୁଥାର ମହାଧୟ ନିବାଚିତାରେ ଥାରେ
ନାହିଁ । ନିବାଚିତ ଧିକ୍ଷାକାଳିରେ ଯେବେ
ଏହର କିଛି ନିୟମ ଆଏ ତେବେ ତାହା ହାତା-
ପଦ ବିଳା ଅଛି ବି ବୋଲିଯିବ ? ଯାଙ୍ଗଳଟ-
ମରେ ଦେଶୀୟ ନାମ ଲେଖିବାରେ ତୁଲ ଏହ
କର୍ମର ତୁଲ ବିଚିତ୍ର କୁହେ ଏବ ଘାନା ଅନ୍ୟ
ଦେହି ପ୍ରାର୍ଥିତ ରୂପାଜ୍ଞନ ସ୍ଵବା ସ୍ଵଲେ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ
ଦୟବା ନେଇସଙ୍ଗର ବୋଲିଗାର ନ ପାରେ ।

ଗତ ପନ୍ଥବାଇଠାରୁ ଦୂସିଥାଏଁ ପରେଁ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ଭାବର କିନ୍ତୁ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଧୂମଦେଇୟ ଲଙ୍ଘା-
ଭାବ ଏ ନମ୍ବରରେ ଦେଖିଯାଇଥିଲା । ଏହି
ଲଙ୍ଘାଭାବ ବମ୍ବେଇ ପଞ୍ଚାନ ଏବାବାଦ ପ୍ରଭାବ
ଭାକାଷ୍ଟାଦରେ ସେହିସମୟରୁ ଦେଖାଯିବ ର
ସମ୍ବନ୍ଧପଥମାନକରେ ପ୍ରକାଶ । ଲୋକଙ୍କର
ଆଇଶା ‘ହେଲ’ ବାମରେ ଘେରୁ ଧୂମଦେଇୟ
ବାହୁ ରବାର ଶୁଣାସ୍ତବ ପାହାଟି ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଦେବେକଲେବ କଦମ୍ବି ଯେ
ଧୂମଦେଇୟ ମାର୍ତ୍ତମାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବବୋଲି
ପରିବା ଦୋରିଥିଲା । ତାକାଣ ଚକ୍ରବିନ୍ଦୁ ବାହା-
ରବା ସମ୍ବନ୍ଧ କୁଣ୍ଡବେ । ଏହା ଅଭିଗୋଟିଏ ଧୂମ-
ଦେଇୟ । ଚେଯାଇପାଇତେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପରି
ଶାରିଥିଲାନ୍ତି । ଟିକୁ ପରିବ୍ୟ ପାଇଁ ମିରବ ।

ଗତ ପା ୯୫ ସୁଖର ନିଳାଚଳ ସମ୍ମାନ-
ରରେ ସଧ୍ୟବା ପାମରେ ଘୋଷିବ ପ୍ରବନ୍ଧ
କାହାରିଅଛି । ଗହୁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥାମଧ୍ୟରେ
ଦେଖାଇଛୁ ବ ବିଲଗ ବିଜ୍ଞାନ ବିଲଗ ସଧ୍ୟ-
ବାର ଅଜୀବ୍ୟ । ତେହୁଁ ବିଲଗପଦ୍ଧତା
ପାମ ଶୁଣି ପ୍ରତ୍ୟେ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ମାତ୍ର ପିଣ୍ଡର
ସମାଚାର ଗହୁରେ ସହାନୁଭୂତ ଲାଗି । ବିଲଗ-
ବିଜ୍ଞାନ, ବିଲଗର୍ଭଦ୍ୟମଧ୍ୟରବା, ବିଲଗପଦ୍ଧତା,
ବିଲଗ ସକାଳବସ୍ତ୍ରରବା ରଥ୍ୟାଦ ଅମ୍ବମାଳକ
ବିଲଗଠାରୁ ଟିକ୍କା ଦରବାରୁ ଦେବ । ଅମ୍ବମା-
ଳକ ବିଦେଶଗାରେ ଏ କଥାମୁକ୍ତିର ସାର୍ଥ
ଅଣେ । ଅମ୍ବମାଳେ ଡଂଗଳ ପଢ଼ି ବିଲଗ
ସଧ୍ୟବାର ଦେବତ ବାଦ୍ୟଶୋଇ ଘୋଷାକ,
ଶୃଦ୍ଧା, ପିତା, ମାତ୍ର, ଶୂନ୍ୟତତନ ଅନୁଭୂତର
ଦରକାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ମାତ୍ର ଅନ୍ତରର ଶୁଣାବଳୀ
ପ୍ରଦର ଦରକାର ତେଜ୍ଜ୍ଵା ନିଗାନ୍ତ ଅନ୍ତ । ତେବୁଁ
ସଧ୍ୟକମରେ ଅଦର ପାଇବାକୁ ।

- 1 -

ବିଲୁପ୍ତ ପାରାମ୍ପରୀୟର ବମନ ସବୁର
କଥ୍ୟ ନିବାଚିତକାର୍ଯ୍ୟ ଅପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଜାନ୍ମନରେ
ଏହି ସପ୍ରାଦୂରୁ ଶୁଣିଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନର ଲୋକ-
ମାତ୍ରେ ଏଥିରେ ଯଥା ବାସ୍ତ୍ଵ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତାର-
ମାତ୍ରର ବିତ୍ତ ଯେ ଦେବାର ଜଣାଯାଏ । ପାର-
ାମ କି ଦେବ ଆତ୍ମକୁ ସପ୍ରାଦୂରେ ଚାରିବି । ଯେବେ
ନର୍ତ୍ତ ମରିଲ ଭାବରେ ଥିଲେଖିଲୁ ଏହିରେ
ବହୁପରିଚାର କହି ଓ ଭାବର ଶାସକରିଲୁ
ଲକ୍ଷମେଣ୍ଡେ ବିଭାବର ବିଭାବ ହୋଇ-
ଯିବେ । ସେଥିରେ ଭାବର ବିଶେଷ କଥା
ଦେବାର ବୟ ଦେଉଥିଲା । ଯଳିବା ନିବାଚିତ
ଶୈଖଦେବାର୍ଥିରେ ବିତ୍ତ ବିଶେଷ ବୋଲିଥାର
ହିତରେ । ସମ୍ମର ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗତ
ହେଲୁ ଯେ ଭାବର ପରମଦିନ, ସର ଦେବର
କଟିବେ, ତତ୍ତ୍ଵର ଉଦ୍ଦରଫୋର୍ମ ଝୁଲୁକୁ ଦାର୍ଢ-
ତେବେ ପ୍ରଭୁର ନିବାଚିତର ହାତ ଯାଇଥ-
ିଲା । ଏମାନେ ଭାବର ହିତାରେ ପରାମର୍ଶ
ବିଶେଷ ହିତରେ ସବଦା ପ୍ରଗତି ପରିଶ୍ରମ ଓ
ଯହ ବିଶୁଳେ । ଏମାନେ ଧରାରୁ ଅନ୍ତର
ଦେବା ଅମ୍ବାକର ନତ୍ତ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ କଥା;
କବିଦିବାଚିତ ସହ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଏମାକର ଶ୍ଵାକ
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ବରବର ଯୋଦେବାକୁ ପାଇବାପହାଶେ
ଅମ୍ବାକେ ଏକାନ୍ତ ଅଣ କରୁ ।

ମୁଦ୍ରକମାର ମନ୍ଦିର ଶିଖାସମନ୍ତରୀୟ ନାର୍ତ୍ତକ ସବୁର
ଅଧିବେଶନ ଭାବରୁ ନିବାଚ କିମ୍ବା କୁଳମୁକ୍ତର
ବାହୁଦୂର ଓ ମୌଳିକ ମହାନ ଅଧିକ ମିଳା
ମହାଶ୍ୟମାନେ ରଙ୍ଗବିଠାରେ ଅବତ୍ତାନାଥକୁ
ସେଠି ଟପ୍ ଦୋର ପ୍ରଧାନ ବିଶ୍ଵାରଣ ସର
ଗର୍ଭସ ପର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିରଦୟକୁ
ଗୋଟିଏ ଧାରାମନ୍ତର ଶ୍ଵାସର କରିଥିଲା । ତଳିର
ମାମ ବା ଡିଇରେ ଏହିମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ
ସବୁ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ ମୁସଲମାନମାତ୍ର
କଂପେସରୁ ସୁବ୍ରତ ଆଜ ଅଧିକାର ଜାଣ୍ମୟର,
ଦୁଇଭାବେ ପରମାପ୍ତକ ଭାବର କରିବାର
ଶୁଣୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସବୁ ସଗଠିତ
ହୋଇ ତହିଁରେ ଅଧିକାର ମେମର ହୋଇଥିଲା ।
ଏଥିରେ ମୁସଲମାନ ଛାତ୍ର ଅଣ୍ୟ କେବୁ ସବୁ
ଦେଇ ପାରିବାର କାହିଁ ଏବଂ ସବୁ କେବା,
ସହାଯ ବା ୨୫ ଟଙ୍କା ବୟସରେ ଏକପଦସ୍ଥ ଟଙ୍କା
ଆୟ ବଥା ମୋଟିଏ ଭାବରେ ଲେଖାପଢି
ଜାଣିବା ପ୍ରସ୍ତୁତିକ୍ଷେତ୍ର ମେମରମାନେ ପ୍ରବେଶ
କାଲରେ ଦଶକ୍ଷା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୨୫ ଟଙ୍କା
କୁନ୍ତା ଦେବେ । ମୁସଲମାନମାନେ ଅଧିକାର
ଭାବର ସାଧକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ରହିଲେ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏଥିରୁ ଆଠମାତ୍ରାନ୍ତରେ ଦେଖିଲା ।

ଅପରାଧ ପେରିବାମାତ୍ର ବା ଏହି ଅଥବା
ଅଜିରକାର ଅକର୍ଷଣରେ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପବର୍ଷମା
ପାଇବା । ପାଇବାର ସମୟ ଖାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଦୋହିରା ଅନ୍ତରକୁ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗରେ ଲେଖାନାହିଁ ।
ଅନ୍ତରକରେ କେବେବର୍ଷ ହେଲା ପ୍ରଦର୍ଶନ
ହେଉଥିଲା ମାତ୍ର ପକ ବି ହୋଇଥିଲା ପ୍ରକାଶ
ଦେବାର ଦେଖିବାକୁ । ଅବଶ୍ୟକ ଅନ୍ତରକ
ଓ ଅନ୍ତରକୁ ସାବର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ବିଭିନ୍ନକାର
କୃଷି ପିଲା ଓ ନବଜାର ଜୀବବିଧାର୍ଥ ଦେଖିବା
ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଲୋକଙ୍କପାଇଁ ଜୀବାନ ଓ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦତ୍ତ ମାତ୍ର
ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ତରକର ବାପ ଓ ମେମାତଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଅପାର୍ଦ୍ଧ ପୁଣି ଦୂରସାକର
ମନ୍ଦିର ବା ପରାମ୍ବୁଦ୍ଧବାଦ ଯାତାଯାତର ସୁଧାର
କାହିଁ ସେଠାରେ ବିଷ୍ଟାରିବାରରେ ଜୀବ ବା
ଜୀବାଦକର ଅଣ କରିବା ସଜାତ ନୁହେ ।
ଅମ୍ବାନେ ମନେ କରୁ ବିପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଯେବେ
ନାୟ ଓ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟେଷ ଦୁଇପରି ଅନ୍ତରକର
ଲେଖାନାହିଁ । ବରଂ ସେହି ବ୍ୟେଷରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ-
ଶ୍ଵାକର ଦେଖିଲାକୁ କେବେଜଳ କୃଷିବାଷ-
ଗରକୁ ବାଣଶର୍କାର ଦେଇ ପଠାଇଲେ ଅଧିକ
ଜୀବକାର ହେବ । ଅନେକବେଳେ ପଦର୍ମନାଥ
ମୋହାର ଯାତାପର ଦେଖିଲା ଓ ତହିଁରେ ଦୂର
ଗୁରୁଦକରେ ପାପୋର ପବାନ୍ତି ।

—*—

ଏହି ବା ୫ ରଙ୍ଗରେ ବଜୀୟ ମୁକ୍ତିଶବ୍ଦର
ଏହି ଅଧିବେଶନ କଲିବତା ମୁଖ୍ୟନାନ୍ତରେ ଦରେ
ହୋଇଥିଲା । ଗହିର ଯେଉଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ପଦର୍ମନାଥରେ ନାହାରିଥିଲା ତହିଁରେ ସଭାର
ସଂକଳନ ଏହିପରି ଲେଖାନାହିଁ ସଥା—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୪—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୫—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୬—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୭—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୮—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୯—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୦—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୧—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୨—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୩—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୪—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୫—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୬—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୭—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୮—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୧୯—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୦—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୧—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୨—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୩—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୪—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୫—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୬—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୭—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୮—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୨୯—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୦—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୧—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୨—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୩—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୪—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୫—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୬—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୭—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୮—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୩୯—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୪୦—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୪୧—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୪୨—
—ସାଧାରଣବା ହିନ୍ଦୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭୁର ଶୌକ
ମଦାଗର ଜୀବାଦକ ପଦର୍ମନାଥ ନୁହେ । —୪୩—
—ସାଧ

କାଂଶ ସମ୍ବିଳରେ ଗଣ୍ଡିଟ ଉଦ୍‌ଘର୍ଷନ୍ତି । ଏଥରୁ
ସମ୍ବିଳପତି ଲୋହବ୍ରା ପଣ୍ଡାସ ଜନ୍ମିଥିବାର
ଅତାଏ ପ୍ରମାଣ ମେଳାଇଛନ୍ତି । ସମ୍ବିଳମାତ୍ର ୧୮ ଲକ୍ଷ
ଟଙ୍କା ଭାବ ଦେଇଥିଲୁ ଏବଂ ମେମ୍ବରମାତ୍ରକୁ
ଦାତତ ଦେବା କମିଶ ୧୫ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଭାବ ଦର-
ଅଛି । ଦେଶର ଦ୍ୱାରା ଦୃଷ୍ଟି ଏହା ସମ୍ବିଳମାତର
ସାଥୀ ଭାବା କେବେବେଦେ ପେଞ୍ଚିଲ ପଇ ଦେଖି
ଅଳ୍ପକୁତୀମାନଙ୍କରେ ସମ୍ବିଳ ପଠମାଣେ ସମ୍ବିଳ
ଶ୍ରାପିତ ଦେବାର ଅଧା କରିଯାଏ । ଏ ସମ୍ବିଳ-
ମାତ୍ର ଦୁଆ ଦୋର ପ୍ରାପିତ ଓ ଭାର୍ତ୍ତାରମ୍ କହ,
ଅଛି । ଜବାନ୍ତମେହିକ ଜନ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ସହୃଦୟଙ୍କ
ଅଧୀନରେ ଉନ୍ନତ ବିଧାନକେବେଳେ ଦେଶ-
ଲୋହବ୍ରା ମୋଟିବ ମହାତ୍ମା ଓ ଉତ୍ସବାର
କେବ ।

ବଲହରାରେ ପୁଣି ଏହି ସଜଦହୋଦକ୍ଷିତ
ସ୍ଵର୍ଗ ଦୂରା ଯଟିବାର ସମ୍ଭାବ ଅପିଥିବୁ । ଗତ
ସୋମଦାର କଲିତରା ଦାଇ ହୋଇରେ ଅଲୟୁର
ବମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅବଶ୍ୟକ ଅସମିକର ମୋହବମା
ଧୂରାଣି ହେଉସୁଖବାନେକେ ଅନ୍ତରାକ୍ତ୍ୟ କରିପର
ସବକାରୁ ବାହ୍ୟରୁକୁ ସାହ୍ୟ କିମନ୍ତେ ପୁଲୁ
ଶର ତେପଣ୍ଟିପ୍ରଶ୍ନତ ଶାକ ବାହାରୁର ସମୟ-
ଅନ୍ତର ଉପରୁ ଉଚେଷ ଶକ୍ତିବାମାନେ ସେ ପାହାରେଇ
ଝଞ୍ଜାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅସୁଖବାନେକେ ଏହବ୍ୟକ୍ତି
ପୋତହୋଇଥିବା ଗୁଡ଼ରକରୁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ବାହାର ଦରି ଗୁରୁପାଦର ବଲ ସେ ପାହା ଶକ
ବାହାରୁକର ଶଳରେ ବକ୍ତ ହୋଇମନ୍ତିରୁ
ସେ ଚକ୍ରଶାହ କରୁଛିଥିବି ଅନ୍ତର ହୋଇ ଅଭ୍ୟାସ
କରୁ ଉତ୍ସାହରେ ନାହିଁ ଓ ହେବେବ ନିନିର-
ଅରେ ପାହାକର ପ୍ରାଣ ବାହା ଉଗଲା । ଏକ ଶରୀ
ଦୟାରୁପରି ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ପୁରୁଷ ବଲେ ଓ ପାରଯୋଗେ
ଶଳପ ଡାକୁର ଅଣାଇଲେ ମାତ୍ର ଗେଗେବେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରାଣ ବାହାର ସାଇଥିଲା । ସୁତରଂ ମୁଦ୍ଦେବ
ଡାକୁରଶାକାକୁ ପଣ୍ଡାନିମନ୍ତ୍ରେ ପଠାଯିବା
ପରି ଅର ଦରି ଦ୍ରାଘୁ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଆପଦ ଶୁଣ ମାର ଗନ୍ଧଳ ଦୌଢିଲ, ବାହା
ପରୁରେ ଅଫେବେଲେ କି ‘ଶୁଣ’ ‘ଶୁଣ’ ଡାକ
ପଦାଳ ମୋଡ଼ାରଲେ । ସତ୍ତବର କଣେ ଗୋ-
କୃଷ୍ଣର ସେବାରେ ପାହାରୁ ଏହି ଶୁଣ
ମାରିଲା ମାତ୍ର ଶୁଣ ବାହାର ମଣ୍ଡରପରେ ବନ୍ଦାର-
ଗଲା । ପରେ ହାରକୋଟର ଜଣେ ପଣ୍ଡପାତା
ପାହାରୁ କୁଣ୍ଡାଳରନ୍ତେ ଉଣେ ଉଦେଶ୍ୱବଳ
ବାହା ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷ ହଜାରନେଇ ପାହାରୁ
ଧର ଆଗାରୁ ଦେଇଗଲା । ପାପକ ଜଣେ
ବଜାରୀ, ମଂଗଳ ପତିତିରୁ ମଂଗଳରେ ପର

ଦଖାବାର୍ଗ ଚମଣାରେ । ସେ ଗହାର କାମ ଧାର
ତରୁ ତଳାକାହିଁ । ପୁଲ୍ଲ ଅନେକ ପଞ୍ଜି ରକାରେ
ଏହିବ ବହିଲ ଯେ ଭୂମ ଦାଗରେ ପଡ଼ିଥିଲୁ
ସାହା ରହା ଗାହା କର । ଏହର ଦୂରସ୍ଥ ଉପରେ
କାହାର ସାର ଓ କୃଣା ନ ଦେବ ? ତେବେ ନିଜ
ଆହୁ ଫ୍ରାଙ୍ ଭୋଗ ବଢିବ ଗହିରେ ତରୁ ତଥା
ନିର୍ମି ମାତ୍ର ତାଦାର ଏହର ନରିଷ୍ଟ ପାପକର୍ଯ୍ୟରେ
କାନ ବାହାରୁ ବୁଝାଇ ଜଣେ ସୁଯୋଗୀ ସରବାଳ
ବର୍ଣ୍ଣରିର ଅହାଜେ ବନାଶ ଦେଲ ଏକ ତହୁଁ-
ବନ ଏହା ନଙ୍ଗଲା ତାହିଁ ବ ସମୟ ଭାବର
ଭଲକ ବଢ଼ିଲ ଏ ଦାର୍ତ୍ତନ ଶୋଭ ଅଗ୍ରତ୍ତ ଅସ-
ଦମ୍ଭୟ । ଏହରେ ଭୁଲାଜାରଦଳ କେବେ କିର୍ମୁଲ
ଦେବେ ଏହାହିଁ ଗର୍ଷ ଚିତ୍କାର ବିଷ୍ଣୁ
ହୋଇଥିଲ ।

- 0 -

ପରମତା ପ୍ରବନ୍ଧା ଧରଣର ଗ୍ରାମରେ ଅବେ-
ଦିଲ ହେଲା ଗୋଟିଏ ମାରକର ସୁଲ୍ଲ ପ୍ରାପତ୍ତି
ସୁଲ୍ଲ ସେ ଗ୍ରାମବାସୀମାଳକର ଘନା ଦେବାରେ
ହୃଦୀ ହେଲୁ ପ୍ରାୟ ଦେବତବରସ ହେଲା
ସୁର ଉଠେଯାଇଥିବୁ । ସେ ଅଛନ୍ତର ବଦ୍ର-
ଲୋହମାଳକର ବାଲବମାଠକ ଲେଖାପତା
ଶିଶ୍ରାର ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଅସୁଦିଖା ଦେବାରୁ କୋଷର
ଓ ପାଜଳସୁର ମୌଜର ସେଇ ପଶାରୁଦ୍ଧି
ଦଳାସ, ସେଇ ଭରମାର ଅଛି ଦଳାସ, ସେଇ-
ଅଛଦୂର ଦଳାସ ଓ ଦଳାସ ପଶୁଭମ ବୈଶି
ଶ୍ଵରର ଦୁଲ୍ଲେଖ ମିଳ ପ୍ରାୟ ଛାପନାସ ଦେବ
ପାଜଳସୁର ମୌଜାରେ ଗୋଟିଏ ସୁଲ୍ଲପ୍ରାପତ୍ତି ଓ
ସେଥିରେ ନ , ଏ ପିଷ୍ଟକ ଓ ଏବଳନ ପାରଷ୍ପା
ଶିଶ୍ରକ ରଣାର ମାସରୁ ୨୨୯୯୯ ବା ଲେଖାର୍
ଗ୍ରାମବାସୀମାଳେ ଦେଉଥିଲା ଉଚ୍ଚ ହୁଲରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଜ ଏଣ୍ ଶିଥିଥିଥେଣ ବରୁଅଛନ୍ତି ।
ଗ୍ରାମବାସୀମାଳେ ସରକାର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନ,
ଦନ୍ତଅର୍ଥନ୍ତି ଏ ଦିଶପରେ ସରକାର ବାହୁଦୂର-
କିର ସୁଦୂର୍ଧି ହେବା ବାହୁଦୀଯ ଅଛେ !

ମୋହନ୍ ପଣ୍ଡିତ

ଏକଗରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଯାତ୍ରା
ମୋହରମ ଗର ଶନିବାର ସେଷଦେଲୁ ,
ମୋହରମ ଦୂସରମାତର ପଦ୍ମ ମାତ୍ର ଏଠାର ହିନ୍ଦ
ଓ ମୁସଲମାକ ସମାଜ ଉତ୍ସାହରେ ଏ ପଦରେ
ମଣି ଭାର୍ଯ୍ୟ ବରତ୍ରି ଏହା ବଡ଼ ସ୍ତରର ବିଷୟ ।
ହେବେ ଅମେଳ ଘଟିଥିଲା । ମାତ୍ର ଭାବା
ସାମୟିତ ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷମାତ୍ର ମାହି ବଡ଼
ସ୍ତରର ବିଷୟ ଏବଂ ଏହାହି ପ୍ରଚୁର ଗୁରୁତ୍ବବିହାର ।
ଆଖ୍ୟାକ୍ୟ ବର୍ଷଗର ପଦ୍ମ ପାଇଦିବ ଥଣ୍ଡା,
କାଷ, ମାଲକ୍ଷଣ, ବାବାକିପୁରବ ସ୍ଥାଙ୍ଗମାତ୍ର
ବାହାରମନ ଓ ବାହାରେ ଦ୍ଵାରା ଗହି ସବୁ

କରୁଥିଲେ ପାନ ମଧ୍ୟ ସୁଦିଖା ସ୍ଵଲ୍ପ ଏବଂ
ଆହ୍ୟଦିବ୍ୟା କହୁ ସବୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ସ୍ଵାପ୍ନୀ
ବର ସ୍ଵାବାଦେଶ୍ବୁ ଲେବେ ଅଧିକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରେଷ୍ଟ ଦରି-
ସ୍ଵରେ । ସନ୍ନିବାର ପାଦାନ୍ତ୍ରିଚାଳିବା କେହିଁ ଦଳ
ଏ ୧୯ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଶରେ ଦୂର ଗାଜିୟାମାନି
ବୁନନ ତୌରେ ଦୂରମରସଙ୍ଗେ ଅଥି ମଳକ
ପରେ ଘରକୁ ପଲେ । ଏବଂ ସକାଳେରେ
ନାହାର ରହୁ ଏ ୧୯ ଟା ବେଳେ ମହାଦେଶରେ
ଜଳଶାୟୀ କର୍ମ୍ୟ ସମାଧା କରେ । ଯାହାର
ଭକ୍ତ ଓ ଦୋହାର ବିଜୀନାର ସାଧାରଣ-
ପ୍ରବାର ସ୍ଵଲ୍ପ । ଗାଜିୟା ସଂଖ୍ୟା କରବର୍ତ୍ତ
୧୯ ଟା ସ୍ଵଲ୍ପ ଦେବେବ ବର୍ଷ ଦେଲ ବନ-
ସ୍ଵା ତେଲକୀବଜାରର ଗୋଟିଏ ଗାଜିୟା
ଏବର୍ତ୍ତ ଦେବାରେ ଏଥରକୁ ସଂଖ୍ୟା ମୋଟ୍ୟାଟା
ଦେଇଥିଲା । ଗାଜିୟା ସମସ୍ତର ଦାରଗତ ଉତ୍ତମ
ସ୍ଵଲ୍ପାବାହାର, ତେଲାବାଜି, ମୋବାରିକ,
ବାଜାବଜାର ଓ କାଜବଜାରର ଗାଜିୟାମାନି ପରି
ଦୃଶ୍ୟର ରଖା କରଥିଲା ଓ ହାଜିବଜାର ଗାଜିୟା-
ର ଦୂର ବିଷ ପାଇଁ ମେଲାଇବା ଭଲ ଦଶଥିଲ,
ତୌଣସେ ଗୋଲମାଳ କି ହୋଇ ଶାନ୍ତିଭବରେ
ଏକ ଧେଷଦେଲ ବକ୍ତ ଅନନ୍ଦର କଥା । ପୁଣ୍ୟ
ଠେଙ୍ଗାବାନ ମେର ଶତମଣେ କାହାତଥିଲେ ।
ମାତ୍ର ହେମାବନ୍ଦୁ ଥଥକ କହୁ କରିବାକୁ ଦୋଷ,
ନାହିଁ । ଅଖଣ୍ଡା ଖେଳ ଏ ପକର ପ୍ରତାତ ଅଜ୍ଞ
ଓ ଗାଢା ସମ୍ପ୍ରା ଓ ବଳସାଧନର ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧକ-
ଦେବୁ ଅତ୍ୟାତ୍ ହତକର । ହୃଦୟର ବିଷୟରେ
ଏଥୁବେ ଉନ୍ନତି ଦେଖା କି ଯାଇ ବରଂ ଧର-
ବନ୍ତିଦେଖା ଯାଉଥିର । ପ୍ରାୟ ସକଳ ଅଖଣ୍ଡାରେ
ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଛି ଅଛି ଲେବ ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବଳବାହ ଓ ଭଲ ଖେଳିବା କାହିଁ
ଅନ୍ତର ଜଣା । ପୁଣ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅଖଣ୍ଡର
ଦେଶାବର ରୂପ, ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଖେଳ ଦେଖି
ସେମତ୍ର ଅଛି ପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ ଏବେ ସେଧର
ତାହିଁ । ଯେମନ୍ତ ଧରଧର ହୋଇ ଦେଖେ ଲେବ
ଏହାହେ ଦିଶି ଅଶ୍ରୁକାରେ ଗୋଟାଏ ବିଷ ପାତ୍ର
ଅଛିନ୍ତି । ଏଥୁର ଦାରଗା ଯାହାହେତି ଅଖଣ୍ଡାର
ଅବଦତରେ ଦେଶର ଅହା ଦେଇଥିଲ ।
ପୁଣ୍ୟ ଅଖଣ୍ଡମନ ସବଦା ଜାଗରି ଥିଲ
ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରବିଦିତ ପେଲଠାରୁ ଦେଶାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଶ
ମୁଦ୍ରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦ୍ୟାୟାମ କରସିଲେ ଓ ଗର୍ବ
ପଲ ବାର୍ଷିକପରେ ଦେଶାଜଥିଲେ । ଏବେ
ଦେଇବ ସାଧନ ନାହିଁ ମୁଚିବଂ ସାମ୍ପ୍ରସାଧନର
ରୂପ୍ୟ କନ ହୋଇଥିଲ । ଫୁଲ ପିଲାମାକେ କଥ
ଦୋଷ ସବରେ ଦ୍ୟାୟାମ ଉଦୟନ୍ତି । ମାତ୍ର ଥଳ,
ପିଲାମାବନର ଅଖଣ୍ଡା ବଦଳରେ ଅଛି କହ
ତାହିଁ ଶେଷଧନା ପିଲାମାକୁ ବିନିବାହେବୁ

ବାପୁରେ କେଳ ଦୂରବାର ଅଧିକ ସୁବିଧା ପାଇଁ
ତ ପେପର ସହିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ହିରବର
ଦିନେ । ଅମେରିକାରେ ମନେ ଦର୍ଶନ କରିବା
ମଜଳ ନିର୍ମଳ ଅନ୍ତରୀମାଳା ଜାଗାର ଉତ୍ସିଦ୍ଧା
ଅବଶ୍ୟକ । ସ୍ଵାକ୍ଷର ହନ୍ତ ଓ ମୁସିଲମାଳା କେବଳ
ମନେ ଏ ବିଷୟରେ ପନୋଯୋଗୀ ହେବା
ଜୁତିର ବେଳିକରୁ ।

ଅର୍ଯ୍ୟସମାଜର ହଳକ ମୋତେ ।

ପରିୟାଳର ବଜାଦେବ ମୋକଦମ୍ବରେ
ଅର୍ଦ୍ଧ ସମାଜକୁ ଅଧିକାଂଶ ବନ୍ଦି ଆସାମୀ
ଦୋଷାଙ୍ଗରୁ ଏବ ସେହି ମୋକଦମ୍ବ ସେଠାର
ଦିଶେଷ ଅଧିକାଂଶରେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ସରକାର
ପଞ୍ଚର ବରସ୍ତାର ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରେ ସାହେବ ଅର୍ଦ୍ଧ-
ସମାଜକୁ ବଚାଣୀ ସର୍ବ ଓ ସମାଜର ବରୁ
କଥିବା ଯବାଦ କହ ଥିଲେ କିନା ହମ
ଥିଲେ । ଅର୍ଦ୍ଧସମାଜର ସର୍ବଧାରାରେ ଏଥିରେ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉତ୍ତିମ ଦେବାଦେହ ସେହି ମୋକଦମ୍ବ
ସରାପତି ପଣ୍ଡା ବଚ ମାଜ୍ୟକର ଘେରିଲାଟି ସର୍ବ-
ଲୁହ ଏହାତେବଳ୍କ ନିବାରରେ ଗାହାକର
ଅଛି । ଏ ଲାଣିବାହାରଣ ଏକ ଥିଲେ
ଦୂରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଠାଠଥିଲେ । ପଞ୍ଚାମରେ ଶୈଖ-
ଲଟ ମଦୋଦୟ ବର୍ଷର ଉତ୍ସବରେ
ତଣାରଥାଙ୍କୁ ତ ପଢିଯାଇଲା ମୋକଦମ୍ବ ଦିଗ୍-
ବଧୀକ ଥିବାସ୍ଥଳେ ସେ ପରଞ୍ଜରେ କିନ୍ତୁ ମତ
ଦେଇ ନ ପାରନ୍ତି । ଅନେକ ବଜାୟେ ରୂପ ଅର୍ଦ୍ଧ-
ସର୍ବ ବରୁଦ୍ଧରେ ମନ ଘୋଷଣ କରନ୍ତି ଏକଥା
ସେ ଗୋପନ କହିବାକୁ ମହା ବରନ୍ତ କାହିଁ
ଏବ ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଯେବେ ଏ
ସର୍ବ ଦିବେରକାପହିତ ପଢିଗୁଣିତ ନ ହେବ
ତେବେ ଅନିଶ୍ଚ ଘାଷିପାରେ । ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧ-
ସର୍ବ ଯେ ବଳରକ୍ତିଶ୍ଵର ଓ ଲାଜବଦ୍ରୀଶ୍ଵର
ବର୍ଷର ବୌଣୀ ବିଶ୍ୱାସୀନ ପ୍ରମାଣ ମେ
ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଶାହାକର ବିଶ୍ୱାସ ଯେ ଏହି
ସମାଜର ଅନେକ ସର୍ବ ଧର୍ମ ଓ ସମାଜବସ୍ତାର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉତ୍ସବରେ ବ୍ୟାପ । ସେମାନେ ଶଂକା
ବସ୍ତାର ଓ ଧର୍ମ ଉତ୍ସବବିଷୟରେ ଅନେକ
ବାର୍ଷିକ ବରାନ୍ଦିନୀ ଏବ ସେମାଜଙ୍କମଧ୍ୟରେ
ଅନେକ ସଂକାର ବର୍ଗଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ସର୍ବ ବୋଲି ଦେମାନ୍ଦେ ବିନ୍ଦୁକରେ
କୌଣସି ଧାରଣା ହେବ ପାହି । ସମାଜର
କୌଣସି ସର୍ବବରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ
ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ କେବଳ ଶାହା ମାପରେ
ମୋକଦମ୍ବ ଚଳିବ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧସମାଜ ରାଜବି-
ଦ୍ରୋଷ୍ଟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ନ ଦେବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେଥିରେ ସମାଜବରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି

ପ୍ରତିକୁଳ ଧାରଣା ଦେବ ଗାହଁ । ଶୈଳେଖ
ମହୋଦୟକର ଏହି ଉତ୍ତର ନ୍ୟାୟମଙ୍ଗଳ ଏବଂ
ମେ ଅନ୍ତର୍ବକ୍ଷ ବର ଗୁଣଶାର ଅଭିପ୍ରାୟ ସରଳ-
ଭାବରେ ଜଣାଇଦେବାଦେହୁ ଅର୍ଥାତ୍ମାଜଳ
ସର୍ବାଶ୍ରଦ୍ଧା ସର୍ବାରେ ଗାହା ପାଠ ଦର କୃତଜ୍ଞବା
ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଏହି ସର୍ବ ଶୈଳେଖ
ମହୋଦୟକ, ଅଧେଷ ଧର୍ମବାଦ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ଧାସବକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏହି ମାତ୍ରରେ ଆଜିତ
ଦେଇରେ ବାକା ପ୍ରକାଶ ମଧ୍ୟରେ ସରାନ ବଢ଼ିବ
ଓ ଅଧାନ୍ତରୁହୀଶ ଦୂର ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ଭରଷା କହଁ ପରିଯୁକ୍ତ ମୋକଦମାର ସରହାଶ
ବାରଷ୍ଟର ମେ ସାଦେବ ମାତ୍ରବର ପଞ୍ଚାବ ଭରଣ୍ଟି
ପ୍ରସାଦର ନବର ପାଠ ମଧ୍ୟ ଶିଖ ପାଇବେ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ମର୍ମପିଣ୍ଡା

ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଧର୍ମଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଥାନରୁ ଯେ କୁଟଳ ପକିଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଅଗର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ କୁଟଳଧାରଣ ବିଶେଷରୂପେ ବୁଝିଅଛି, ଏବଂ କୁଟଳଧାରଣ ବାଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କରିବା କାହାର କୁରୁଆଡ଼େ କଥା ଶୁଣି ଯାଇଅଛି । ମାତ୍ର କି ପୁଣାଳୀରେ କେଉଁ ଧର୍ମ ଗୁରୁଙ୍କ ପିଶା ଦେଲେ ଅଭିପ୍ରାୟ କିମ୍ବା ଦେବ ଗାଢା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିନ୍ତୁ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ କାହିଁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାମାତ୍ର ଓ ଦେଖିଲାମାକଙ୍କ ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷା କିମ୍ବା ବାଜରକ ଓ ବୋରକ ସେମାକଙ୍କର ଶାବ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପନ୍ଥାବୀକାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୂର୍ବରୁ ଅଛି ଏବଂ ସାଧା ରଣ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ସେହି ଧର୍ମଗୁରୁଙ୍କାର ସେହି, ଧର୍ମବିଲମ୍ବିକର ଶିକ୍ଷା ଅକ୍ଷୟସରେ ହୋଇ ପାରେ ଓ ହେବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ସେମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାହା ସମ୍ମଦ୍ଵାରୀ ଥିଲେହେଁ ଏକ ଧର୍ମ ଗୁରୁ ଓ ଧର୍ମପୁରୁଷରଙ୍କ ସେମାକେ ପ୍ରେମନ୍ତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟା କରି ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହୁ ହେବୁ କୋଣ ହୁଏ ଗତିଜାଗବାସିନ୍ଦା ରେଖି, ଅରନ୍ତି କ “ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ଏପରି ଭାବରେ ଦିଅବିଗ୍ନା ପ୍ରୟୋଜନ ଯହିରେ କି ଶାମ୍ଭବୀପ୍ରତିବରତା ହେବ କା ବିଦ୍ୟେ ତାତର ସମ୍ବନ୍ଧନା କାହିଁ । ସମ୍ବନ୍ଧବାଦସମ୍ବନ୍ଧରୂପେ ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ଦିଅ ଗଲେ କାନ୍ଦାଚି ଅପରି ଦୋଳ କି ପାଇଲେ ।” ଏ କଥା କହିବା ଯେତେ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରାଞ୍ଚତ ବନ୍ଦବା ଦେବେ, ସହଜ ବୋଧ ଦେଇ କାହିଁ ଧୂର୍ତ୍ତ, ଦୈତ୍ୟ ଶାକୁ ପ୍ରଭକ ହିନ୍ଦ ସମ୍ବନ୍ଧମଧ୍ୟରେ ମତ ବିଦ୍ୟାର ସେପରି ପାର୍ଥତ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ସହଜ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାକଙ୍କ ଏକପ୍ରତିବାର ଶିକ୍ଷାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଭବବା କଠିତ ବୋଧାର ବୋଲି ଜ୍ଞାନାଯାଏ । ଦୈତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧ

ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବ ସହଯୋଗିଲେ ରହିର କିଛି କିମ୍ବା
ଶର୍କ ଦେବାରଙ୍ଗେ ରହିବେବା । ଫଳଟା ତିର୍ଯ୍ୟା-
କର ଯୋଗିଏ ବାର ବାହାର ଦରନା ଏହାକୁ
ଅବଧିକ ଦେବାରଙ୍ଗୁଡ଼ି । ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଏହାକୁ
ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏହିରେ ସନ୍ଦେହ ପାହି ସୂଚିବା
ରହିର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଦେବା ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ
ଅବଧିକ । ଅମେମାକେ ଦେଖିଥିବୁ ଯେ ହେବାର
ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏହା ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ମହାଭାବନ
ସମୟର ଅଥବା ଘୋରତ ପଢ଼ାଇବାର ଅବସ୍ଥା
ହୋଇଥିବା । ମାତ୍ର ଧର୍ମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଏହା ହେବାର
ବା ସମ୍ବବାଦିଷ୍ଟଙ୍କ ବୋଲି ଯାଇ ବ ? ହେବାର
ଧର୍ମର ପଣ୍ଡା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବାଜନ ଦିବେତା-
ନାରେ ଦେବ ସ୍ଵର୍ଗତ ଥିଲେ । ହେବା ମାତ୍ର
ଦେବରୁ ମାନ୍ଦ୍ରା ଏବା ସବଳ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିତ ହେବା
ଆପଣା ଧର୍ମମତ ଓ ଦିଦ୍ୟାସର ମୂଳ ଦେବ
ବୋଲି ସ୍ଥାବାର କରନ୍ତି । ଦେବ ଶିକ୍ଷା ଦିଦ୍ୟ-
ଗରେ କୌଣସି ହେବା, ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିତ ଦିଦ୍ୟ-
ଦିଦ୍ୟାସର ସମ୍ବାଦତା ପାହି । ଦେବର ଘୋର
ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ପିଲାମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚ ସହଜ ଶିକ୍ଷା
ଦୁଇକେ କୋରି ଦେବରୁ ଅପରି ଦରି ପାରନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ସେ ଅପରି ବଳବାନ ମନେ ଦେଇ ପାହି
ଶିଶୁମାକେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାକ କରିପାର କରିବାର
ଦେଖାଯାଏ । ପରେ ବସ୍ତବୁକି ଅନେକାରେ
ଅର୍ଥ ବୁଝିବାର ଯମରା ଲାଗେ । ଶିକ୍ଷାଦେବ
ପଞ୍ଜୀୟ ପିଲାର ହୃଦୟବାଦନ ମାତ୍ରରେ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିତ
ଦେବରେ ଦେଲେ ଧର୍ମଭାବ ତାଦା ମନରେ
ମନ୍ତ୍ରର ଦେବ ଓ କମେ ତାହାର ଧର୍ମ ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ
କି ଉପାୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଲେ ଶିଖିବି ସୁମନ
ଦେବ ଶିକ୍ଷା ବସୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଦୂର ଦେଲେ
ତାହା ଅନ୍ୟାୟରେ ପ୍ରତି କରିପାରିବେ । ପରନ୍ତୁ
ପିଲାର ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଏହା ବିଦ୍ୟାଲୟ
ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିର ଚଲେ ଅଶାନ୍ତରୂପ ଫଳ ଦେବ-
କାହିଁ । କାଳକି ତାନକାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମଶିକ୍ଷାପରି
ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ପରେ ଅଳ୍ପ ଓ ସମ୍ମ ଦେବା ଏହାକୁ
ଆପଣିକ । ବିଶେଷରଙ୍ଗ ପିଲା ମାତ୍ରା ଜୀବିତରକ-
ବାକ ଗୁରୁଜିବ ମନର ଅଦେଶ ଓ ଅଦେଶରେ
ପିଲାମାନକିର ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ପ୍ରଥା ଅବଦ୍ୟମାନକାଳରୁ
ଗୁଲି ଅଦ୍ୟବାର ଦେଖାଯାଏ । କାଳକମେ
ତହିଁ ର ବ୍ୟକ୍ତିମ ସଂଖ୍ୟା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠା
ଶିକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସନ୍ଦେହ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠା
ଶିକ୍ଷା ବହିଥିବା ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ଘରର ପିଲା-
ମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ଦିବ୍ୟରେ ମନ କିମ୍ବା ଆପା
ଦିବ୍ୟର ଦିବ୍ୟର । ପିଲାମାକେ ଯାହା ଦେଖିବେ
ତାଦା ଶିଖିବେ । ମନେ ଅନେକ ଲୋକ ଧର୍ମ-
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଓ ଉପାୟରେ କରନ୍ତି ଏହା
ଅମ୍ବାମାକେ ସ୍ଥାବାର କରୁ । ମାତ୍ର ସେପରି

ବୈଶନ୍ଦୀ ପୁରସ୍ତ୍ରକର	ଟିକ୍ ନହେ।
ଅଗମୀ ପିଲାମନକର	ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରାଧାରକର
ଶିଳ୍ପୀ କିମ୍ବରେ ନିର୍ମଣ	୫ ଟାମ୍ରପିତ୍ତ ଛାତା-
ସତା ଉତ୍ସବେଷାଦର କଳକୃତୀ	ଦେବା ଉତ୍ତିଷ୍ଠା

ବଙ୍ଗଲାର ମେଘନଦିପାଳକ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିବରଣୀ ।

ମର ନର୍ତ୍ତର ଦିବରଣୀମନ୍ଦରରେ ମାନ୍ୟବର
ବଜ୍ରେଷନ୍ଦର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ବାହାରଥକୁ । ଯହିଁ କୁ
ପ୍ରାଣ ସେ ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶସ୍ଥ ଗୋ ୧୮ ଟି
ମିଛନ୍ତିପାଲିଟି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋ ୩୭ ଟିରେ ସାଧା-
ରଣ ନିମ୍ନାଚଳ ହୋଇଥିଲା । ରାଜରଘୁର ଓ
ବାଜ୍ରଭାର ଦେବେକ ବରିଶବର ପଦପ୍ରାପ୍ତ
ସେପରାଜରେ ରୋତରାକଳ ମର ଦେଖାଇ
ଦେଇଥିଲେ ବାହା ସେମାନଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧାଭବଦା
ନୁହେ । ଅଧିକାଂଶ ଟିକ୍ରନ୍ତିପାଲିଟିର ଉପସ୍ଥି-
ବଳତ ଅଧିବେଶତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଦିନିଃ-
ନରମାତର ହୃଦୟର ଅନୁଭବ କୁ ୫୫
କୁ ଶେଷେଥିଲା ଓ ବାଲେଶର, ସମ୍ବଲପୁର ଓ
ସୁରୁଲିଶ୍ଵା ମିଛନ୍ତିପାଲିଟି ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ସଥା-
ନିମ୍ନେ ୮, ୯ ଓ ୧୦ ସଞ୍ଚ କନ୍ଧବାଯୋଦ୍ୟ
ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତରୂପେ ବାର୍ଷ୍ୟ ଦେଖା ଶ୍ରୀ କି ଦେବାର
ଜଣାଯାଏ । ବାରେଶର ମିଛନ୍ତିପାଲିଟିର ନାର୍ତ୍ତ
ପୁଷ୍ପରୂପେ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ଉତ୍ସର
କରିପିଯୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ ଅଗମେଷ୍ଟ । ଟିକ୍ରନ୍ତି ଅଦାନ୍
ଅବଦାନ ଏହି ୧୨.୫ ପୂର୍ବକର୍ତ୍ତାରୁ କିଛି ଅଧିକଥିଲା ।
ବାଲେଶର ପତନର ଶା ଏବଂ କଟକର
୮୮.୨ ଅସନ୍ତ୍ରୋପଜଳକ ଥିଲେ । ବାଲେଶ-
ରୀତରେ ବସ୍ତୁର ଦିଶ୍ମାନା ଏବଂ ଅସୁଲହାରକ
କର୍ମକୁଳକ ଉପରେ ଉପସ୍ଥିତ ଗଢ଼ାବଧାରକ
ଅଶ୍ରବ ଥିଲା । ଦେବେକ ସ୍ବାବରେ ଦୂରୀମ ଓ
ଦୂର୍ମୁଖଗାର ବାଧା ଥିଲା । ତଳବର୍ଦ୍ଧ ସରେଳି-
ଶବରେ ଅସୁଲ ନାର୍ତ୍ତ ତଳାର ଅଶା ଦର-
ଯାଏ । ସମ୍ବଲପୁର ଛକ୍ରା ଅବ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ
ସତ୍ତବ ଉପରେ ଟୋଲ ନିଆୟାଏନାହିଁ । ମରନା
ଯୋଗାସ୍ତ୍ରକ ଏବଂ ଝାଡୁଆ ଉତ୍ସାହରୁ ଲକ୍ଷ କର-
ବାପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାପେଣ୍ଠା ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଉଥିଲୁ
ଦରେଖ ଏବଂ ଅସୁଲକର୍ମକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିହୁ ଜଣା
ପଡ଼ିବା ସନ୍ତୋଷଜଳକ ଦେଲେନ୍ଦେ ଏହା ଅଭ୍ୟାସ
୫ ବାଲ ର୍ଣ୍ଣ ଗର୍ଭମେଷ ଶତିଦେବା ଯୋଗୁ-
ଦିଶେଷ ପରମାଣରେ ଦଟିଥିଲା । ଶୈରକାଗଥ-
ର ଏଣ୍ଠାର ଅନୁଯାୟ ୧୨.୫ ନିନମୟ ଥିଲେ ।
ସମସ୍ତ ମିଛନ୍ତିପାଲିଟିର ବନେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତବେଳେ
ଏହୁପରି ଦୃଷ୍ଟି ରଖାଯିବ । ବାରେଶନୁଥ ସମ୍ବଲରେ
ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଦାନରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇ କାହିଁ
ଫଳରେ ପାଳ ନିର୍ମାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରି । ବିଶ-
ନ୍ମାୟ ବିଶ୍ଵରମାକେ ବରଦମୟ, ଆହୁବା

ତେ ବାନେଗରର ସ୍ଵପ୍ନମାତ୍ର ସେଠା ଦିଉଛିଲି
ପାଇଟି ଅବଦେଳା ବରୁଥିବା କଷ୍ଟ ବିଶେଷ
ଦୟ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟି । ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ବାନେଗର
ମେଉଳିପିଲାଇଟି ପ୍ରାୟ ୮୯୦୦ ଟଙ୍କା ବାବେଗା
ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଅସ୍ତର ଚର୍ମବୁଦ୍ଧି ବର୍ତ୍ତିତ ଅସ୍ତରାତ୍ମ
ବୋଲିଥିବାର ଜଣାଯିଲା । ଆହାତାରେ ଜଣେ
ଦୟାଦାର ଟ ୪୨୭ ଟଙ୍କା ଖାତାଯିବାରୁ ବ ୨ ର୍ବ
ଅଥ ପାଇଲା ଓ ସେ କଙ୍କା ବାବେଗା ଓ
ମୋହରନାବ ବେଳିବରୁ ଦରାୟାର ଜମା ଦେଉ-
ଥିଲା । ଦିନ ମେହେତ୍ତର ଓ ଫଲୀଯି ଉମିଶ-
ବରଙ୍କ ବର୍ତ୍ତିତ ମିଳନିଷାଳିଟି ପଢିଦର୍ଶିତ ସମ-
ଭବେ ସମ୍ମୁଖୀୟ ସମାତ ଦଥାର ଚାହିଁ । ଯାତ୍ର-
ପର, ଦେହରଣତା ଓ ପୃଷ୍ଠା ଦିଉନିଷାଳିଟି
ପଢିଦର୍ଶିତ ଅବଦେଳା ଦାରାଇଥିଲା । ପଠିଦିର୍ବାର
ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଚର୍ମବୁଦ୍ଧିମାତ୍ର ମିଳନିଷି-
ପାଇଟିର ତାର୍ଯ୍ୟ ସୁନ୍ଦରିରୁଥିଲେ ବନବ ବିଷୟ
ଜାଣିଥାଏବେ । ଏ ବିଷୟରେ ସମଧିକ ଦୁଷ୍ଟି
ବିଅନ୍ତିବାର ଶୈଳିକଟ ମଦୋଦୟ ଅଣା କରିଲା ।
ଶ୍ରୀମତୀ କନ୍ଦମାୟୀ ଭାଣୀ ପଢ଼ିବା ଓ ଜଳ ର
ଦିବା ଏବଂ ଧରିଲେବେ କଲିବିବା ବାହାରୁ
ମୀଳିବାରୁ ମୋହରନିଷାଳିଟିମାନଙ୍କର
ମତ ଦୋଇଥିଲା । ପୁରୁଷେ ଜଳ ମୋରାଇବା
କେବଳବାଣେ କଙ୍କା ଜୀବାନବା ହଥା ଅବଧି
ବିଶ୍ରାନ୍ତିକ ଅଛି ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମବାନ୍ତ ବନ୍ଦୁ
ଯାତ୍ରୀ ସମାଗମ ବିବେଚନା ଦିଲେ ନିଜମାତ୍ର
ନିବାରଣବେ ଏ ବିଷୟରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଲା
କାହାନ୍ତି । ବାନେଗର ମିଳନିଷାଳିଟିର ପୁରୁ-
ଷର ବିଦୁଳିଲାପୋଷେ ସେ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଅସ୍ତରାତ୍ମ ଦେଲା ବର୍ତ୍ତିପଠାଇ ଚେଯାଇମାତ୍ର ଓ
ନିଯମ ଚେଯାଇମାନମାତ୍ର ବାଣ୍ଶାର ବୁଝେବାୟୀ
ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ବର୍ତ୍ତିରୁ ଓ କିମ୍ବା ସରଜଣ କରିବା
ପରାଶ କିମ୍ବା ମେନେଞ୍ଚିବାକୁ ଚେଯାଇମାତ୍ର
ଦେବାନ୍ତରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାର ଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମିଳନିଷାଳିଟିକ ଚେଯାଇମାତ୍ର ଓ ଚିନ୍ତା
ଚେଯାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ବିଶିରନେମା
ନିକ୍ଷେପ ଉପୋକ ଅନୁଯାୟୀ ବନ୍ଦିମେଷ ଅନ୍ତର
ସନ୍ଧିକାରେ ନଟିବ ମିଳନିଷାଳିଟିର ଚେଯାଇ-
ମାନ ଦାରୁ କାନ୍ଦିନାଥ ବର୍ଷ ୬ ରୂପ ଚେଯା-
ଇମାନ ଦାରୁ କିମାରିଗରିଲା ବିହ ଏବଂ ସମଲ-
ପର ବର୍ତ୍ତିଟିର ଚେଯାଇମାନ ଜେ, ଏହି ସେଇ
ମହାଶୟ ଉତ୍ସମ ବାର୍ଯ୍ୟ ବଦ୍ଧିବାର ଶୀତାର
ବିଅନ୍ତିକାରୀ । ଅବଶେଷରେ ଉପୋକମାତ୍ରରେ
ଦୂରପର ମାଗଳ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତନମାତ୍ର ଛାନ୍ଦା ବର୍ଣ୍ଣ-
ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଅକଷ୍ୟମାୟ ବିଷୟମାତ୍ରର
ଅନେତିବା କି ଶୀତାର ଦେଖି ଶୈଳିକଟ
ମଦୋଦୟ ଉତ୍ସମ ମେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର

ଏବେଳରେ ମିଛନ୍ତିପାଲିଟିମାରକୁ ସଥାପନକ
ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ । ବିଶ୍ଵାସୀୟ ହିତେଣଠର
ଓ କଲି ମନିଷ୍ଟେଟମାତ୍ରେ ମିଛନ୍ତିପାଲିଟି ରେ
ଜାତ ଅବଲମ୍ବନ ଦର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏବଂ
ସେଇଁ ଶାର୍କତ ପଢ଼ଇ ଗାନ୍ଧି ଦିଅୟାଇଥି
ଗାନ୍ଧି ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିଲୁ ଯ ଥିବାକିମ୍ବାରେ ଦୁଇଁ
ରେଖିବେ ମଧ୍ୟ ଯେମାତ୍ରେ ହୃଦୟ ରଦନ୍ତ ଓ ସାଧା-
ରଣ ହୁବି ତଳାର ଠଙ୍ଗୋଟ କଲେ ମିଛନ୍ତିପା-
ଇଟି ଅପରାଧ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ ଦୁଇବାର ପାହାୟ
ପାଇଥାଇବେ । ଯାହାଦେଉ ବର୍ଣ୍ଣମ୍ୟରେ
ଦୌର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷ ଭନ୍ଦର ପଲ୍ଲେଷଣ କ
ହେଲେଇହି ଦୁଇ ଏବଂ ବିଷୟ ନାହିଁ ବିଶେଷ
ଦ୍ୱାରା କି ଯାଇ ଭନ୍ଦର ଧଂରଣିର
ହୋଇଥାଇ ଏବଂ ଯାହାକୁ ଯୋଗେ ଏହା
ହୋଇଥାଇ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଘେରିଲେଟରର
ଠକ୍ୟକାଦର ପାଇଁ ଅଟନ୍ତି । ଘେରିଲାର ମନ୍ଦିର-
ଦୟକ ସହାୟତାରେ ଅମେମାତ୍ରେ ଅବନ୍ନିତ
ହେଲୁ । ମାତ୍ର କେଉଁ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟଦେଇଁ
କହିବର ତେବେବିମାନ ଓ କୁରୁପ ତେବେବିମାନ
ସୁରାତ ପାଇଲେ ହିଂର ନିର୍ବର୍ଣ୍ଣ ବହୁ
ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।

ଯାଜପୁର ପ୍ରଦଶ୍ରନ୍ଗୀ

ମତ ତା ୨୯ ରଖିଲେ ମାନ୍ୟବର କମିଶନର
ସାହେବଙ୍କାର ୧୦୩ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ପରିଷଳା
ଆଜି ହୋଇଅଛି । ପ୍ରଦର୍ଶନାଗୁଡ଼ ଦୂରରୁ କୃତି
ଓ ଶିଳ୍ପିଙ୍କାର ଦୂରବ୍ରାଗ୍ରସିଗ ହୋଇ ଗୁରୁତ୍ବ
ହାର ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନା ଗୁରୁତ୍ବାର୍ଥରେ
ବର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ବବା ପାଞ୍ଚ ବୟା
ସମୟରେ ମାନ୍ୟବର କମିଶନର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବମାଙ୍କେ ସହିତ କୃତି
ବର୍ଣ୍ଣମାର ତାମରେନ୍ଦ୍ରର ଓ ସେହିର ମେଘ
ଅଧିଷ୍ଠର ସାହେବମାଙ୍କ ସହିତ ସର୍ବମଣ୍ଯତା
ଅଧିକା ସମୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ଅଧିକାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି
ବାଦବିମାନେ ବାହ୍ୟ କଜାଇ ସାହେବମାଙ୍କ
ଅଭିବାଦକ ବଳେ ପରେ ସୁଲାଙ୍ଘର ଉନ୍ନୟନ-
କଟର ବାହୁ ସୁଲାଙ୍ଘର ବହିର ସାହେବଙ୍କ
ସାହେବମାର ଦେଲାରୁ ଏଠାର ସବତଃ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ଓ କେବ୍ରାଗଟାର ସବତଃ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରଦର୍ଶି
ସାହେବମାଙ୍କ ମାର୍ଗରୁ ଅଗୋଟି ଆଖି ସମ୍ମଗ୍ରପରେ
ଉପସ୍ଥିତ ହେଲାକୁ ସଧିତ ଦୂରର
କମିଶନ ଏ ବାହୁ ଦୂରକୁନ୍ଦର ଦାସ ବି, ଏ,
ମହୋଦୟର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବଦ୍ରିଲୋକଙ୍କ
ଅନ୍ତମୋଦଳ କମେ ମାନ୍ୟବର କମିଶନର
ସାହେବ ମହୋଦୟ ସର୍ବାପରି ଅଧିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରେ । ପ୍ରଦର୍ଶନାର ପ୍ରେସିତେ ଶାଶ୍ଵତ ଗ୍ରୂପ

ପୁଣ୍ଡର, ମୌଳିକ ବାହାଦୁର ପ୍ରଦର୍ଶନର
ଯେତେ ପାଠ ଦିଲେ । ତତ୍ତ୍ଵ ଅସ୍ତ୍ର ବାହା
ଦୂଜୁଦୂର ଦାସ ହ, ଏ ମହାତ୍ମ୍ୟ କୃଷ୍ଣା ଦେଖ
ପ୍ରଦର୍ଶନକୁବୀର ଦେଖିବା କ୍ଷମତାର ଦେଉଥିବା ଓ
କୃଷ୍ଣା ଏ ବାଶବରମାନେ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତ ଦୂନୀଯାଦିନ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଜନଦାରଙ୍ଗଠାରେ କୃଷ୍ଣ ଓ କଞ୍ଚକାଳ
ଦିନ ଦେଖି ଦେଇ ପୁରସ୍କାର ପାଇଥିବାକୁବୀର
କଞ୍ଚକାଳକୁ ଅମ୍ବାକଳ ଦେଖିବେ ଉପରେକୁ
ପ୍ରକାଳେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଉଥିବାର ଦେଖେବ
ସାଇପରି କଥା କହିଲ ପଇ ମାନ୍ୟବର କମି
ଶନେର ସାହେବ ମାନୋଝାନ କରି କୃଷ୍ଣ ଓ
ଦୈତ୍ୟର ଉତ୍ସବ ଦେଖିବେ ଦେଖିବାର ଉତ୍ସବାର ଦେଖିବା
ଇବନ୍ତି ଦେଖେବ ବାରମର୍ଗ ଉପରେକୁ
ଅଭ୍ୟାସ ବର୍ଷରେ କଟକରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖିବାର
ମର ପ୍ରଦାନକର ସରମଣ୍ଡଳ ଆବଳିର ପ୍ରଦର୍ଶନ
କାର ବାବେଦ୍ୟାଟିବ ଦିଲେ ଓ ସମସ୍ତ ସବ୍ୟକ୍ତିର
ପ୍ରଦର୍ଶନ ବୃଦ୍ଧିତ ବାବମଣ୍ୟ ଦ୍ୱାବମାନ ମହୋନୀ
ଗୋବ ଦୃଢ଼ତ ଦେଖି ବିଶେଷ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦୋଷ-
ଅସ୍ତରେ ସନ୍ଧ୍ୟାଧରେ ସାହେବମାନେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ମେହିରେ ମୁଖ ପାଇବର ଅନସବାଳା ଓ
ବିମ୍ପସର ଦେଖି କୃଷ୍ଣମାତ୍ରା ସମୟରେ ତାକ
କଞ୍ଚକାଳ ଦୃଶ୍ୟାତ ଦିଲେ ଓ କୃଷ୍ଣଦୂଷିଗର
ତାମରେକୁର ମାନ୍ୟବର ଗୁରମେ ସାହେବ
ଦା ଯା ରଖିରେ ସମ୍ମଲସରରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଗୋଲିବା ବାରଣ ସେହି ମନରେ ପ୍ରସାଦ
ଦିଲେ । ମାନ୍ୟବର ଉଚିତର ସାହେବ
ଓ ବଳେକୁର ସାହେବମାନେ ଶନିବାର
ଏଠା ଦାର ଯଂଗଙ୍କ ସ୍ତୁଲର ଶୁଦ୍ଧମାନକ
ଆନିଗୋଟିକ ପ୍ରଦାନ ଦିଲ ଦରତ ପ୍ରସାଦ
ଦିଲେ । ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦିନେ ମଞ୍ଚରେ ମୁଣ୍ଡଦାବାଦ,
ମୟୂରଦିଶ, ଥଳ, ଚନ୍ଦ୍ର, କୃତ୍ତିମନ୍ତ୍ର, ଶାନ୍ତିମୁଣ୍ଡ
ଦେବତାଙ୍କା, ପାଦକା ପ୍ରଦାନ ସାକ ସନ୍ଦର୍ଭ
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ଦୁର୍ବିମାନ ଏହି ଏଥିର
ବସ୍ତ୍ରାଗତ ଦିଲିନ ପରେ ପ୍ରବାଶ ଦିଲେ
ପ୍ରଦର୍ଶନକର ବାର୍ଯ୍ୟନିବାକ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମୁହଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସୁକୃତ ଦିଲବା ଓ ଅବଲୁବ୍ର
ମାନ୍ୟ ଅବର୍ଥତା ଅଛି ଦିଲବା ଦିଲେଇରେ
ଅସ୍ତର ବସ୍ତ୍ର ଦୃଶ୍ୟକ ମୌଳିକ ବାଦାରତ୍ତର
ଓ ଅସ୍ତର ଦାର କବାରଗତର ମାତ୍ରାଲୁ
ସଂକଳନରେ ଅସ୍ତର ବାରୁ ମେଷପତନରୁ ଲାହତ
ସବ-ଏବରିସ୍ଟର ଅସ୍ତର ବାରୁ ଦେବେନ୍ଦ୍ରନାଥ
ବାପିବସ୍ତ୍ରାଗତର ଓ ଏ ବାରୁ ଦିଲିନ ମେହି
ଉଚିତ ଏବାରୁ ମଙ୍ଗାରେ ପାଇ ମାନ୍ୟ
କ୍ଷେତ୍ର ଓ ଏ ବାରୁ ମୋହିମାନେବଳ ମନ୍ଦାରାଜ
ଦିଲେ ଓ ବାରୁ ମନ୍ଦାରାଜ ପାଇ ସବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ଦେଖିବାକୁ ଅକ୍ଷାତ୍ର ପରିଷମ ଦିଲ ବାର୍ଯ୍ୟନିବାକ

କରୁଥିବାରୁ ସେମାନେ ଧନ୍ୟବାଦର ପାଇ
ଅଚାନ୍ତି ।
ପ୍ରକରଣ ସହସ୍ର ଶ୍ରୀ ସ୍ଵରୂପ ଓ ବାଳକମା-
ନେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖିବା ବାରଣ ଅସୁଅଛନ୍ତି ଓ
ଏଠା ବାର ଲଙ୍ଘନ ସ୍ଵରୂପ କେବେବେ ଯଥ
ଦେଖାଯେବକ ଦୋଷ ବିଫେର ପଦଶ୍ରବ କିମ୍ବା
ପ୍ରଦର୍ଶନର ଦ୍ରବ୍ୟାଦ କରା ଓ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦ୍ରବ୍ୟାଦ ଦେଆଉଥିବାର ।

ତତ୍ତ୍ଵପ୍ରତିଷ୍ଠାବାର ।

ବାଲେଶ୍ଵର ।— ଆ ଦର୍ଶନ ସବକାରିବୁ ପ୍ର-
ଗୀର ଏବ ସାମନ୍ତ ଶାଶ୍ଵତ ତରଣ ଦାସଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ବାଲେଶ୍ଵର ସାମନ୍ତ ଶ୍ରେସରେ ମୁହଁତ ଓ
ପ୍ରକାଶିତ । ମୂଳ ଗୁରୁଅଶାମାନ୍ତ । ଏଥିରେ ବା-
ଲେଶ୍ଵରଜୀବ ବାଗପ୍ରାଚ ଓ ରମ୍ପଲିତ ଜୀବି
ଦାର୍ଢି ଓ ମୁସନ୍ତିମୂଳକ ବିଷୟମାନ ଲାଗିବ
ହେଉଥିବୁ ମଧ୍ୟ ଶୀତରେ ଉଚ୍ଚ ବିଷୟମାନ
ଦସ୍ତିଗ ସବେ ବୋଲିଯାଉଥିବୁ । ଦଶଶ ବାଦୁ
ଭକ୍ତିକ ସାହୁଗାରେ ଅପରାତିତ କୃଦିତ ମାନ୍ଦି
ଏ ଗନ୍ଧରେ ପାଦର ଗବେଷଣା ପଣ୍ଡିତ
ଦିଶେଷ ପରିଚୟ ମନ୍ତ୍ରିତି । ଆମେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟତିଥିବା
ପରିଚୟ ପଢି ଯଥାର୍ଥରେ ଅକନ୍ଦଳର ବରଥକ୍ଷି
ଲେଖକଙ୍କ ଲେଖା କେମନ୍ତ ସରଳ ପାଠଦେ
ଏହ ରକ୍ଷିତ ଦୁଃଖକ୍ରିୟା ଜୀବ ପାରଦେ—
“ ତାହ ନ୍ତି ଦେଇବଗଣ, ତରଣୀ ପଟଳ, ଯାମନ୍ଦିନୀ
ଦର୍ଶନ ଭକ୍ତି ପଡ଼ିଛି ଅଥଳ ॥ ” ଅମେମାନେ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତିକବିକି ଏହା ପଡ଼ିବା ଏବଂ
ଅପରାଧ ଅକଳର ଏହପରି ପୁଷ୍ଟବନ୍ଦବଜକ ବ
ରବା କରଣ ଅନୁମେଧ କରୁଥିଛି ।

ବୈଦିକ ପ୍ରକରିତ ।— ବାମଣ୍ଟାର ବଜା
ସତିଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁବନଦେବକବିଦ୍ଵାରା ରତିର
ବାମଣ୍ଟାର ଜନମାଥବନ୍ଦର ପ୍ରେସରେ ଦେଖିବ
ବାମଣ୍ଟାର ପ୍ରାଚୀରଣିୟ ବନର ବଜା ଯେମନ୍ତ
ସମ୍ମାନକ୍ଷେତ୍ର ମେନ୍ତୁ ଡେଖିଥ ଭ୍ରାତାରେ ଦବ
ପ୍ରାଦକ ଥିଲେ । ବଜା ସତିଦାନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁବନଦ
ଦେବ ଉତ୍ସବରୁ ପବାନର ଯୋଗ୍ୟ ସୁଧ
ଅମେମାନେ ଏ ପୁଷ୍ଟବନ୍ଦପଢି ପରମ ପ୍ରୀତି ଲାଗ
କରିଥିଲୁ । ବେଦାକୃଷ୍ଣ ବଜକବ ପୁରଳିତ
ମରରେ ପ୍ରକରିତୁବୁନ୍ଦର ଅକେହାହତ୍ୟାଗର
ମାର ଧଳୀ ଦୋର ମେନ୍ତୁ ପରବାଳ ମେନ୍ତୁ
ଯଦବାଳର ଭନବରେ ଯହିଶିଳ ହେଲେ
ସମ୍ମର ଦେପଲେବେ ଧଳୀ ଦେବେ ।

ଶୁନବାର (ପ୍ରଥମଶତ) ।— ଶ୍ରୀକରଣ
ଦାଶରଥୀଦାସଙ୍କ ପ୍ରଗୀତ ଏ ତତ୍ତ୍ଵପ୍ରତିଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ପାଦଗରଣ ଦାସ କ, ଏ, ବହୁାର ସଂଗେ
ଧଳୀ ବେଳାକାଳର ସୁର ପ୍ରତାପ ସନାତନ

ସୂରେ ମୁହଁତ ହୋଇ ପକାଇଛି । ଦାଖଲେ
ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ବଳ୍ଟ ବୈଶବ ଏବଂ ପ୍ରତିତିତ
ଦେଖିବ ମତ ଓ ପ୍ରାର ଅନ୍ଧାରୀ ହେଉ
‘ବୃଜବିହାର’ ମାନସିଲେ । ମାଉଁ ଯେ
ଯେ ଶୀମା ରଷ୍ଟର ବର ଶାରାଷ୍ଟରୀ ଏକା
ବର୍ତ୍ତକାଳୁରୋଧରେ ଅମ୍ବେମହେ ବହିର୍ଭାବ
ଏବଂ ଦରଗନ୍ଧାବଳୀର ବିବରଣ ପଢିରେ
ସଂଶୟ ମେଳେ ଯିବ । ସେଉଁମାତ୍ରେ ବାମରଙ୍ଗ
ସକାମ ଓ ନିଷାମ ପ୍ରେମର ଅବଚାରଣା ଦର
‘ଦରଗନ୍ଧାବଳୀ’ ର ଏବମୁଣ୍ଡ ଲୁଳା—
“ କାହା କାଷ ରଷ୍ଟରେ ରଜନୀ ବହିରେ ।
ସୁର ଶାନ୍ତିମତେ ହେଲ ଥିଲୁ କଲେ ” ସମ-
ଥିବିଷ୍ଟବ ଜୀବନ ବଜ୍ରହିତ କରିବାର ଜୀବନ
ପଥରୀ ସେମାନଙ୍କର ଚେତଣୀ କାମ ସେଜିବାରୁ
ହୁଥା । ଅପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତର ଦେବକ ସୁମୁଦ୍ର
ମନ୍ତ୍ରର ଦେବାର ଅମ୍ବେମାନେ ପଞ୍ଚାଶ
ଦେଲେହେଁ ଏହଳ ସୁମୁଦ୍ର ସେତେ ଦର ପ୍ରକା-
ଶିତ ହୁଏ ଫେରେ ଭର ।

ସାପୁତ୍ରିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବଲିକଗା ମେଜେଟ

ହୁଣୀରେ ସବା ମାତ୍ର ବଲେବୁକ ନିଆ ଏ, ଗାନେଟ୍
ମିଳେଇ ମାତ୍ର ବଲେବୁକ ପଥିବ ହେଲେ ।

ସମ୍ବଲପୁର ପୋମା ଓ ଦେବୀ ଦଳକୁର ବାବୁ
ନମେନାସ ପତ୍ର ସବ୍ ହେଲେ ଚାନ୍ଦାସ ଥା ଯାଏ ପରିବୁ
ଏ ପଥାର ହେଲେ ।

ବାରୁ ସତିବାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟୀ ୦, ଏଇ, ସତିବାନଙ୍କ
ସମ୍ପଦ ଦେଇ ପରିଷରରେ ପାରାପିଲା ହେଲେ

ବର୍ଷାର ପଠିତାକୁ ମାରିଛୁ ତ ମିଃ ଏଇର ଦ, ୧୯ ୧୯
ଶେଷ ଥାଏନ୍ତେ କି ଖେଳ ମାରିଲା ।

ମୌଳିକ ମହାନ୍ ପଦବୀ ପାଇଲା ।
ମୌଳିକ ମହାନ୍ ଏକଦଶ ସମ୍ବନ୍ଧ କି ଏ ସହାଯେ ଗୁଣୋତ୍ତର ମାତ୍ରରେ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ଉଠିବ ଦେଇ ସହିତ
ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ପଦବୀ ପାଇଲା ।

ମହାବୟ ତରିକର ସନ୍ଦର୍ଭ ହେଉ ।
ମହାବୟ ତରିକର ସନ୍ଦର୍ଭ ରହିଲେ ତାଙ୍କ ନିଃଶବ୍ଦ
ପୂର୍ବ ଅଧ କରିବାକୁ ନେବେ ହେଲେ । ନିଃଶବ୍ଦକାଳୀନ
ବେଳ ସମ୍ବଲପୁର ଚକ୍ର ପୋଷଣର ତେବୁତ୍ୟାକ ପିଲ୍ଲା
ହେଲେ ।

Human wants are fulfilled, things so greatly
desired.
For manly sports, your Highness is very
well known
The courage of a true sportsman, has been
truly displayed,
Big and small forest Kings, your Highness
rifle has blown,
A most amazing sight, if these in a line
were portrayed.
Your Highness' artistic ideas, are quite
easily seen
Amongst others a Summer palace, so well-
chosen and erected,
To Dame Fortune I am thankful, that to
your Highness' Estate I've been.
May we continue in Thy mind's eye,
(e'en)if not quite selected.
We indeed rejoice and have full belief in
our thoughts,
That your Highness' name, is most indelibly
impressed
On the Supreme rulers, and poor, and the
famishing beasts in the ghauts,
Lofty qualities in a noble man, which can
ne'er be suppressed.
May your Highness' endeavours be e'er
crowned with success,
In whatsoever sphere, they happen to be,
Mental strain, and physical activity, require
an annual recess.
There is no place better, than that close
the Sea
To your Highness' good health, we respect,
fully raise each his glass
In a sense of allegiance, for all the lofty
qualities we see
Be the glass occidental, or the far oriental
brass,
Your Highness' noble qualities, in the Heir-
apparent will be

Ben. F. Powell M. D.

ମହାପତ୍ର !

ତତ୍ତ୍ଵ ଜ୍ଞାନୀୟାଶ୍ଚ ତା ୧୯ ରଙ୍ଗ ଶୁଣିବାର
ଏ ଶାଖା ଦିନିଟ ସମୟରେ କରିବ ସହରର
ଜଣେ ପ୍ରଥାବ ପନ୍ଦବୀବସାୟୀ ବୃକ୍ଷବିହାରୀ ବର୍ଦ୍ଧ
ବ ୧୯୮୮ ମେଁତମରେ ଲଭିଲାବା ସାଙ୍ଗ କର
ଅଞ୍ଚିତ ଧାରାକୁ ବୁଲି ଯାଇଥିଲୁଛି । ଏହାକର
ମୁଗ୍ରର କୌଣସି ସହିତା ଦିମ୍ବା ଅଙ୍ଗ ବିକୃତ
ହୋଇ ବ ଥିଲା; କୁଠ ପୁଣି ଓ ସ୍ଵତନ ପରିବାର
ବର୍ଣ୍ଣର ଶୋବ ସ୍ତ୍ରୀପ୍ର ପ୍ରାଣରେ ଧାର୍ତ୍ତିବାନ ଓ
ସୁତ ମହାକୃତିର ଅନ୍ତାର ସଦିଗତ ହାମଗା କର
ବିବାଧୀ ଆଠବର୍ଷବର୍ଷ ବିଦିତାର୍ଥେ ନିବେଦିନ
କରୁ ଥିଲା ।

୭୩୮୭

୨୫୧୧୦ { ଏବାକ୍ଷାଳିଖ ତଥ ରସଣ
ଲଗର୍ପୁର—କଟକ

ନୀଳାମୀ ଇସ୍ତୁଦ୍ଵାର ।

ନ ୧୨୭ ମୟ ଉକ୍ତିଜାରୀ ସନ୍ତୋଷ ମହା-
ଦ୍ଵାରା ୧୯୮୦ ମୟ ସରେବତେ ସନ୍ତୋଷ ମହା-
ଦ୍ଵାରା ୧୨୮୮ ସ୍ଥାପନ ଅଧାରର
ବିଚାର । ମୁଁ ଯୁଗ ମୁଦ୍ରଣକାରୀ ଅଧାରର
ବିଚାର । ହାତବକ୍ଷୁ ବା ସା । ରମ୍ଭାଶ୍ଵର । ପ୍ରାଚୀ
ବାଲୁପୁର । ବାଲୀ ଉକ୍ତିଜାରୀ

(ବଜାମ)
 ସଦେଇ ମରିଛ । ଶା । ଧୟାକରସ୍ତର । ପ୍ରା
 ଦରଦରସ୍ତର ପ୍ରତିବାଚ ଦେଣଦାର
 ଉପରେକୁ ତମ୍ଭର ମୋହଦମାରେ ପ୍ରତିବାଚ
 ଦେଣଦାରର ଶ୍ରୀବର ସଖାର ନିଲମ ଦେବ ।
 ଉପରେକୁ ନିଲମ ସଖାର ।

୧ । କରନ୍ତି ଜଳଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁଲାପଞ୍ଚେଷଣ
ଓ ସବରେକେମ୍ବର ଜମନ୍ତିଷିଂଦୟର ଲାଲହାଶିଳ
। ୨ । କରନ୍ତି କରପୁର ତ କଳ୍ପ ମର ପରିଜୀ
ଦୁଲ୍ଲା । ମୌ । ଧରାଇପୁର କରବାମଧରେ
ସୁବା ପରିବାଦର ଭୋଗ ଦଖଲ ରଯୁଗ ଶ୍ରି-
ନ ତ ଆହୁ କଣ୍ଠେ ମର ହିଁ ବାବକୁ ନମ୍ବୁରିତ
ଦୋଦି ଓ ଖସଡ଼ା ନମର ଅନୁଷ୍ଠାରେ
୧—୫୫ ତଃ ନମ୍ବୁ ପର୍ବତ ଅଦ୍ୟ
ଜମା ତ ୮୧୭ ଏ ମୋହବମା ନମ୍ବୁରିରେ
ଅବକ ଅଛୁ ନିଲମ ବେବ ପର୍ବତ
ଆ ମୂର୍ଯ୍ୟ ତ ୫୦୯୩ ଅଟେ ।

ତେଣୁର ହୋଦନ ଓ ଅସତ୍ତାମନ୍ଦର
କ ୧୫୪୯ । ଖ । କାବତ୍ତ ଏୠ—୨୭୪ । ଉ ।
ସଦେଇ ମଳିକ । ଦ । ରଘୁ କାୟତ କ ୧୫୭୮
ମର ଏୠ—୨୮୮ । ଉ । ରହାଗ ମଳିକ । ଦ,
ତଦେଇ ସର୍ବତ କ ୧୫୭୯ ମର ଏୠ—୧୦୪
। ଉ । ହୃଦ ମଳିକ । ଦ । ସରକାର କ ୨୦୦୬
ମର ଏୠ—୧୦୦ । ଉ । ସରକାର । ଦ । ଚାରଶ
ବିଦ୍ୟାଲ କ ୨୦୦୨ ମର ଏୠ—୨୫ । ଉ ।
ସରକାର । ଦ । ନାରାଣ ବିଦ୍ୟାଲ କ ୨୦୨୩
ମର ଏୠ—୪୪୫ । ଉ । କିଛ । ଦ । ଅଗଣ
ମଳିକ ।

୨ । ପ୍ର । ଦଇଦରାତୁର କ ୫୫୪୦ ମର ଗଃ
 ଦକ୍ଷ । ମୌ । ଧ୍ୟାନପୂର ରହିବାରେ ଥିବା
 ପ୍ରବାଦର ଲୋପଦଶର ରସ୍ତା ସ୍ଥିତିବାଚ
 ଯାହ କ '୩୫ ମର ଟିଃ ବାବତ ନିଳାରିତ
 ଦୋହଦ ୫ ଅସତ୍ତାତମର ଅନୁସାରେ
 ୧୦—୩୭୫ ଟିଃ ଜନ୍ମିତ ଗହିର ଅଭାୟ ଜମା
 ଟ ୨୭ ଅଟେ ବିକ୍ରି ଜମି ଏ ମୋତଦମା ଗମ-
 ସତରେ ଅବକ ଅଛି ନିଲାମ ଦେବ ଗହିର
 ଆଖି ମଲ୍ୟ କ ୨୨୯୩ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦୋଷକ ଓ ଅସତ୍ତାନମ୍ବର
କ ୧୯୨୨ ମର । ଶ । ୧୦—୨୪୦ ୧୯୨୨
ମର ୧୦—୨୫୫ । ଉ । ଶ୍ରୀରୋହ ସିଂହ । ବ ।
କବେଳ ସାହୁ

୩ । ପ । ଦରଦରପୁର ଜଗନ୍ନାଥ ମୂର ଛା
ଦୂର୍ତ୍ତ । ମୌ । ଧରଖରପୁର ରକବାମନ୍ୟରେ
ଶୁଣ ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ଵେଚ୍ଛବଳର । ଲ । ବାସ୍ୟାପ୍ରେ
ନ । ଟଙ୍କ ମୂର ସିଂ କାବୁହ କିନ୍ତୁଲବିର ଦୋଦଦ
ଏ ଅଷ୍ଟାକମର ଅନ୍ଧାରେ ୧୦—୧୧ ଫା

ଜମ୍ବୁ ତହିଁର ଅଦୟ କମା ଟ ୦୨ ଉଚ୍ଚ
ଜମ୍ବୁ ଉପରେଥିବା ଦୂରାଧର ସ୍ଵାବାସ ବାବହ
ବାହୁଦୟର ସର କ ୨ ଲକ୍ଷ ଟ ତହିଁରେ ଲାଗି
ଥିବା ବବାଟ ଟ ତରୁକାଠ ସହି ଏ ମୋହା
କମାର ମସୁଦରେ ଅବଦିଥିରୁ କଲାମ ଦେବ ତହିଁର
ଆଁ ମୁହଁ ଟ ୩୫କୋ

ଭାଷିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଅପରାଜିତମ୍ବୁ
କ ୧୨୦ ମରା ଏବଂ ୮୦—୧୩୦ ଟଙ୍କା
କ ୧୫୫ ମରା „ ୧୦—୧୫ ଗାଲ
୧୦—୨୦ ଲିଟର । ଗୋଲକ ପ୍ରସାଦ ରଷ୍ଣାତ୍ମା
ପରାମରଶି ଦାସୀ

※○――○※

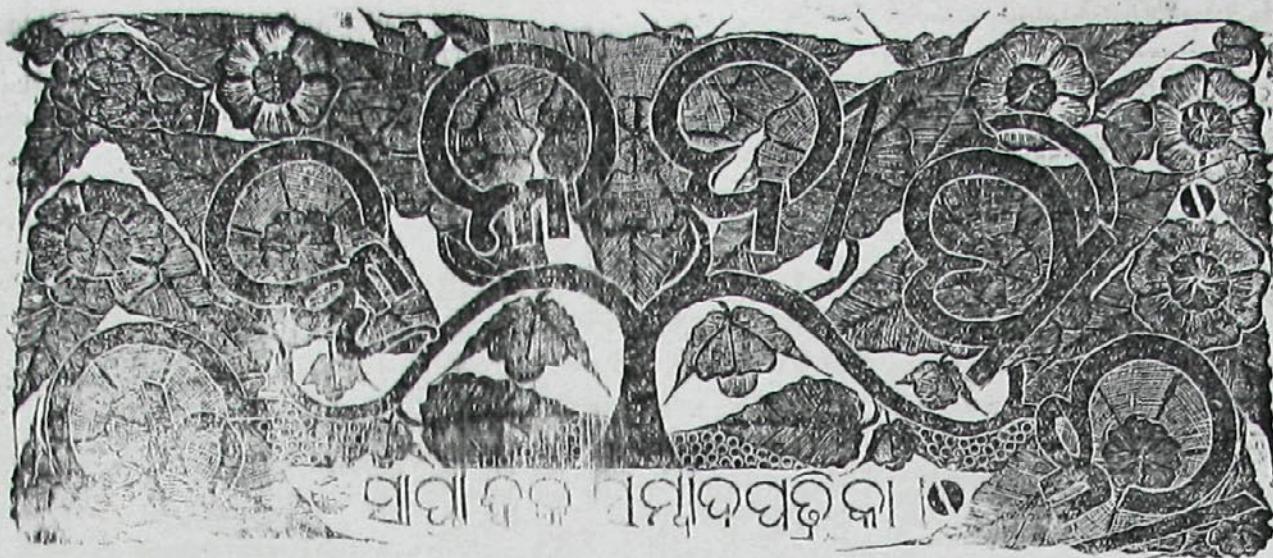
କ ୧୩୨୪ ମୂର ଛା ସତ ୧୫୦୯ ମହିଦା
୧୯ ମୁହୂର୍ତ୍ତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ।

ଚ । ଦିବ୍ୟପାତ୍ର ଓମେର ବାଦ କିମ୍ବା
(ବିବାହ)

୧ । ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରେ ମୁହଁ ଦକ୍ଷତା
ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେ ଦରବା । ମୌ । ଅସ୍ତାମ ବଜାର
ରହିବାରେ ଥିବା ପ୍ରକାଶକ ମଳକୁସାଧନ
ସଂଦର୍ଭ କି ଏହି ମୁହଁ ସିଂହାସନ ଏ—୧୯୦୫
ଜୁଲାଇ ୩୦୯୫ ଅଟେ ଉତ୍ତର ସମୀକ୍ଷା
ଓ ବହୁରେ ଥିବା ପ୍ରକାଶକ ମଳକୁସାଧନ
ଦାତା ଛପନ ଘର କି ଏହି ଗୁଣ ଓ ହିଁରେ
ଲାଗିଥିବା ବନାଇ ଚାଲାନ୍ ପରିଚ କଲାନ
ଦେବ ଆ ମୋ ଓ ମୁହଁ ।

ମନ୍ଦିର

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପଦମଣି	ମହାଶ୍ରୀ	ବୋଲି	୫୯
„ ଦେବଶାଖ ଦଇ		ପଢିବ.	୫୯
ମହାଶ୍ରୀ ସର ପାତ୍ରର		ଦେବ	୫୦
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ପଦମଣି		ବନସବ	୫୦
„ ଶୀତାଳମ ମେହେର		ଦୋଷୀର	୫୦
„ ବନ୍ଦୀମନି ମହାଶ୍ରୀ		ପରିଦର୍ଶକ	୫୦
„ ବରଦେଵୀ ମୋହନ ପେଶର ଟେରେ ପାତ୍ରର		ପାତ୍ର	୫୦
ମହାଶ୍ରୀଦା		ଶୁଭତା	୫୦
ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଶୀତାଳମ ସମ୍ମ		ମଧ୍ୟାମା	୫୦
„ ପନ୍ଥସ ଦଇ		ପ୍ରକାଶର	୫୦
„ ବନ୍ଦୀମନି ହେତେସ		ରାଜେନ୍ଦ୍ର	୫୦
„ ମଧ୍ୟର ଧାଟାର		ଦନ୍ତଶାରପୁର	୫୦
„ ମଧ୍ୟର ବାସ		ରାଜନୀ	୫୦
„ ସମର୍ପ ଦାସ		ଶୁଭତା	୫୦
„ ଅନ୍ତରାଳର ସମ ମହାଶ୍ରୀ ପେହନା		ଶୁଭତା	୫୦

ସାମାଜିକ ପ୍ରଦ୍ଵାଦସତ୍ତ୍ଵକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

ଲୁଣାଗ

ସତ୍ତବାହି

CUTTACK SATURDAY THE 5th February 1910.

ଏଥି ୧୯୦୦ ବେଳେ ୧୯୧୦ ମାତ୍ର ଦିନରେ

ଅଗ୍ରମ ଟ ୩

କମତ ଦୂର୍ୟ

ପରିଷ୍କାର ଟ ୦ ।

ରହିଲେପିଚରେ ବିଜେନ କୁମାର ଏବଂ କମ୍ପରେଟ
ବୁଝେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା, ସଥା—
ପ୍ରଥମକାର ସବୁଥେ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଟ ୦ । ଓ ଅର୍ଥର୍ଥ ଟ ୦ ।
ଏହି ଏକ ପ୍ରଥମ ଟ ୦ରେ ମାତ୍ର । କୌଣସି ବିଜେନ ମୋତେ
କୁଠ ହେଲେଛେ ଟ ୦ରେ ଏହା ଏହା କିମ୍ବା ହେଲା
ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୃକ୍ଷମୂଳର ସବୁଥେ ଏହା ପ୍ରଥମ
ଅରା ହେବା ଓ ଦୁଇମିଶ୍ର ସଥାକମେ ହେବା । ଆଖି ଦିନ
ସବାମେ ସବାମେ ବନୋବତ୍ତ ହୋଇ ପାଇବ ବିଜେନଙ୍କ
ମନ୍ଦିର ବିଜେନଙ୍କ ସବାମେ ପଠାଇବା ହେବା ।

ବିଜ୍ଞାନ
କଟକ ପ୍ରଦ୍ଵାଦସତ୍ତ୍ଵକା
ନିଜନ ପଞ୍ଜିକା ।

ପାଇଁଲୀପିଚରେ ୧୯୦୦ ସନ୍ ୧୯୦୧ ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ କାଳି
ପାଇଁଲୀପିଚରେ ୧୯୦୦ । ୧୯୦୧ ମାତ୍ରକାଳି
ମୁଖ୍ୟମ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିଜ୍ଞାନ କେଉଁଥାରୁ ।
ଏହି ପଞ୍ଜିକା ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଜିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟମର୍ମା ପ୍ରାଚୀକ, ବୃଦ୍ଧି, ଉତ୍ସମ ଜୀବଜୀବନ
ମୂଳାଙ୍କ ଏବଂ ବିଶ୍ଵକ ବିଶ୍ଵବ୍ୟାସକୁ ଥିଲେ ।
ମଧ୍ୟମ ଏହି ପଞ୍ଜିକାର ଅଧିକାର ଆଦର ଏବଂ
ଆଧୁନିକ ପ୍ରାଚୀକ । ଏହାର ବିଶ୍ଵକାର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଆଧୁନିକ ବୋଲିବା ବାହୁଦୟ ଥିଲେ ।

ବନ୍ଦପଞ୍ଜିକା ଟ ୦ ।

ଶ୍ରେଣିପଞ୍ଜିକା ଟ ୦ ୧୦

ଯେଉଁମାନେ ବିଜ୍ଞାନ କରିବାକୁ ଅଧିକ
ସମ୍ବନ୍ଧେ କେବେ ସେମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧେ କମିଶନ
ପାଇବେ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପନୀକର ରମ୍ଭ
ସେବନୀକା ।

THE BHARAT INSURANCE COMPANY, LIMITED.

HEAD OFFICE:—

Bharat Buildings, Lahore.

(THE PIONEER SWADESHI OFFICE)

Branches :—Lahore, Rawalpindi, Sukkur, Nagpore, Ajmere Ahmedabad, Madras, Hyderabad Deccan.

Chief Agencies :—Calcutta & Bombay.

Chairman :—The Honourable Mr. Harkishna Lal Bar-at-law Lahore
Yearly Income :—Over 400,000.

Issues all kinds of Life, Endowment, Industrial, Marriage and Education, Annuity and Pension and Rupee policies without Medical Examination.

1. Policies non-forfeitable.
2. Surrender Values fixed.
3. Policy holders may participate in the profits of the Co.
4. Prompt Payment of claims.
5. All kinds of facilities are offered.

RATES LOWEST COMPATIBLE WITH SECURITY.
Patronised by all classes in India *Canvassées & Introducers of business
Agents encouraged.*

For full particulars apply to:

Lajpat Rai Sahni,
Manager.

ଓର୍ଜନ୍ୟଶୂଳ ଗଭିଷ୍ଣମେଣ୍ଟ୍ ସିକ୍ରିଭରଟି
ଲାଇସେନ୍ସ ଏମିଓରେ କୋମାନି ଲେମିଟେଡ୍

କେତେଥିଲେ ବମେ, ୧୯୦୪ ସାଲରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ଏହି ଆନନ୍ଦ କମା ହୋଇଲାକି ଅବୁଳମୟ, ଏହି ହୋଇଲାକି ପରା ସମିନରେ ଏହି ସରବରେ
ଏହି ସରବର ପ୍ରକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧେ କେବାକୁ ପ୍ରମୁଖ ।

ଭଲ ଭବ ର୍ଧର ପୁରିବନ ଏସରେ ନ କିମାନ

ବଲବାଗ ଟ୍ରେଡ ଅପ୍ପ

ଟ ୫୮ ମର ତେବହାର୍ଷ ସ୍ଥାୟାର

ତବଲାଟ ସେବନିକରନ

ସେବନୀକା

ବନ୍ଦକ ଅପ୍ପ, ଲାଇବାର
ସକର, ଅପ୍ପଦେଖ ବୁଗାର ଗୋବ }

WANTED

A Head Master for the Barachana M. E. School on a salary of Rs. 20 per month. None need apply who has not passed the Entrance Examination and has not acquired experience in teaching at least for 5 years.

The selected candidate shall have to execute an agreement to stick to the appointment for at least three years.

Cuttack Balubazar } K. C. Nanda.
Secretary
Dated 28-1-1910   Barachana M. E. School

NOTICE

A large commodious house with ample ground (about one acre) called the *Ghumsar kotha* belonging at present to the Chowdhuries of Bhingarpur and formerly, partly to the Tributary Raja of Keonjhar, situated on Revenue and rent-free land immediately on the Baradand (*i.e.* the great Jaggarnath Car Road at Puri) with the temple of Jagannâtha directly in sight, will be sold by public auction on the 15th of March next at 2 P. M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Râjas and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the establishment of such charitable Institutions as pilgrim rest houses, Arna chhatres pilgrim Hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (*i.e.* the Jaggarnath car festival procession) passes in the front of the house. Other particulars may be had on application to the undersigned.

Hemendranath Roy.
Cuttack } Common Manager Bhingarpur
25-1-1910 } Chowdhury Estate under the
District Judge Cuttack, Orissa

ଆଜୁର ପୃଷ୍ଠାର ଆବଶ୍ୟକ ।

ପାଳବନ୍ଧୁ ସ୍ଥେତର ଦେବାଳୟାବଳୀ
ନିମନ୍ତ୍ରେ ଦେବତାର ଜଣ ବୃକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନ ଅବ-
ଧାର ଅଛି । ଯେଉଁମାତ୍ରେ ଏ ଖୋଲେ ପ୍ରାଚୀ-
ଭବରେ ଏହି କର ରହିବାକୁ ଉଚ୍ଚତା ସେମା-
ନିକରିବା ଯେତାମନ୍ତ୍ରେ ଯୋଗାଗୁରୁଷାତେ
ଏହି କୁଟୁମ୍ବ ସଂଖ୍ୟାନ୍ତୁତରେ ଉପସ୍ଥିତ ପର.
ମାର୍ଗରେ ଜମିବାଢ଼ି ଏହି ବଜାସବକାରୁ
ଅଧ୍ୟୋପିତାର ସାହାଯ୍ୟ ଦିଅଯିବ । ପ୍ରାଚୀ-
ମାଠେ ନିଜ ନିଜର ଦକ୍ଷାସ୍ତ୍ରମାଳ ମାନ୍ୟ
ଆଳବନ୍ଧୁଧାର୍ଯ୍ୟର ବଜା ଏ ଏ ଏ ହିରାକୁ-
ପଣେଥର ଥାଳ ଦେବ ମହୋତ୍ସବ ସମୀକ୍ଷା
ହେବାର ବରନ୍ତୁ ।

ପାଳବନ୍ଧୁତାର ଏବଂ ମହାନାମହାତ୍ମା
ପୋଶ ଏବଂ ମାନ୍ୟତାର ଦେବେତର ମୋହନ୍ତିଶା-
ଖାତା (୨୫୨୦) ରୁ ୨୫୨୦

NOTICE.

Wanted an Oriya Graduate L. T. for the Lower Secondary school Mandasa. Salary Rs 50 to Rs 60 with future prospects.

Sri Sri Srinivas Deo Yuvaraja of Mandasa.

14-1-1910

ଏହାର ବନ୍ଦଶାରରେ ଜାରାର ଦିଅ-
ସ କ୍ରମେ ମେ ଗରୁର ଖେଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ବାବୁ ଜନିଦାନ୍ସ୍ତିତ ଦେବର ପାଲସର ଦେବ
ପ୍ରସ୍ତର ପାନଗୋଷ ପ୍ରସ୍ତର ନିଜନବାରୀ ବେଦ-
କାପ କାମକ ପ୍ରାଚିତେ ଅଗାମୀ ପେରୁଷ
ମାସର ତ ୧୫ ରାତ୍ରି ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୦ ମାର୍ଚ୍ଚି ୨୫
ମେ ପର୍ବତୀ ଏହି ମେଲା ଓ କୃଷ୍ଣ ଏହି ଶିଖ-
ମନ୍ଦିରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉତ୍ସାହ ବର୍ଯ୍ୟିବ । ଏହି
ପ୍ରକରରେ ଦେବତା ଜାରାର କରି-
ପୁରୁଷ । ଏହି ମେଲାରେ କାମା ପ୍ରକାର ପରାଯା
ଦୟ ଓ ଦର୍ଶକ ବର୍ଯ୍ୟିବ ଅବସର ମହାଜନ ଓ
ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ରହିବା ନିମନ୍ତ୍ରେ ମେଲାର କଟ-
ଟିମେମରାମାନଙ୍କର ପଞ୍ଚର ଅନଶ୍ଵରୀ ଶୁଭାବ
ପ୍ରସ୍ତର ଦସ୍ତବ୍ଧୀର ବର୍ଯ୍ୟିବ । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନରେ
ଦେଖାରା ନିମନ୍ତ୍ରେ ପେତ୍ରିଯାକେ ପରାର୍ଥ ପଠ-
ନବକୁ ଲଜ୍ଜା କରିବେ ସେମାନ୍ତ ଏହିରେ
ଅନେକେ କରିଯାଉଥିବ ଯେ ସେମାନ୍ତ ଅଗାମୀ
ପେରୁଷ ମାସର ତା ୨୫ ରାତ୍ରି ପ୍ରଦର୍ଶନ ପଠ-
ନବକୁ ସେନ୍ଦରିତର ପଦାର୍ଥ ସବୋଲ୍ଲଙ୍ଘ
ଦିବେରେ କରିଯିବ ସେମାନ୍ତ ନିରଦ କେବେ
ସୁରକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ରହିବା ଏହି ମେଲା କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ମଧ୍ୟରେ ବେଳେ ଏହି ମେଲା କାମା କରିବାକୁ ପରା-
ର୍ଥରେ କରିବାକୁ ପରାର୍ଥ ପଠନ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ ପରାର୍ଥ ପଠନ କରିବାକୁ ପରାର୍ଥ
କରିବାକୁ ପରାର୍ଥ ପଠନ କରିବାକୁ ।

ତା ୧୯-୧-୧୦

ଏହାର ଏପ୍ରିଲ, ତା, ହିପ୍ପିଲ୍ ପ୍ରେପରେର୍
ଶାମାନ୍ତ ଅନେକ ପଠନ ମେନେଜର କର
ଦାମରସ୍ତେତ ଗୋ : ଅ : ପାନଗୋଷ
ବେ : ନା : ରେ :
ଶାମାନ୍ତ ଚେତନ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦେବତାର
ଦାମରସ୍ତେତ ସେନ୍ଦରିତା : ପାନଗୋଷ
ବେ : ନା : ରେ :
ଶାମାନ୍ତର ଦାମରସ୍ତେତ ସର୍ବତ୍ରେରେ ମେନେଜର
„ଗୋପୁତ୍ରାତ୍ମାନାମଦାତାର ପାନଗୋଷ“
„ନିଜବନ୍ଦମହାତ୍ମାର ମେନେଜର ଶ୍ରୀମାନ୍ ସମେତ
ଦାମରସ୍ତେତ ମେନେଜର

WANTED.

An Assistant Female Teacher on Rs 10 per month for the Girls' school at Nijgarh. Applications with copies of testimonials will be received up to 20th February.

Nayagarh } G. S. Mahanti
25-1-10 } Superintendent

WANTED

A cash-collecting Agent at Berhampore for a leading Indian Insurance Company. None but those who have had previous experience and are able to write a large new business need apply to "Insurance, C/o the Utkala Deepika, Cuttack".

Secretary, Oriental Government Security Life Assurance Coy. Ltd.
Madras Branch.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସମ୍ବାଦବାକୀକୁ ମଠରେ ଜଣନେ ଦେବପିଲ-
ଦାର ଅବସ୍ଥା, ଅବସରବାଦମାନେ ସ୍ବର୍ଗ
ପ୍ରଶଂସା ପଥ ଯଦି ଅବେଳିକ ପଥ ନିମ୍ନ ସାରର
ବାରିକ ନିଜବନ୍ଦର ତରିକ ମସ ତା ୨୫ ରାତ୍ରି
ମଧ୍ୟରେ ପେରୁଷ ଦିନରେ । ବେଳନ ଉତ୍ସାହ-
କୁନ୍ଦରେ ୮୧୫ ରାତ୍ରି ୨୫୫ କା
ଅଛି । ଅବସରବାଦ ମାନ୍ୟାକାରୀ ଜାରିଥିବେ
ନିଜବନ୍ଦମଧ୍ୟରେ ଏହି ପରାର୍ଥ ପଠନରେ
ପୂର୍ବ ଅଭିନ୍ନିତା ସବେ ।

ସମ୍ବାଦ { ଏ ବାଧାରୁଷ ଦସ କୋମ୍ପାରୀ
ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମା } ମହାନ୍ତ୍ର ବାଧାବାକୀ ମଠ

ଏହି ମାସ ସବାଶେ ଏହି ଟକା ମୁହଁ ।

ସବୁର କ୍ଷୟ ବରନ୍ତୁ ।

ବିଚିତ୍ର, ଦ୍ୱରିବଂଶୀ ।

ତମିର ଅଠୁପେଟ ୨୭୦ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ।

ବୃକ୍ଷର ନିର୍ମାଣ ସବାଶେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ତାନାପୁରାର ଛନ୍ଦରେ ଚଠିବ ।

ଆହୁରା ପେରୁଷାତ୍ମକ ମାସ ୨୮ ରାତ୍ରିକୁ
କାମା ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏହି ଦିନରେ ପ୍ରତିବିହାର
କାମାନ୍ତରେ ବିଜ୍ଞାପନ କରିବାକୁ ପରାର୍ଥରେ
କାମାନ୍ତରେ ବିଜ୍ଞାପନ କରିବାକୁ ।

ପ୍ରାପ୍ତିଶ୍ଵର—ଭାବର ସାହୁ ପ୍ରେସ୍,

ପୋଷ୍ଟଅଧିକ ବୁନ୍ଦମାରୀ ବରନ୍ତୁ ।

ବିଜ୍ଞାନ ।

ଏହୁର ସବସାଧାରଣକ ଜଣାଇଅଛି ଯେ
ବୟସତ ବନ୍ଦର ଚଲନିଷିଦ୍ଧ ଠାକୁରମାଳି
କର ଦେଇବ କ୍ଷେତ୍ର ସବାଷ ବାସିବ ମ ୧୭
ଦଶ ବର କଲାବାକିଶ ଟଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ।
ଯେଉଁ ମହାକାଳକେ ଦିନ୍ତ ତଥ ଗୋପନୀ
ବାର ତତ୍ତ୍ଵ ଉତ୍ସବ ସେମାତେ ଅସମ୍ଭବ ପିବୁଥିଲା
ମାତ୍ର ତା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିନ୍ଦମ ବର ବହିକ
ଅବେଳେଷ୍ଟ କରୁଥିଲା କାମାକ୍ଷମାନଙ୍କର
ବାହାରକ କିମନ୍ତର ପଠାଇବେ ବିନା ୫୩
ପ୍ରପର୍ଦ୍ଧ କୋର ଲକ୍ଷ ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ
ସେଇ ମହାକଳ ମନେ ମାତ୍ର ହେବେ ସେ ମାନ୍ଦି
ମାତ୍ର ତା ଏହିତାକୁ ଉକ୍ତ ବିଦ୍ୟା ମହାରମାଳକ
ହୋଇବେ । ତତ୍ତ୍ଵ ତ୍ରୈ ଗ୍ରାହିତ ମିଳିବା
ପିପିଲ ।

୧ ଜନନାଥ କରୁ । ଦି । ନିଜମତି ମ ୨୦୨୪
୨ ରାଖନାଥ କରୁ । ଦି । , , ମ ୧୯୮
୩ ଗୋପନୀଯ କରୁ । ଦି । , , ମ ୫୮
୪ ରାଧମେହାର କରୁ । ଦି । , , ମ ୨୫୯
୫ ଦୁର୍ଗଦେଶ ଠାକୁରୀ । ଦି । , , ମ ୨୦୨୯
୬ ବିଷବାଦ ଦେବ । ଦି । , , ମ ୨୦
୭ ଏ ପଦନାଥ କରୁ । ଦି । , , ମ ୨୨
୮ ରାଜନାଥ କରୁ । ଦି । ଏହି । ମ ୨୩୫
୯ ମହାକଳ ମହେଶ ବା ପରମାର ମ୍ୟାନ୍ୟ
N. S. Mandhata
ତତ୍ତ୍ଵ । ତ । ବ୍ୟସତ

ଓକ୍ତିକ ଦୀପିକା ।

THE VICEROY'S SPEECH.

The first meeting of the Supreme Council was held on Tuesday, the 25th January at the Government House. After the swearing in of the members, which took about half an hour, the inaugural address was delivered by His Excellency. We have no space here to quote the speech in extenso but we recommend our readers to peruse the same carefully. It is a masterly speech and evinces great Statesmanship. In a few well-chosen words he traced the development of the Council since before India came to be governed directly by the Crown. He very clearly pointed out that the present Council is but the natural growth of the Constitution and orderly progress and that the present reforms had their genesis in a note of his addressed to his Colleagues in August 1906. He said—' It was due to no suggestion from home—whether it was good or bad I am entirely responsible for it.' His speech was directed to all classes of people and necessarily

it varied in tone as he dwelt on different subjects. He had to answer the critics here and at home. He has pointed out how baseless some of the criticisms have been. He said—"But there is one criticism which I refuse to accept—the suggestion that the Council Act of 1909 is the result of concessions to sedition agitation." His very note of 1906 refutes this mischievous allegation. He has very frankly and in the spirit of a true Statesman admitted while referring to the Government Resolution of November 15th—"There is no necessity for me to analyse it—it has already been fully discussed by the public. We by no means claim perfection for it; we know that there will be much to learn from experience of its working and that it may require alteration in the future." As a Governor he has shewn strong determination to root out the anarchists—the very devils in human shapes. He has truly said that this spirit of anarchy, hitherto unknown to India is opposed to all the teachings of Indian religion and tradition. In this connection he said—"I had hoped to open this new Council under an unclouded political sky. No one has longed more earnestly than I have to allow bygones to be bygones, and to commence a new administrative era with a clean slate. The course of recent events has cancelled the realisation of these hopes." The speech foreshadows new press legislation. He said—"We can no longer tolerate the preachings of a revolutionary press. We are determined to bridle literary licence." We think that the existing Press law is sufficiently potent to "bride literary licence." In fact it has suppressed many objectionable journals. We venture to think that a British Statesman who could say—" Was the Government of India in the face of these outrages, and on account of them, to renounce the conclusions they had deliberately come to, and to throw over-board their schemes for reform? Were they to be frightened by an anarchical plot out of a policy they had deliberately adopted? I absolutely refuse to admit that the just aspirations of the loyal subjects of the King-Emperor should be jeopardized by traitorous Conspirators"—would never allow the Indian Press that have been honestly doing their duty to be gagged. We need hardly point out the dangers of interfering with the liberty of the Press. They are too well known and we dare say there is no Nation on the face of the globe who values the freedom of the Press more than the British. There is one passage in the Viceroy's speech which we cannot pass over without offering our respectful dissent. It is where he maintains that representative Government in its western sense is totally inapplicable to India and would be uncongenial to the traditions of Eastern populations. It is a mis-

take to think that in ancient India, the people had no voice. A careful study of the Ramayan and the Mohabbat would shew that in all important questions of State, the people had a dominant voice. Since it pleased Providence to place India under the British rule, we have been looking up to England as our guide, instructor and model. In fact she has been to us a beacon light. It is too late now to say that representative Government is uncongenial to us.

ଗତ ତା ୨୮ ମାର୍ଚ୍ଚରେ ଶେଷ ଦେହା
ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଇଲା
୧୯୦୮ ମୁହଁ କୋରଥିଲା । ବହୁ ପୂର୍ବ ସ୍ପ୍ରେ
ଦେବ ଅଳ୍ପ ୧୯୦୭ ଥିଲା । ସୁତରଙ୍ଗ ବେଳେ
ଦୁଇ ଦେବାର ଜଣା ଯାଏ । ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରଦେଶର
ମୂଳ ସବାପେଶା ଅଧିକ ସାଥୀ ୧୦୮ ଥିଲା ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସତ ୧୯୮ ସାବର ମନ୍ଦି
ଅଳ୍ପ, ମଳ ୮୦୯ ସାଲର ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ
ଅଳ୍ପ ଏବ ପଠ ୧୯୯ ସାଲର କୋର ଅବ
ଭାବର୍ତ୍ତ ଅଳ୍ପ ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ମହିମାନେଶର
ସମ୍ବନ୍ଧର ତଥରେ ସେ ସମସ୍ତ ସମକା ଅକ୍ଷୁ
ତାତା ମାନ୍ଦିବରର ବଜାର କେଣ୍ଟେନ୍ଦ୍ରିଯାମଣିର
କଲାରେ ବୋର୍ଡ ଅଫ ରେବନ୍ୟୁଲ୍ ଅର୍ଥବନର
ଅଛନ୍ତି ।

ବଜାଯୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧର ତଥମଧ୍ୟ
ତା ୨୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ଅଧିବେଶନରେ ମହିମାନେଶ
କଲାର ବଜାଯୁ ପାଇବ ବଜାଯୁ ହେବେ
ପୁଅକ କରିବେ ଏ ବଜାଯୁ ପୁଅ କୋରଥିଲା ।
ବହୁର ଉତ୍ତରରେ ମାନ୍ଦିବର ଉତ୍ତର ସାଦେହ
ପ୍ରକାଶ କରେ ସେ ବଜାଯୁ ଅଧିକ ମହିମାନେଶ
କଲାର ବଜାଯୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାର ପାଇବା
ଦେଖାଇବେ ସେମାତେ ଏହି କଲାର
ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଇଲା । ଏହି ରାତ ତା ୨୮ ମାର୍ଚ୍ଚ
ଅନ୍ତରା କହି ପୁଅକ ଅବେଦନ କରିବେ ।

—*—

ବଜାଯୁ ଶିଖାଦିବର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ
ଦେଇଅଛନ୍ତି ତ କରିବ ସତ ୧୯୮ ସାଲରେ
ମାନ୍ଦିବର ୮ ୧୦୯ କା ଲେଖାର୍ ଦୂରତ ରକ୍ଷଣା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେଇମାତେ ସମ୍ବନ୍ଧର
୧୯୦୮ କା ୧୫୦୯ ରେ ଏମ୍ ଏ, ଏମ୍ ଡି, ଉ,
ଏଲ କା ଏମ୍ ଇ, ଏପ କରିବାର ପାଇବା
କଲାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଏହି କଲାର
ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାଇଲା ।

ବଜ୍ର ଓ ପୂର୍ବ ଗଙ୍ଗରେ ‘ବ’ କୃାପର
ଶେଷ ପଥିତାରେ ଉତ୍ତରିଷ୍ଟ ଦେବା ଶତମନ
ସତାବେ ଏମ ତୁ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର ଏ ଟା ଲେଖାଏ
ଏବ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର ଟ ଟା ଦୂର ଗଜାଅଛି ।
ମାତ୍ର ଦୂର ଭୋଗର ମନ୍ୟ ବଢ଼ାଇବା ଓ ଚାହିଁ
ରେ ଅଧିକା ଜାତ ଘନିବା ଦେଇ ଏଣିବ
ୟେ ତୁ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର ଟ ଟା ଲେଖାଏ ଏବ
ଯୁ ଶ୍ରେଣୀର ଏ ଟା ଦୂର ଦିଆଯିବ । ମୋଟିଏ
ମୋଟିଏ ଦୂରିର ମାନ୍ୟକ ମୂଳ ଦୂର ପ୍ରାଣ
ସଥାନମେ ଟ ୧୦, ୧୫ ଓ ୨୦ ଟା ରହାଇଛି
ଏବୁ ରହା ।

ହରତ ଜ୍ଞାନ କଣେର ଦରେ ଅଛିପୋ-
ଷ୍ଟର ସବଳନଶ୍ଚିର ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଏକ
ମାର୍ଗିଟ ମୋହଦମାରେ ଘଲାଣ ଦେବାରୁ ପନ୍ଥ
ତାମିଦରେ ମୁକ୍ତିହୋଇ ସବଳନଶ୍ଚିର ମିଆ-
ଚେ ଗାହାରୁ ଅଗହାର ରଖିଟ ୨୫୯୩ ମାଟିକ
ଓ ଗାହା କି ଦେବାରୁ ଘଲାଣ ଦେଇଥି-
ବାର ଗାଲଶ ଥିବ କଲ । ବାହୁ ବ୍ରଜଦୁର୍ଗର
ଦାଳଗ ଦିଶେଟି ମେଲେଷ୍ଟୁରଙ୍କ ରଜଲପରେ
ମୋହଦମାର ବନ୍ଦର ବେଳେ ମୁହେଇ ସବର-
ବଶେକୁରଙ୍କ ନିହରରେ ତୌଣପି ଏତିଲ ଦେଇ
ଓ ସ୍ଵବାଧ ପ୍ରହାର କରନା ଓ ସ୍ଵଲ୍ପପର
ଲୋକ ଛାତା ଥାଏ ସାନ୍ତୀମାନେ ଦେହ ମୋହ-
ଦମା ବସ୍ତୁରେ କହ କି କହିବାରୁ ଦାମି
ଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରତ-
ତଃପରର ମାତର ମୋହଦମ କାହୁ ବି, ଏକ,
ସ୍ଵ ମହେ ଦୟକ ରଜଲପରେ ଦିନର
ଦେଉଥି ।

ଭାବର ଲୋକମଧ୍ୟରେ ଅଗାମୀ ସତ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠାପିତାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ
ଥିଲାକୁ ଉତ୍ସମନ୍ଦରୀ ଅଛି ଗତମଧ୍ୟରେ ଏହାର
ପରେ ଭାବର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଭାବ ଥିଲା
ହୋଇଥିଲା । ଏ ଅଭିନାଶ ଅଗରକରିବା ସମସ୍ତରେ
ଭାବପାଇଁ ମାନ୍ୟର ସର ଦର୍ଶିତ ରାଜିଲାଦେବ
ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ ଯେ ଭାବର ଲୋକମଧ୍ୟରେ
ସୁଳଭ ମନରେ ବିନାଶକାରେ ପୂର୍ବ ଲୋକମଧ୍ୟରେ
ବନ୍ଦଗାସହିତ କରାଯାଇନ୍ତି । ଏବେ ସେହିମାତ୍ର
ଯୋଗୁ ଲୋକମଧ୍ୟରେ ପୂର୍ବରେ ସୁତ୍ତରରେ ହେଲା
ଏଥିଲା । ଅଗାମୀ ବପେ ଦୁଇ ନୟମଦୂଚୀଙ୍କୁ
ଲୋକମଧ୍ୟରେ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ସବୁ ଯେଉଁ
ଅଭିନାଶ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ କୃତକ
କିଛି ବିଧ ନାହିଁ । ଦେବିଲ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡେ
ହୋଇବେ ଦୌର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମଳୀକାରିତା ବା କ୍ଷେତ୍ର
ବାହି ଉପରେ ପ୍ରାଦୟ ଖର୍ଚ୍ଚ । ଉଚ୍ଚପାଇବେ
ଏବି ବାହା କଥ ଥିଲା ଅଛି ।

ମୁଣ୍ଡୋତାରେ ଯୁଧଶେଳାକଣ୍ଠି ଧର ଗଲାଏ
ଦେଇ ତୃତୀୟରେ ପହଞ୍ଚାଇବାରୁ ସେଠା ସୁଲଖଣ୍ଡ
ଦେବତାଙ୍କାର ଜଳା ସୁରମ୍ଭାର ଯାମଥିଲା ସ୍ଵର୍ଗରେ
ଏହିକଣବ ଫଗରରେ ଅଦାନବ ଉଚେଷ୍ଟ
କିନ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ଵରୀ ପ୍ରକାଶ, ତତ୍ତ୍ଵର ଉଥରେ ଅଜନ୍ମୁ
ଶଳନିଧନ ହେବ କିମାରର ଯୁଧଶେଳ ହେଉ
ଲୋହକ ପରିଷାର୍ତ୍ତ ବକ୍ରଥବାସ୍ତରେ ପୁଲଶ
ବହଁର କୌଣସି ଉପୟ ନ ବରବା ଅର୍ପନ୍ୟର
ବିଷୟ ଘଟେ । ବାଜ ରଖି ଦାକ ପକାଇ ଦାର
ଛିବ ନଶିବା ଯୁଧଶେଳର ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ ଏହ ଏ
ମେହରେ ତାହାହୁଁ ହେଉଥାବୁ । ଅମ୍ବେମାକେ
ଶୁଣି ଦୂଃଖିବ ହେଲୁଁ ଯେ କଣେ ଅମନ ବେଗତ
ଟ ୩୦ ଟା ପାଇ ଉଚେଷ୍ଟରୁ ଫେରିଲାବେଳେ
ଫେରୁଁ ସମୁଦ୍ରର ବଦଳ ଗରୁଦହୁରେ ବାରକ
ଗଲା । ଅମ୍ବେମାକେ ଶଶୁଥୁରୁଁ ଏ ଶେଳ କରିବ
ବାରଣ ହୁଲାଶ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ଏହା
ସହି ଦେଇବ କାନ୍ଦୁଟା ଅନୁମ ବିଚାର । ଉରସ
କରି କଣ୍ଠିଷ ଏଥୁର ଶିଦ୍ଧାପ୍ରତିବାର କରିବେ

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଫରେଞ୍ଚ ସରକାର କିନ୍ତୁ ବିହମର ରେଙ୍କର, ଜେମ୍‌ପିଟି ରେଙ୍କ-
ରେ ଫରେଞ୍ଚର ନିଯୋଗ ସନ୍ଧାନ ନିୟମାବଳୀ
ଏବଂ ଗା ୧୨ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବାର ମେଜେଟରେ
ବାହାରିଥିବା । ଗହିର ସଂଶେଷ ମର୍ମ ଏହି ବିଦେଶୀଯ ଲୋତମାଟେ ପ୍ରବେଶିବା, ଏଷ, ଏ,
ବି, ଏ, ଅଥବା ବି, ଏହି ସି ପାଇ କରି ତେବେ-
ତୁଳନା ଫରେଞ୍ଚ ବରେକ ଅର୍ଥବା କୁର୍ବାତଙ୍କ
ଫରେଞ୍ଚ ସ୍ଵ ଲରେ ଯୋଗ୍ୟବା ସହିତ ଉତ୍ତର୍ଧି
ଦେଲେ ସେହି-ସମସ୍ତ ନାର୍ଯ୍ୟ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ
ଦେବେ । ସରବାର ତୁଳବର୍ଷ ଅନ୍ତରାଳ ଦୂରକଣ
ବାହି ତେବେତୁ ବଳେଜରେ ପଢ଼ିବା ବାରଣ
ଦୂରି ଦେଇ ପଠାଇବେ । ସେହିମତେ ଗର୍ଭର
ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦେବେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମେ କେବେବେ
ମାପ (ମା ୩୫ ମ୍ରୁ ମା ୮ ପଥ୍ୟ) ବଜାପ୍ରଦ
ଦେଶର ଫରେଞ୍ଚ ବଳେଜରେବରକ ଅଦେଶ
ମତେ ବାହାର ଅଧିକ ଦୌରୀରେ ଜଙ୍ଗମ
ବିରାଗରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦିବିବାକୁ ଦେବେ । ଗହିରେ
ଯୋଗ୍ୟବା ଦେଖାଇ ଅବଳିଖଣ୍ଡ୍ୟ ସାରିପିତକ
ମାର ଦର୍ଶାଇଲେ ମହୋନୀପ ଦୋଷାଦରବେ
ବିପ୍ରାଦିତ ବିବରଣ ସାହାଦର ଚାରିବାର ପଢ଼ି
ମନେଟରେ ୪୦ କରବେ । ତେଣେ
ବିଶେଷତଃ ବଢ଼ିବାରରେ ଜଙ୍ଗମ ଅବେଳା ଅଛି
ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋତେ ଏ ବିଲୁମର ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷି
ରେ କୁଳ ବାର୍ଯ୍ୟ ଯାଇଯାଉବେ ।

ପୂର୍ବବଜ୍ରଲାର ସମନାୟ ରୁଷମିଶ୍ରର
ବେଳିଶ୍ଵର ହେ, ସି, ଦେ ମହାଶ୍ୟ ଅଶ୍ଵ
ରଘୋଟ୍ଟରେ ମହାଜନମାତ୍ର ଥକିପକ୍କ ରୁଷ
ସ୍ଵଦ କେମ ମେନକୁ ସମ୍ମଗ୍ର ବର୍ବାଚା ଦସ-
ପୂରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଜଣେ ଲେବ
ଏ ଏବରେ ମହାଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ର କର୍ଜ ଜନ
ତକରୁବୁ ସୁଦର ତଥ୍ୟବ ମେଖ ଜେନଥୁଲ
ଏବି ମହାଜନ ତାହା ଦାମରେ ଏ ୧୦୦ ଟଙ୍କା
ଶ୍ଵରଦେଇ ଏ ୨୦୦ ଟଙ୍କାର ତତ୍ତ୍ଵ ହଲ । ଅକ୍ଷେ
ଗୋଟିଏ ମୋଦଦମାରେ ଲାଗ ଏ ଲେବେ
ଏ କ୍ଷାର ଲୁଗା କଣି ସେହୀପଠି ଗମ୍ଭୀର
ବେଶି ଦେବାରୁ ବନ୍ଦୁର ଟଙ୍କାର ନାଲାଙ୍ଗ
ହୋଇଥୁଲ ମାତ୍ର ମୁସଫି ହର୍ଷମଧରୁ ସୁଦର
ବର ଉଣାବର ଦେବେକ ଦାଟିଦେଲେ । ଅଜ୍ଞ
ଗୋଟିଏ ଏ ୨୫ ଟଙ୍କା ରୁଣର ମୋଦଦମାରେ
ଏ ୫୫ କ୍ଷାର ତତ୍ତ୍ଵ ଦୋରଥାତ୍ର । ଏ ପ୍ରଦେଶରେ
ତକରୁବୁ ସୁଦର ତଳକ ନ ସ୍ଲେଡେ ଜଣେ
ସାହେବ ସେହିପର ସ୍ଵଦରେ ଏ ୪୦୦୦ ଟଙ୍କା ରୁଣ
ଦର ଦାଟିବେଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଢି ॥ ଦଳାର
କୋ ଥିବାୟ ବନବାରୁ ବାଧ ହେଉଥାନ୍ତି ।
ତରା ବା ତୁଃଖୀ ଲେବକ କଥା ତେବେବ
ଆଉ ମହାଜନମାତ୍ରକ ରୁଣ ଜାଲରେ ଅଛେବ
ବତ୍ର ॥ ସରମାକ କଷ୍ଟହେଲ ଯାଇଥାତ୍ର । ଏମନ୍ତ
ଅବସ୍ଥାରେ ସମନାୟ ରୁଷମିଶ୍ର ପ୍ରାପିତ ଦେବା
ଦେଶପରେ ସେ ବିଶେଷ ମଙ୍ଗଳକଳନ ଏହା
ଦେଶଲେବେ ଅବଦ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍କମ ଭରବେ ।
ପୂର୍ବ ବଜ୍ରଲାର ଲେବେ ଏ ସମେତର ତାର୍ଥ୍ୟ
ଦେଶି ବିଶେଷ ପର୍ନ୍ତ ସମେତରେ ଟଙ୍କା ଏହିଏ
ଭରବା କାଳର ଅଗ୍ରବର ଦେଉଥାନ୍ତି । ଅମ୍ବ
ଦେଶର ଲେମାବକ ଅଶ୍ରୁ ଦେବେ ପିଟିବା ?

—୯—
ବେଳିଶେଷ ଅରକ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ହରବା-
ପାଶୁଲିପି ବଜ୍ରାୟ ବନ୍ଦପ୍ରାଚ ସରରେ ତତ୍ତ୍ଵ
ମସ ଗା ଲ ରଖରେ ଅରକ ଦେବାରେ
ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ସ୍ଵର୍ଗ କାନ୍ଦାପ୍ରକାର ଭାବ
ଉଦୟ ଦୋଷଅଛୁ ତାରଙ୍କ ଅଭିଷ୍ଟ କାଳପଦ୍ମେ
କଲବୀର୍ତ୍ତ ସକାନ୍ତ୍ର ଅରକ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ହେଇ-
ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବନୋଦ୍ଧ୍ୱାନୀ ପଢ଼ୁଥିବାରୁ
ଦନେ ଦସ୍ତ ମହିମାଦ୍ଵାରା ବେଳିଶେଷ ଜମା
କନୀ କରଇଦେବା ଅରକ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ର୍ଦ୍ଧେ
ଉଦେଶ୍ୟ । ବେଳିଶେଷ ସ. ମ. ଜୟବନୀ ଉଦ-
ବାରେ ବ୍ୟୟ ଥିଲେ ଏହି ପଢ଼େ । ଦନେ ଦସ୍ତ
ମହିମାରୁ ଜମାବନୀ ଦେବା ସ୍ଥାପନ ଆୟ-
ତତ ଦେଖି ପ୍ରତି ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଏ କା
ଦେବାବରେ ଝର୍ଣ୍ଣ ଦେଇବ ଜମାବନୀ ହୋଇ-
ଯିବ । ସୁରବାନ୍ ବ୍ୟୟ ଲୟବଦ୍ଧାର କଲିବେ ଡର

ଜୀବନ ଦେବ । ମୁଣ୍ଡରୂପ ଅସତ
କଣ୍ଠ ବରମାର ଅଟେ ମାତି ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଯୋଗନୀରେ ହାତେ ଟଙ୍ଗମ୍ବା ।

ଉପରେକୁ ଟଙ୍ଗ କ୍ଷା କିରଣରେ ଖଳା ଦିଅ
ଯାଏଥିଲେ ଅଠର ବଜ୍ରାର ଟକାରେ ବାର୍ଷି
ଚନ୍ଦାକ୍ଷା । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ମହିମା ଜାଣ ଧିକ୍
ହୁଲେ ଦ୍ଵୀପ ଏ ବାର୍ଷି କଗରନେବା ସୁର୍କ୍ଷି
ସଙ୍ଗତ ଦେବେବେ ସେ ମହିମାଦ୍ଵାରା ଲୋକ-
କର ଯେତେ ଦିଲାଗୀ ଦୋଷାତ୍ମି ତାହା
ଅତ୍ୱିର ବରିବ । ଅମ୍ବେମାଳେ ମହେ କବିତାନୁ
ଶ୍ରୀଶାପଣେ ଦୂରକ ପ୍ରଜାସର ଥରନ ଜାଣା
ଦିଲେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ମହିମା ଆଜି ରହିବ ଜାହାନ
ମାତ୍ର ମର୍ମିମେଳ ସେପରିଜାଳରେ ଗୋଟିଏ
ବାର୍ଷି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ୍ର ମହିମାଦ୍ଵାରା ବିଗର
ଦେବାର ବାହାର ବରୁଆଛନ୍ତି ପଞ୍ଚରୁ ସେ
ମହିମା ଉଠିଲେଇର ନିର୍ମାଣିବ ।

୧୯୯ ଉପମୂରତରେ ଦିହାଜିଥିବା ଅଛିରିକୁ
ସୁନେଦା ପଣ୍ଡାରେ ନିର୍ମଳିତ ଶିଖମାନେ
ଭାରୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

୧୮

କରୁଣାଧ ଦେଶୋଧୟ	ପା ୫୩ ଏବଂ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦେଶେନ୍ଦ୍ରାଧ ଜିତ	ବାଲକୀର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଲାଲ
ଦେଶେନ୍ଦ୍ର ମହାତ୍ମା	ରତ୍ନ ହାତୀମୁଖ
ଅଜାନୁ ମହାନାନ୍ଦ	ଗାହାର ହନ୍ଦ
ଦେଶମନ୍ତ୍ରୀମାନ ସ୍ଵ	ମେଘନ ହରାଳ
କୁମାଂଶୁବାହୁ ସ୍ଵ	
ଓପାଚିନ୍ଦ୍ର ମହାତ୍ମା	

୨୩ ପ୍ରେଣୀ

ବୁଝିଯାମ ବୟୁ	ଦୀ ଏମ୍ କେ ଚେମୀ
ବୋର୍ଦ୍ଦେହାବ ବୟୁ	"
ସଙ୍ଗରବୁନ୍ଦ ତଥାଯାପୁ	ବିତ୍ତଶ ହଲ୍ଲୁଳ
କେତୋବ ତାସ	ଦୀ ଏମ୍ ଏହାଜେମୀ
କୃପ୍ରସାଦ ବାବ	ବାବେବର ମଞ୍ଜୁଲ
ବୈହାତ ବାବ	ଦୀ ଏମ୍ ଏହାଜେମୀ
ଚନ୍ଦ୍ରେତର ବାବ	ବାଲେବର ମଞ୍ଜୁଲ
ପ୍ରତ୍ୟାମନ୍ତ୍ର ବାବ	ମୟୁବେଣ ହାରଥଳ
ମହାବଳ ଚର	ନିଶନ ହାର
ଦେବତାଧ ମହାତ୍ର	ବାହାର ହାର
ବରାଳୀ ମହାତ୍ର	ଯାଇସର ହାର
ଗୋଟାଧାତ ମହାତ୍ର	ଦୀ ଏମ୍ ଏହାଜେମୀ
ପରମାତର ମହାତ୍ରା	"
ଦଖ ତରେ ମହାତ୍ର	ବାଲେବର ମଞ୍ଜୁଲ
ବନ୍ଦୁର ମହାତ୍ରା	ମୟୁବେଣ ହାରଥଳ
ଦେବତାଧ ମିଶ୍ର	
ଦେଵମନେ ତାର	"
ଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟକ ପାର୍ଷ୍ଵାର୍ଜୁ	ବାଲେବର ମଞ୍ଜୁଲ
କୁମାରେ ପାର୍ଷ୍ଵାର୍ଜୁ	ବଦାର ହାର
କ୍ଷୁଦ୍ରାପ ପାର୍ଷ୍ଵାର୍ଜୁ	ଦୀ ଏମ୍ ଏହାଜେମୀ
ଶୀଘ୍ରାପ ପାର୍ଷ୍ଵାର୍ଜୁ	ମୟୁବେଣ ହାର
କଥାକୁ ପଢ଼ୁ	କଣ୍ଠ ହାର
ଅନ୍ତର ପାତ	ହାରାର ପାତ

ମୋହାତ୍ର ଗୁଡ଼ି	ମୟୁଳକଣ୍ଠ ଦାରୁଧୂଳ
ତରକାରୀ ପଦ୍ମପଥ	ଦିଃ ଏମା ଏକାଶେନୀ
କଳସଦ୍ଵାନ ସେବସ୍ତ୍ରୀ	ମିଶ୍ରି ଦୟାଧଳ
	୩ ସ୍ତ୍ରୀ
ତରକାରୀ ପଦ୍ମପଥ	ମୟୁଲକଣ୍ଠ ଦାରୁ
ପଦ୍ମପଥ ଦାରୁ	କାହାର ହାତ
କୁଳବିଷ୍ଣୁର ପାତ୍ର ପଦ୍ମପଥ	ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାରାଧଳ
କଳସଦ୍ଵାନ ଦର	ମୟୁଲକଣ୍ଠ ଦାରୁ
ଦରକାରୀ ପଦ୍ମପଥ	ମିଶ୍ରି ଦାରୁ
ଦରକାରୀ ମହାତ୍ର	ଦିଃ ଦାରୁ
କୁଳବିଷ୍ଣୁ ମହାତ୍ର	ମିଶ୍ରି ଦାରୁ
ଦରକାରୀ ଦୟ	କାହାର ହାତ
ଦେଖାଯାଇ ଗୁରୁତ୍ବ	ଦିଃ ଏମା ଏକାଶେନୀ

—○—

ଭାରତୀ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରକାଶନ
(Indian Trade journal)

ରେ ଲୋକୁ ଥିଲୁ ଯେ ପଂଜାଳ ସହିତ ଏକ
ଦେଖାୟଗଜାଳ ଧରୀଠପ ଭାବରେଣ୍ଟିରେ
ଦଳର କେବଳ ଦୂରେ ଧୂଥ୍ୟନ୍ତର ଏବଂ
ଏବଂ ତହିଁର ବର୍ଷିବେ ଅଧିକୋଟି ପାଇସ୍ତ୍ର
ଦୂର୍ଥିର ପଥର ଉଷ୍ଣ ହୁଅଇ । ମାତ୍ର ଭାବରେ
ଧୂଥ୍ୟ ପଢ଼ି ନିର୍ମଳ ଖାଦ୍ୟ କାହିଁ ମୁଦ୍ରଣ କାହାରୁ
ନିର୍ମଳ ସ୍ଵରୂପାକାଳୀୟ ଅନୁନ୍ତରଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରସାଏ । ଏହି ଭାବରେ ଦେଖି ପଞ୍ଚା ବା
ଦଶୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଦୁଇ ଶତା ଦରରେ ବିକିଳ
ହୁଏ ଏବଂ ତେବେବି ବନ୍ଧୁଦେଶରୁ ପନ୍ଥର
ଦୋଷ ସେଠାରେ ଅନ୍ୟ ଭାବାଣ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ମେଳାଇ
ସେହି ଦୂରିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ କାହାରୁ ଯୁଦ୍ଧରେଣ୍ଟିରେ
ଲେବେ ସୁଦା ବ୍ୟବଦାର ଭରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଭାବରେ
ଜୟ ଅଧିକାଣ ଭାବାଣ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧରେଣ୍ଟିରେ
ସୋଗଣ କହେ ବିମା ଦକ୍ଷାର ଏ ଦେଶର
ସମ୍ବନ୍ଧାୟ ଚାର୍ଯ୍ୟ ତଳ କି ଥାରେ । ଗତ ୧୯୦୫
୦୬ ସରକାରୀ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାବରେଣ୍ଟିରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସେଗାରେଟ ଓ ଚର୍ଚ
ଇତ୍ୟାହ ବିଦେଶରୁ ଅମଦାଲା କୋରଥୁଲ
ଦେଶରେ ଭାବାଣ୍ୟ ସେ ଅର୍ଦ୍ଦ୍ୟାପ୍ର ପରମାଣରେ
ଉଷ୍ଣ ହୁଏ ଏହା ଅମମାତକର ବାସ
ଭାବିଷ୍ୟତାଦେର ସପନ୍ତିଗ୍ରହ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର
ବୁଝେ ରହି ବିଦେଶୀୟ ବଢ଼ି ଓ ଶୈଖ ପିଲା
ମାଳ ଏ ଦେଶରୁ ଥସି ନାହିଁ ଲୋକମାତର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟବହର ଦେଉଥିଛି । ସିଗରେଟ କାହାର
କାହାର ବହୁଲ ବ୍ୟବଦାର ହେଲି ତଳ
କଥାରେ ବଳଗବୁ ତଳ ଅଣାଯାଇ ହେଲାଯି
ଲୋକମର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କାରଣାବା ପିଟିଥୁଲ ମାତା
କଥା ଫେମାନେ ତଳ କି ହବାରୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟାମ
ବିଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ପଡ଼ିଥିଛି । ଶେଷ
ଏବଂ ବାର୍ଯ୍ୟକାରଗା ସୁନ୍ଦର ଅଭାବରୁ ଗମେ
ମାତ୍ର ତୌରେ ବାର୍ଯ୍ୟକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଛି
କାହିଁ ଏହା କି ଆମାଜନ୍ ଲୁହାର ବାସା

ଏବକ୍ଷାର ଅମୁମାନଙ୍କ ଅମନ୍ତରରେ ପ୍ରମାଣିତ
ହେଉ ଗାହିଁ କି ? ଜମିଦାରଙ୍ଗାରେ ଧୂଆଁପଥ
ଜମେଇ ଫେରି ହେତି ଲକ୍ଷଣା ଫେରାକୁ
ଜାଗନ୍ତି; ମାତ୍ର କେବେଳାକି ଜମେଇର ବିରୁଦ୍ଧେ
ଧୂଆଁପତ୍ରଗୁପ୍ତର ଜୟତି ହେବ ଗହିଁର ତେଣ୍ଟା
ଦରନ୍ତି ? ଧୂଆଁପତ୍ର ଖସର ଜୟତି ସଙ୍ଗେ
ଦହୁଳ ପରମାରରେ ରଂଗଜ ପିକାର ଅନୁଭବ-
ଶରେ ବନ୍ଦବସାୟ ପଲାଟକାରୁ ସହ ହଲେ
ସେ ସାର୍ଥରୁଷେ ପଣେ ଲବ ଦେବ ଏଥରେ
ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ପାଇଁ ଭୁମିଧାରମାରେ ଏ
କବସ୍ତି ତୁମ୍ଭି ପଦାରହେ କି ?

୪୦ ମର୍ଜନିଷୟାଳିଟିର କଳସରଙ୍ଗନ୍ଧୀ
ମନ୍ତ୍ରକର୍ମର କରନ୍ତା ରଣ୍ଯାବ କାବହ
ଦେଶେବ ଟଳା ଅମୃତ କରଥିବାର ମୁଠ
ବାରୁ ଶାମସନ ଭାତ୍ର ମର୍ଜନିଷୟାଲ କମିଶନର
ଧର ଉପେଟ ବରମ୍ବେ ମର୍ଜନିଷୟାଲ କମିଶନର
ମାନେ ବାହା ବଦନ୍ତ ଧୂମକ ଭାତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଏକମାତ୍ର ମାତ୍ର ସଂଶୋଧ କରି ବାମ ଶାରଥିଲେ ।
ସେ ବସନ୍ତ ମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହେବଙ୍କ ନିଜକୁ ନ
ଦେନିବାରୁ ସେ ସନ ବଦନ୍ତର ଅଦେଶ
ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଅଛିର ଓ ଦେବାକ ପରାମର୍ଶ
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଆସି ଥିଲେକ ଗୋଲମାଳ
ବାହାର ବରମ୍ବେ । ଏଣୁ ମାଜିଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାହେବଙ୍କ
ବାଦିବରରେ ପୁଣି ସେ ବିଶ୍ୱାସ ବିଶ୍ୱର ମେଉ-
ନିଷେଧର କର୍ମଚାରୀଙ୍କରମାନଙ୍କର ଗତ ସରରେ
ପଡ଼ିଥିଲା । ଦେଶେବ କମିଶନର ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ ଫୌଜିଦାର ସୁଧିତରବ,
କରଣ ମର ଦେଇଥିଲେହେବେ ଅଧିକାଂଶ ବିଶ୍ୱ-
ରରେ ଉଚ୍ଚ କର୍ମଚାରୀ କେବଳ ପଦକ୍ଷେତ୍ର
ବରମଳ । ଅମ୍ବେମାରେ ଦିରୁନିଷେଧର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ
ଦେଶେବର ଏ ବିଶ୍ୱରରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ
ଥାଇଲୁ କାହିଁ । ଥିଲେବ ସମୟରେ ମିର୍ଜନିଷୟ-
ପାଇ କମେଶକରମାନେ କୁତ୍ତାବେ ବିଶ୍ୱର ଓ
ତର ଦୟା ପରବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଦୋଷ ଘୋଡ଼ାର
ଦେଇ ଅପରା କର୍ମଚାରୀ ବାହାରୁ ବୋଲି
ଲେଖକର ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଦେବଳ ବରଖାସ୍ତ୍ର ବସ୍ତ୍ରରେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ଅମମାଦକୁ ଜଣାଯାଉଥିଲା
ଫୌଜଦାର ଗୁଲମ ଅମୃତ ଅପରାଧ ପ୍ରକୃତ
ଜୀବି । ଯଦି ଅପରାଧ ପ୍ରମାଣ କି ଦେବ
ରେବେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୋଷ କାହିଁ ବୋଲି ଧରା-
ଯିବ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ସେ ଦଣ୍ଡ ଶାରବ ।
ସଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ କି ପାଇବା ହେବୁ ସହ ମେଉ-
ନିଷେଧର କମିଶନକରମାନେ ମୋତବା ବାପୁରୁ
ପାରୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦେଇଥାନ୍ତି ତେବେ କର୍ମଚାରୀ
କର ବାର୍ଷିକ ଉଭମର୍ମେ ବନ୍ଦୁ କି ଦେବା

ଦୟା ହର୍ଷର ହସାବ ପଦ ଉସିଗି ବା ଉଚ୍ଚତ
କୁଣ୍ଡ ବଣା କି ଯିବାର ଅମେରାତେ ବାଖ
ବୋଲି କୋଇରୁ । ମୁଠ ଧାର୍ମକ ରାଜ୍ୟ
ଏହି ଜଣ ଅଦର୍ଶ ଉନ୍ନିଶିତର ଥିଲେ । ମେ
ସମ୍ବାଦ ପଦକା ମାତ୍ରେ ବଦଳୁବାରା ଯଞ୍ଚ
ପ୍ରମାଣ ହଂସିବ କର ଅପରାଧ ଧରାଇଦେଲେ ।
ଅପର ଉନ୍ନିଶିତରମାତେ ସେପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ପରାୟନ କେବେ ବରବାଗାନ୍ଧିର କଳ ଓହିର-
କିଷିପାଇଟିର ନିନା ହୃଦୟା ଗାହୁ । ମିଛନିଷି-
ପାଇ ଉନ୍ନିଶିତରମାତେ ବରବାଗାନ୍ଧିର ପ୍ରତିନିଧି,
ଯେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବାହୀରେ ସୁହି ହରେ ଗାହା ଉଚ୍ଚ-
ରେ ଅସଥା ଦୟା ବରବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଧର୍ମ-
ପାଇ ଗାହୁ । ଅଧାରରୁ ଏଣିହି ଉନ୍ନିଶିତରମାତେ
ଅପରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଜିକରେ ଯହିବାର୍ଦ୍ଦ୍ଵାରୀ କେଉଁ
ମିଛନିଷିପାଇଟିର ନିନା ଘାସାଇବେ ।

ଅନ୍ତର କେବାପରେ ଦୁଃଖ ଉଣିଥିଲୁ
ଏକ ବଜାର ଉତ୍ତରରେ ହେତେବ ସାର
କଥା ଅଛୁ ଯେ ସ୍ଥାନାଭବରେ ସେ ସମ୍ମି
ଳେଖି ନ ପାର ସକାପେକ୍ଷା ବଢ଼ି ଓ ସମ୍ମି
ସମ୍ମ ଦୂରସଙ୍ଗର କଥା ବିଶ୍ଵାସ କଲୁ
ଦାନଦସଗାଦର ନିଜାମ ଦିଅଥିଲୁ ଅବ୍ୟାକୁ
ମୋର ନାଚ ଏହି ବି ମୁଁ ପ୍ରକାଶକୁ, ବିଦ୍ୟାଷ
କରେ ଓ ସେମାନଙ୍କପ୍ରତି ମୋର ବିଦ୍ୟା ଥିବାର
ବାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ଜଣାଇଦିଏ । ଫେଣ୍ଟ ମୋର ପ୍ରକାଶ
ମାତେ ସୁଖ ସନ୍ତୋଷରେ ଅଛନ୍ତି ଓ ମୋତେ
ଦୁଃଖ ଦରନ୍ତି । ଏକଳୁ ଜାତି ଧର୍ମ ଦେବ ଭ
ଦତ ସତର୍କ ପ୍ରକାଶକୁ ପ୍ରତି ସମାଜ ବ୍ୟବ-
ଦାର ହରେ । ମୋର ଆସନ ବାର୍ଯ୍ୟରେ ହର୍ଦୁ,
ମସଲମାତ, ପାରମାତ୍ମା ସୁରେଣ୍ଟି ଉତ୍ସମାତେ
ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କହି ପ୍ରବେଦ
ଦରେ ନାହିଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ଦାରଗତୁ ମୋର
ପ୍ରକାଶର୍ଗ ସମ ଶାନ୍ତିରେ ଅଛନ୍ତି । ବଜାରଦେଶ
ମୋ ଜଳାରେ ଜାହିଁ । ମାତ୍ର ବହିର ତତ୍ତ୍ଵରେ
ଦେଖାମରେ ମୁଁ ତଠୋର ପ୍ରକାଶର ଦରକ
ତାଳିର ପାଇନ ଓ ଦଳତ ଏହୁରୁଥା ଗଲି
ଆସିଥିବାପେ ପ୍ରୟୋଜନ । ବରଦାର ବୁଦ୍ଧି-
ଅର ମହାରାଜୀ ଲେଖିଥିଲୁ ବି “ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଦିନୋକ ନାହିଁ ସତରଂ ମୁଁ କିଛି ପ୍ରକାଶର ତତ୍ତ୍ଵ
ନାହିଁ କି କୁବି ନାହିଁ” । ମୋ ବଜାର କିମନ
ଯାଇବ ସେମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୂର ଏହି ସ୍ଥାନରେ
ବଜାରଦେଶୋକ ଦେବାରୁ, ଭବ ସ୍ଥାନର ଦେବ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ସ୍ଥାନରୁ ଦୁଃଖ ଉଣିବାର ପାଇବ
ଦରଅଛି ଓ ଦୂର ଏହି ସମ୍ପଦ ପଦରେ ବଜାର
ଦେଶ ସତ୍ତାକ୍ରି କିଛି ହାତେବାର ଦେଖି ସମ୍ମା-
ନ୍ଦବକୁ ଡିଲ ବିଶେଷରୁଷେ ସାବଧାନ ତତ୍ତ୍ଵ-
ଦେବାରେ ସମ୍ପଦ ଦେଇଅଛୁ । ସମ୍ମାନପଦ
ମୋ ବଜାରରେ ଅକୁଦତଦେଲ ବାହାରଅଛୁ ଏ
ଏବସ୍ଥାରେ ସମ୍ମାନପଦ କିମନ୍ତରୁ ଫଳଦାର
କରିବାତାରୁ ଆସନ ଓ ସାରଖାତ ହର
ଦେବା ଭର ” । କହ ଅନନ୍ତର ଦିଷ୍ଟ ଗେ
ଏହି ଉତ୍ତରମାତ୍ର ମହାମାତ୍ର ସମ୍ମାନ ତେଜ-
ସର ବାହାରୁରକ ମନ୍ତ୍ର ଯେତିବାର ଜଳା-
ପାବ । ଯାଏକ ମବର୍ତ୍ତିମେଷର ବଚନାକ ଉପ-
ଲବନିତ ମାତରୁ ଭବ କୁବେ ଏହି ଉତ୍ତରମିଶ୍ରେ
ବାହା ବିଶେଷରୁଷେ ହୃଦୟକମ ଦର ସହାର
ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୂର ହୋଇଥିଲୁ । ମାତ୍ର ମବର୍ତ୍ତ-
ମଧ୍ୟର ବଜାର ବାହାର ଓ ପ୍ରାଚାକ ବଜାର ପ୍ରକାଶ
ଦେଶ ଓ ଅନେକ ମୁଖ୍ୟ ଦିନେଶ ବଜାର-
କର ତତ୍ତ୍ଵରେ ଜଳବ ବର ବୁଦ୍ଧିବାରୁ କୁଏ
ବାଲ ଦେଖାୟ ବଜାର ପେ ନାଚ ମେଲ

ସୁନ୍ଦରବୂପେ ପୃତିପାଳକ ହୋଇପାରେ ଗାହିଁ ୫
ବେଳେ, ବୁମ ଘଟିବା ଅନିକାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ।

ବିଲଟ୍ଟା କବି ପ୍ରେସ୍

ଏଠା କଲେଣସେ ବିଦେଶର ଅମଲାଟ ମୁଗ୍ଗାର
ମାତ୍ରେ ମେନ ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେ, ବକଲେଜୀ କରୁ-
ଥିଲେ । ବକଲେଜୀ ସହିତ କାହାରରେ
ଦୂରବଢ଼ୀ ପ୍ରାଚୀରେ ଦେଉଥିବାରୁ ଅଗେବ
ଭବିଲେବେ କିମନିଗ ଦୋମ୍ବୁକା ଯୋଗ ଦେଇ
ଏ ଧାରକା ଏବଂ ମୋବ ଦାତିମନ୍ତ୍ର ଅନ୍ତରିକ୍ଷର
ବଳିଗା କେବାରୁ ସେମାନେ ଏ ଦର୍ଶ ଏଠା
କୁହିଲ ଉଦ୍‌ୟାନସ୍ଥ ବକ୍ରପ୍ରକଳ୍ପିତ ଟାଇକ ଲାଇ-
ଦ୍ୱୀପ ବଳରେ ଘର ଫଳବାର ଦୂର ମହୀ
ସମାବେଦରେ ଦାର୍ୟା ସମ୍ମବ ଦୟାଅନ୍ତରୁ । ଏତ
ଦୁଇରେ ଲାଇବ୍ରେସ ଘରର ଉତ୍ତର ପାଶରେ
ଦସ୍ତତ ସାମିସ୍ତାନ ଟଙ୍କା ହୋଇ ଦେବବାରୁ
ପଥ ଓ ସାହ ଏବଂ ଅଲୋକମାଳାରେ ସୁଖୋଭିତ
ଦୋଇଥିଲା । ମୁସଲମାତ ପ୍ରତିକ ଭିନ୍ନ ପଞ୍ଜୀ-
ଦାୟିର ଲୋକଙ୍କ ନିମେତ୍ର ବୃକ୍ଷିମାତ କଣ
ଦେବା ସଙ୍ଗେ କାଳା ପ୍ରତାର ଦୃବ୍ୟର ଆଠ
ଧାରା ଦୋଇଥିବାରୁ ସେ ଦଳତ ସତାପେ
ପ୍ରାଚିତ ଅଭିପ୍ରେଦୋଷକ ପର ଜଣା ଯାଉଥିଲା ।
ଦିଲାର ଆଦେବ, ପୁଣ୍ୟ ସାଦେବ ଓ ଅତ୍ୟା
ମୋବ ଦାମେମାତେ ସହିତ ଦୋଇ ସବୁ ସୁରକ୍ଷା
ଦିଲେ କର ଉତ୍ସର୍ପିତ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଦିଲା
ମେଆ ଓ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଅହର୍ୟ ପଦାର୍ଥ
ଉପରେମ ଦରଥିଲେ । ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତ ଶିଳ ଓ ବାହି
ତାତ ସଙ୍ଗେ ଯାହୁବରର ବାଜା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
ଦୋଇ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ମାତ୍ରା ବଢ଼ାଇ
ସ୍ଵର । ସାଦେବ ଓ ମେମମାନେ ସଙ୍ଗ୍ୟ ସମୟରେ
ବାହୁଡ଼ ଅସେଇ ଏବଂ ଦେଖିଯ ଲୋକେ ସଙ୍ଗ୍ୟ
ସମୟରୁ ସମଦେବ ଦୋଇ ଦୂରୀ ଗୀରାଦ ପରେ
ହେବେ, ଝୋନକ କର ପ୍ରାତି ମନରେ ଉତ୍ସାହ
ଦେବେ । ତହ ଅରଦିତ ନକ୍ଷାଖକ ଦିଲାଠ-
ମାତ୍ରକୁ ଧେର ପୂର୍ବ ଝୋନକ ବିଅଶାର ଦକ-
ରୋକ ପଥ ଧେର ଦେଲ । ଅମେମାନେ କବି-
ଦୂରେ ଏବଂ ପ୍ରବାନ୍ତ ଦିଲାଗୋ ସମ୍ମନ ଦୋଇ
ଥିବାର ଦେଖି ସଙ୍ଗୀ ଦୋଇଥିଲୁ । ଅତିଥାର
ଶାପଦର୍ଶିମାନେ ଦେଖିଯ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ମିଳା ମିଳା ଦରବାରୁ ସାହ ଯାଉଥିବା ଓ କହିର
ସମୟ ଉତ୍ସର୍ପିତ ଦୋଇଥିବାରୁ ଏ ରେଖାରେ
ମେବ ଓ କଳା ହମସ୍ତକୁ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ଦର ଯାଇ-
ଥିବା ଦେଇ ଦିଲା ଦେଖି ସୁଖ ଦେବାର
ଅମେମାନେ ମନେ ଦରଥିଲୁ ନାହିଁ ସାଦେବ
ମନକୁ ଅପରଦ୍ଧ ଓ ଦେଖିଯ ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗ୍ୟ
ସମୟରେ ନିମନ୍ତନ ଦୋଇଥିବାରୁ ମିଳିବ ପଠ-
ବର୍ଦ୍ଧିରେ ଶାର୍ଦ୍ଦିବ୍ୟ ସରକା ଦୋଇଥିଲୁ ଏବଂ

ଗାନ୍ଧୀ ଅସୁଦର । ହିଂସାପତ୍ର ବନ୍ଦରୋଜୁର
ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ବନ୍ଦ-ଦେବତା । ଶାକତାରେ ଜାତି
ବିଷ୍ଵ ଚାହିଁ । ପରମାଣୁ ସାକ ବନ୍ଦରୋଜୁରେ
ଏହାହ ପାଇ ଓ ଏହାହ ଭୋଲନ ମାତ୍ର ଏ ପ୍ରଳେ
ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସିଲମାନମାନଙ୍କର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପାଇ ଅମ୍ବା
ମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲ ଚାହିଁ । ଦୈତ୍ୟର ଧର୍ମରେ
ପେମନ୍ତ ବନ୍ଦରୋଜୁରେ ମଧ୍ୟ ଦେବତା ସମତା
ଧର୍ମସ୍ଥଳ ଏବଂ ସେଇ ପଦତଃ ପ୍ରେମ ଓ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ଜୀବ ପ୍ରଣୋଦନ ହୋଇ ଚେତନାଦେବ ହିନ୍ଦୁ ଓ
ମୁସିଲମାନଙ୍କୁ ସମଭାବରେ ଦେଖି ମିଶିବାରେ
ଜୀବମାତ୍ର ପାଥତଃ କଣ୍ଠକ ଥୁଲେ ଅନ୍ତରଃ ବନ୍ଦା
ରୋହରେ ଚେତତ ଦେଖିବାର ଅମ୍ବେମାନେ
ଆପା ଦର୍ଶନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଧର୍ମରାଜର ଅବଦତ
ଏହି ଦୈତ୍ୟର ସମ୍ଭାବ୍ୟରେ ସୁବା ଅଭିମାନ
ପ୍ରଦେଶ ପୂର୍ବତ କାନ୍ଦା ଫଂକ୍ଲି ଓ ବିହେଷ ଜୀବ
ଜାତିରୟକା ପ୍ରତିକ ଏଠାରେ ସମଭାବ ଦେଖିବ
ଦେବୁ, ଅଧାରତ ମନେ ଦର, ପାରନ୍ତି ମଧ୍ୟ
ଏ ଶ୍ରୀବ ଦୂର ନ କରେ ବନ୍ଦରୋଜୁର ସ୍ଵାତ ପୁଣ୍ୟ
କୁର ଚାହିଁ । ଅର୍ଥ ବୋାଇବ କଥା ଏହି ମେ
ଦେ ଦନର, ନାଚରଙ୍ଗ ଓ ଶିଥିଷିଥିବାର
ଦେଉ ପ୍ରୀତି ଓ ପ୍ରାଣୀର ଜାଗ ଦେବାର
ଯତ୍ତରିତି ହେଲ ଜାହା ଯେମନ୍ତ ଶବ୍ଦାପ୍ତି
ଦୋର ଉଦ୍ଦେଶ ଓ ଯାଏ । ଅମ୍ବେମରେ
ଏହାନ୍ତ ଥାପ ଦର୍ଶନ ଏ ଅମଲ ପ୍ରଭାବ ଅଧିନ,
ମଧ୍ୟ ଏ ସମବାୟ ସିନ୍ଧି (co-operative
credit society) ସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବତ
ପରାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦରିବାର ଉପାୟ ଲେ
ଡିବେ । ଅମଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶନିରପର
ମାରବାଢ଼ି ଓ ମହାଜନମାନବଠରେ ସିନ୍ଧି
ଜାଲରେ ଥବନ୍ତି । ଗହିରୁ ମୁକୁଳବାର ଏହା
ମାତ୍ର କାଟ ଏହାପର ସତି ସ୍ନାପନ । ଗଢ଼ାର
ପଦରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦର ସେଇ ପ୍ରାଣୀର ଓ
ପ୍ରୀତି ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଶ ଜାଲରୁ ମୁକ୍ତ ଦେବାର
କାଟ ଫର୍ଦୁତ ଦେବ ସେହିପର ଗହିର ଲବରୁ
ପ୍ରଭାବର୍ଷ ସବତରେ ସମାବେଦ ସବଦାରେ
ବନ୍ଦରୋଜୁ ହୋଇ ପାରବ । ରରମା ଦର୍ଶନ
ଅମଲ ଓ ମୁକ୍ତାର ତଥା ପାବନାୟ ଦୂମଶ୍ଵର
ଏ ବିଷୟ ଲବନ୍ଧ ସବରେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଦର ଶୀଘ୍ର
ଏଥର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଦରିବାରେ ବସିର ଦେବେ ।

— * —

ଦୂର ଶାରତ ଦ୍ୟବସ୍ତ୍ରାଣକ ସଙ୍ଗ ।
ବଡ଼ଲିଟ ମହୋତସୁଳ ପରାକର୍ତ୍ତ ଭାରତ
ଦ୍ୟବସ୍ତ୍ରାଣକ ସଙ୍ଗର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶକ ଏତ
ଜାନ୍ମୁସମାପ୍ତ ତା ୨୦ ଉତ୍ତରେ ଲଟ ପ୍ରତି-
ସେବକ ଅଭାବଗୁଡ଼ ସଂଲଗ୍ନ ଦରବାର ଘରେ
ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକା ଜ ୨୦ ଏ ସହ୍ୟ ବହେବାକୁ
ପ୍ରାଚ ନିଅଥ ଦେବା ଓ ନୂରବୀର କିର୍ତ୍ତାଗ କର-

ବାର ବ୍ୟାସୁରାବ ବଦଳ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ମି
ମବ୍ୟବା ଦୃଷ୍ଟିରେ ପରିଚି ଏମନ୍ତରେ ଧରି-
ବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ ଗର୍ହରେ ସମ୍ବୂଧ୍ୟ ସବୁ
ଛାତା ଦର୍ଶଣ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କ ସତାଶେ ମଧ୍ୟ
ଶୀତ ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ସୁଅର ବିଷୟ ଯେ ସେ
ଦକ୍ଷର ସବାରେ ବଡ଼ଲଙ୍କେ ଛାତାନକୋଡ଼ିପ୍ରାଣୀର
ବଜା ଯନ୍ତ୍ରିକ ମହାଅସ୍ତ୍ର ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲେ
ଦେବଳ ଲୁ , ଏ ସବ୍ୟ ଛାତା ଅକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରେ
ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷଥିଲେ । ବଡ଼ଲଙ୍କ ମଫଦୋଦିଗୁ
ଠିକ ଗ ୧୦୨୫ ମିନିଟ୍ ସମୟରେ ଦଜନାର
ଘରେ ପ୍ରକଞ୍ଚ ଦୋଷ ଅସକ ପରିଚାରଙ୍ଗ ପୂର୍ବରେ
ସର୍ବ୍ୟାମାନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ କରିବା କାରଣ ଅଦେଶ
କରିବୁ ସର୍ବ୍ୟାମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନର ବଳରକ୍ତ୍ତବ୍ୟାତିରିକ
ପରିଶ୍ରମ କରେ ଗର୍ହରେ ଲାଗିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ
ଆପଣ ନକ୍ଷାବାକ୍ତି ମର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର
ଯେତୁକୁଣ୍ଠ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ତାମ୍ଭରେ ପରିଶର୍ଣ୍ଣ
ଦେଇଥିଲୁ ପାଦ ଅଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତବଦେଇ
କହିଲେ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରାତ୍ୟନଶୁଳ ପ୍ରକଳିତ ନିର୍ମାତକ
ପ୍ରକାଶି ପ୍ରାଚୀନବେଶ ପ୍ରତି ହତକର କୁହେ ଏବଂ
ଭାରତରେ ପାଦା ଲେଖିରଙ୍ଗିର ଦେବ ଗର୍ହି
ଭାରତର ମଙ୍ଗଳ ଲଂଜନଶାସନର ପ୍ରାଚୀନ
ଉତ୍ତରେ ଦିର୍ଘର କରେ ଏବଂ ପାଦା ବୌରପି
ପ୍ରକଳିତ ପରାମ୍ରାତ୍ମକ ଥିର୍ପେ ହୋଇ ତ ପାରେ ।
ତଥାପି ଭାରତର ସନକେବିତ ଅକ୍ଷ୍ୟ ର ପରି-
ବର୍ତ୍ତନ ପାତ୍ରବାବୁ ଦ୍ୟାବସ୍ତ୍ରାପକ ସର୍ବ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦେଇ । ଭାରତବାହିନୀଙ୍କ ଯେଉଁ ଅଣା ଦିଅସାର
ଅଛୁ ପାଦା ସବ୍ୟମେଷ ସଧବନକେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନରୁ
ଏବଂ ମଦ୍ୟମେଷ ଆସନପକର ସଂଶୋଧନ
ତତ୍ତ୍ଵରେତେ ଭାରତରେ ପାଲ୍ୟମେଷ ବସା-
ନବାର ତତ୍ତ୍ଵ ନୁହନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ନିୟମମାତ୍ର
ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲୁ କର୍ତ୍ତରେ ଥିବା ତୁମ୍ଭ
ଦାଳକମେ ସଂଶୋଧନ କରିବ । ଭାରତରେ
ଅବଳଦିଗା ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ ବୋଲି ଶାସନ
ସଂଶୋଧନ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇବାରେ
ବରଂ ପ୍ରଥମ ଅବଳଦିଗଣ ପୂର୍ବକୁ ତହର ପୂର୍ବ
ପାଦ ହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ ଅବଳଦିଗାଙ୍କ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେଲି ବୋଲି ଲେବଦିବ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଦାଳ ଉପେକ୍ଷା
କରିବିବ ପାହୁଁ । ଏହା ସବ୍ୟ ସେ ଉଭୟଦେଶର
ଅବଳଦିଗାଙ୍କରେ ହେବୁ ସବ୍ୟମେଷ ଲେବଦିବ
ଅବଲ୍ଲୋକନରେ ହେବେବ ତାର୍ଥୀ କରିବାର
ବାଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲୁ ଏବଂ ଅବଳଦିଗା ଲେବେବ ମର
ଦାଳ ଦାଳବୋଟରେ ନିର୍ମିତରେଖାକର ଜଣେ
ବିଦ୍ୟାପି ଚର୍ମବୁଝାକି କୁଣ୍ଡଳଶବ୍ଦରେ ମାରିବାର
ଅଛନ୍ତି । ଏ ଭାବ ଭାରତରେ ପୂର୍ବେ ଅଜାନ
ଥିଲା । ଏ ଭାବ ଭାରତର ଧର୍ମ ଓ ପ୍ରକାଦର
ବିଷୟର ଏବଂ ଏ ଅବଳଦିଗଙ୍କ ଓ ଅମାରକଲବ ପ୍ରବ
ଦ୍ୟାବାକ୍ତି ପାତ୍ରବାକ୍ତି ସହିତ ଭାରତପ୍ରାଣୀ ବଳକଳାବର୍ଗରେ

ଶାସନ ଧୂପ ଦରବାର ପୁୟାସୀ । କହା ରୂପର-
ପମେ ଅଗୋରିଦର ବର୍ଷୟ ଏବ ରଙ୍ଗକଣାର୍ଥ
ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ କଥା କହିବାର ସ୍ଵାଧୀନର
ଦେଇଥିବା ଦେବୁ ଏଦେଶର ଦେବେବ ସମ୍ବନ୍ଧ
ସମ୍ବନ୍ଧ ରଜିତ୍ରୋଦୟରେ ସହର୍ଷ କଳାର ସୁର-
ବିମାନର ମତ ବିଜାତ୍ମାଚନ୍ଦ୍ର, ମନ୍ତ୍ର ସମାଜ-
ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସେ ସ୍ଵାଧୀନବା ବିଅସରଥେ ତାହା
ଅଧିକ ଦରବାର ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଏହାଥା
କହିବା ମାତ୍ରାରେ ସରସ ସମୟେ ଉରତାଳ
ପ୍ରତାମ ଦରବାରୁ ସର୍ବମାନଙ୍କର ସମର୍ଥର ପାଇ
ଅନେକ ପ୍ରତାପପୂର୍ବକ ଲାଗୁ ମନ୍ତ୍ରାଦୟ ଦୃଶ୍ୟ
ସେ ଶର୍ମିଳ ଆକାଶରେ ସେ ନୃତ୍ୟବିରାମ
କାର ଅଗା ଦରଥୁରେ ମାତ୍ର ତାହା କେତ୍ତିବାକୁ
ଲେବେ ଯେପରି ଅଠନ ମାନ୍ଦ୍ରି ତାହା ଦେଖିବା
ମବର୍ତ୍ତିମେଶକ ପ୍ରଥମ ବର୍ତ୍ତନ ଏବ ପରେ ଅଭ୍ୟାସ୍ୟକ
ଦେଲେ କଠେଇ ଅସବ ଅବଲମ୍ବିତ
ଦେବ । ଏହ ଦୁର୍ମୀର ଦୟାଦବ ଦୋଷ ସେହି
ଦୟାମ୍ଭନ ଉପୟ ଅନ୍ତର୍ମିତ ଦେବ ତାହ
ଅବଶ୍ୟ ସାମୟକ ଏବ ଅଣ୍ଟ କଷଦର ସମ୍ବନ୍ଧ
କଳାରେ ସମୟର ରକ୍ତର ଅବଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ପେରେ
ଦେବା ଉଚିତ ଦେବ । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଅଗ ଅଫ୍ରିକ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସବାବର ସମ୍ମୁଖିତ ଦେବାରୁ
ଦେଶର ଥର୍ମା ଭଲ ଥର୍ମ ଏବ ରଙ୍ଗକ କଳା
ମୁନେଷ ଅଭିବରେ ରଙ୍ଗକ ତେଣୀଯ ଶାସନ
ଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଦେବ —ଲାଗମହୋ-
ତୟକ ଦାଆ ଦଶନ ଅଭିରଜିତ ବା ଅସାର୍ଥ
ନୁହେ । ପାଲ୍ୟମେଷ ଭଲ ପରିନିଧ ପ୍ରାଣାହୀ
< ଦେଶର ଉପଯୋଗୀ ନୋହିବାର ଯାହା ସେ
ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ତାହା ଅମମକର ଅନୁମେଦିତ
ନ ଦେଇବଦେବେ ଅମ୍ବାକେ ମନ୍ତ୍ରାଦୟର ଦୟାର
ତାହା ପାଇବାର କାମ ମାର ଦେଉଥାକୁ । ରୁଷ୍ଣ,
ଲେବେ ଅବଜତବାଣ ଉଥର ଅମମାନରେ
ଉନ୍ନତିମାର୍ଗରେ କଷଦର୍ବୁଧ କୋଇଅଛନ୍ତି ।
ତାହା ଦୋର ନ ଥୁଲେ ଦେଶରେ ସେପରି ତାଙ୍କର
ପୁରାକ ଜାଗରିତ ଦେଉଥିଲ ବର୍ତ୍ତନେ ଅତି
ଅନୁବାଳ ମଧ୍ୟରେ କଷଦର ରଙ୍ଗକଣାପକ
କର୍ମକାରେ ଅମମାନକୁ ପାଲ୍ୟମେଷରତ ପ୍ରକାର
ନିବସନା ଦେବାରୁ କୁଣ୍ଡର ହୋଇ ଓ ଥାନ୍ତେ ।

ରାଜୀପ କିଲ୍ ଗୋର୍ଜ୍‌ର ବନ୍ଦରଣୀ

ବିମତ ୧୫୦୪୫ ବର୍ଷର ବରାଳାର ଜଳ-
ବୋଡ଼ି ହମୁଦସମିନରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡ ଯେଉଁ
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦରଖାନ୍ତି ବର୍ଷରୁ ଜଣାୟାଏ
ଯେ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ଦଶପ୍ରଦେଶାଞ୍ଚଳର ସମ୍ବନ୍ଧ
ବୋଡ଼ିର ୪୨% ଅର ସଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା ବର୍ଷ,
ମଧ୍ୟରୁ ଦ୍ୱୀପରେ ସର୍ବାଧିକ ବୋଟ୍‌ରୁ ଗୋଟିଏ
ସଙ୍ଗ ବିଧିଆର କ ଥିଲା । ସମ୍ବନ୍ଧର,

ପରମାଣୁକୁ ଘେଟିବି ।

ଓଡ଼ିଆ ବନ୍ଦପୁ ସଙ୍ଗର୍ତ୍ତ ।

ପ୍ରାଚୀକ ପ୍ରାଚୀକ ବିଜ୍ଞାନ ପତ୍ରିକା ୦୨୫୫୯୮	। ମୌ। ଗାନ୍ଧୂର ଟଙ୍କେର	ଜମୀନାଧ ୧୭ ୮୯୯	ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିକାର ପାପ ଟଙ୍କେର	ଶା ହେଲୁ ମହା ପଥ୍ୟାଳୀ ୮			। ମୌ। କାଣ୍ଡର ସଂପର୍କ ମହାପଥ୍ୟାଳୀ/୭	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ପାତର ୪୫ ଟ ୪୭ ୮୫ ଟ ୮୭	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଛାଇ-୪୫ ଟ ୨୬/୨ ସଦେବିଲ ମହ ପଥ୍ୟାଳୀ/୭	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଶ୍ଵାର-ସଃ ଟ ୦ ୮/୮ ଦେବିଲ ୮୫ ଟ ୦ ୮/୭	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଚେ-ସଃ ଟ ୨୯୫ ୮୫ ଟ ୧୦୯ ଗାନ୍ଧୂର	ପା ୨୫୧୯୦
। ପ୍ରାଚୀକ- ସର । ବି । । ବା । କୋ- ବିଜ୍ଞାନ ୦ ୨୫୫୯୮	। ମୌ। ଦଶ- ରଥସ୍ଵର ଟଙ୍କେର	ଜମୀନାଧ ୧୭ ୮୯୯	ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିକାର ପାପ ଟଙ୍କେର	ଶା ହେଲୁ କମା ଟ କାହାକ ମଧ୍ୟବି କମା ଟ କାହାକ ୧.୦			। ମୌ। ଦଶ- ରଥସ୍ଵର ସଃ ଟଳ୍ଟାଳୀ/୯	ପା ୨୫୧୯୦ ପନ୍ଦିବାର
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଆଠ୦- ବାଟୀ	ସଃ ଟୁ୯୨୮/୮ ୬୪ ଟଳ୍ଟାଳୀ ୫୦/୮
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଶିଶ୍ରାବ- ସର ୮୫ ଟ ୨୫/୮	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ପରୁଷେନ୍ଦ୍ରୀ-ସଃ ଟ ୦ ୯/୮ ଭିମପୁରୀ ୮୫ ଟ ୩୫/୮	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। କାନ୍ଦପୁର ସଦରକମା ଟ ୪୯୪/୭ ୮୫ ଟୁ୯୨୪/୭	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ବୋଲ- ମତଥ ୮୫ ଟ ୨୭୭୦/୮	ପା ୨୫୧୯୦
। ପ୍ରାଚୀକ- ସର । ବି । ବୈଧିକୀ ନ ୨୫୫୯୮	। ମୌ। ପେନ୍ଡିକଳ ଟଙ୍କେର	ଜମୀନାଧ ୧୭ ୮୯୯	ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିକାର ପାପ ଟଙ୍କେର	ଶା ହେଲୁ ମଧ୍ୟବି କମା ଟ କାହାକ ୧.୦			। ମୌ। ପେନ୍ଡିକଳ ସହିତୀ/୮୦ ୮୫ ଟଳ୍ଟାଳୀ ୧୧	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଖଲୁରସ ୮୫ ଟ ୨୯୫୪/୮	ପା ୨୫୧୯୦
"	"	"	"	"			। ମୌ। ଦଶ- ରଥସ୍ଵର ୮୫ ଟ ୮୮/୮	ପା ୨୫୧୯୦
। ପ୍ରାଚୀକ- ସର । ବି । ବୈଧିକୀ ନ ୨୫୫୯୮	। ମୌ। ତଥାଲେ	ଜମୀନାଧ ୧୭ ୮୯୯	ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିକାର ପାପ ଟଙ୍କେର	ଶା ହେଲୁ ମଧ୍ୟବି କମା ଟ କାହାକ୍ୟ			। ମୌ। ତଥାଲେ ସଃ ଟୁ୯୭୮/୮ ୮୫ ଟୁ୯୯୫୯	ପା ୨୫୧୯୦

(୭)

୧୪। ଶାକ ସୁର । ତ । ୨ ଚା । ଚାନ ମେଲା ୦୯ ୦୧	ମୌ । ମୋ ମୋ ଓରେ	ଜିଲ୍ଲାବାଟ ବାସ ଓରେ	ଶ । ଚ । ବୁଦ୍ଧିବାସ ବାସ ଓରେ	ସତର ଜିଲ୍ଲା ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ ମା ଚ ଲେଖ ୦ ୯୭			ମୌ । ମୋ ମୋ ଓରେ	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନ ମେଲା ୦ ୨୧୦୫୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ସାଥନ	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ଚାନମେଲା	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ନାନୀ ଧର ପର	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ସାଥନ ବିବା	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମା ଜିଲ୍ଲା ୧୦୦୫୦/୧୧	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ପରସା	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ ୧୦୦୦୫୦୦୫	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ମୋପା ଓରେଦେଇ	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ମନିକାଳ	ସାଠେୟୁଗ ପର ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
୧୫। ଶାକ ସୁର । ତ । ୨ ଚା । ସର୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ-ବିହାର ପ୍ରସ୍ତର ଚ ୨୨	ମୌ । ପରିବାସ ବାସଦେଇଷର ଚାନ୍ଦାଳ	ମୌ । ପରିବାସ ଓରେ	ଶ । ଚ । ବୁଦ୍ଧିବାସ ବାସ ଓରେ	"			ମୌ । ଛତ୍ର-ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ବିହାର ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ ୩୫	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ବିହାର	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ହୋତ ଗ୍ରେନ	ସଦର ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
୧୬। ଶାକ ସୁର । ତ । ୨ ଚା । ବାସ ବାସଦେଇଷର ଚାନ୍ଦାଳ	ମୌ । ବାସ ଓରେ	ଜିଲ୍ଲାବାଟ ବାସ ଓରେ	ଶ । ଚ । ବୁଦ୍ଧିବାସ ବାସ ଓରେ	ସା ଚ ଟ୍ୟୁଗ ମା ଟେଲ୍ୟୁଗ			ମୌ । ବାସଦେ ଇଷର	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
୧୭। ଶାକ ସୁର । ତ । ୨ ଚା । ଅଭିଭାବ ଅଭିଭାବ ଚ ୨୯	ମୌ । ଅଭି ଭାବ ମେଲା	ଜିଲ୍ଲାବାଟ ବାସ ଓରେ	ଶ । ଚ । ବୁଦ୍ଧିବାସ ବାସ ଓରେ	ସା ଚ ଟ୍ୟୁଗ ମା ଟେଲ୍ୟୁଗ ୦ ୯୮			ମୌ । ଅଭିଭାବ ଅଭିଭାବ	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ଚୁପେଳ ବାସ	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ପରସା	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦
"	"	"	"	"			ମୌ । ସୁଦ ବୋଦନା	ସେ ଟେଲ୍ୟୁଗ ମେଲ୍ଲୁଯୁଗ	ଶ । ଚାନୀୟ୦

(1)

(*)

। প। শাক- বৰ। গা। কেবল ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বালিপা- র্তমেৰ	চন্দীগাঁও ৭৫৬ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। লেৱ বৰ। ক। ১০৮/ ৫ ২৪৩৪৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	গ। সাকাঁড়ো বোমবাৰ ০ ১১১
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। ছুট- পুৰ। ক। ১৪ ০ ১১৪	১। গ। ১১২০	
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বামপু- নৰ। পু। ক। ১০৮/ ০ ১১৪	১। গ। ১১২০	
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। ছুট- পুৰ। ক। ১০৮/ ০ ১১৪	১। গ। ১১২০	
। প। দোক- বাম। গা। বালিপা- র্তমেৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বামপু- নৰ। পুৰ। ১০৮/১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বামপু- নৰ। পুৰ। ১০৮/১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	গ। ধূৰ্মুত- বাৰ
১। গ। দে'ল- বাম। গা। বোঁ কুণ্ডলাৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বামপু- নৰ। পুৰ। ১০৮/১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	১। গ। ১১২০
। প। চাইথ- । তা। দু- বামপু- নৰ। পুৰ। ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বামপু- নৰ। পুৰ। ১০৮/১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	"
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	
। প। দোক- বাম। গা। বালিপা- র্তমেৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	"
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	
। প। দো- কুণ্ডলাৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	"
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	
। প। দো- কুণ্ডলাৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	"
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	
। প। দো- কুণ্ডলাৰ ০ ৫৮ ৩১	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	চন্দীগাঁও ১০৮/১৮ ৫৩৬	১। চ। কুণ্ডলাৰ ৫৪ ৫৩৬	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮			। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	পঞ্জাবী মদনল কুমাৰ ৯ ২৪৩৪৮	"
"	"	"	"	"	"	"	। মৌ। বেৰসুত নয়াৰা। ১। চ। ১০৮/ ১৮	"	

ଦ୍ରୁତି ସ୍ଥିତିରେ ଯାହା ଉଦ୍‌ଘାଟ ଦଶକ ସବୁ
୧୦—୧୫ ରୁ ଜମା ହୁଏ ଥିଲେ ।
ପରିମାଣେ ସମ୍ଭାବନାକରିବା ଆଶା ବିଳା
ହେଲା । ତାହା କିମ୍ବା ଏ—୨୨ ରୁ
ଜମା ହେଲା ଥିଲେ ତାହା ଏ ମୋହର-
ମାରେ ନିଲମ ଦେଖି ଆ ମୂଲ୍ୟ ହେଲା ।
କଷ୍ଟ ଅଗ୍ରାହିତ ମଲକାଧିକା । ପ୍ରା ଅଷ୍ଟରେ-
ଭବ ଗା । ମୋହରେପରି । ମୌ । କ୍ଷମୋଳ
ଭବବାରେ ଥିବା ହେଲା ମୂଲ୍ୟ ଏକଥିଲା
ବା । ପରିବାର ଚମ ସମ୍ବନ୍ଧର ନାୟକ
ଠିମେରବ ସମ୍ଭାବ କାମର ବନ୍ଦୋପସ୍ଥି
ପ୍ରତିବାଦ ପରି ରେଣ୍ଡା ଉଦ୍ଦରି ସବୁ ହେଲା
୧୦—୧୫ ରୁ ଜମା ହେଲା ମୁହଁ ସମ୍ଭାବମାନ-
କର ଆଶ । ତାହା ଏ—୨୨—୨ ରୁ ଜମା
ହେଲା ଏମୋହରମାରେ ନିଲମ ଦେବ ।
ଆ ମୂଲ୍ୟ ହେଲା ।

—*—

ଜ ୧୦୭୫ ମର ଛନ୍ଦିକାଣ ସକ ୧୫୦୫
ମସିବା । ତାହା କୁଟୁମ୍ବରେ ଅଧାରିତ ହେଲା ।
ତ ସତ୍ୟବାର ଦାଶ ଛନ୍ଦିକାଣ

(ମାନମ)

ଦରେକୁଣ୍ଡ ସର୍ବତ୍ର ଠିମେର ହେଲେ ମାତ୍ର
ରୁକ୍ଷନିଃତ ମଦକୁମାରେ ଉପବେଳେ
ତମର ମୋହମାରେ ଛନ୍ଦିକାଣକର କର-
ଛନ୍ଦିକାଣମେର ହେଲା ଏ—୨୮୦ ଅଗ୍ରାହୀ ତାରଙ୍ଗ
ଦେଶବାରମାନର ନିର୍ମଳତି ଅଳକାରୀ
ସଙ୍କରି ସତ ଏହି ମସିବା ପିରୁତ୍ୱ ମାତ୍ର
ତା ହେଲେ ତବା ହେଲା ଏ ଏ ସମୟେ
ପରାମର୍ଶକେ ନିଲମ ଦେବ ।

୩ । ବ୍ରଦି ତଳାଅନ୍ତରି ସରତିନିଜର
ସତର ତ ସବରେଳେକୁମର ସାମେସର ତ ପ୍ରା
କ୍ଷେତ୍ର ସାମେସର । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା
ମୂର ଗା । ତାହାରେ ପରାମର୍ଶକେ
ଥିବା ଅନ୍ତରାଜୁମାର ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା
ହେଲା ଏହାର ଜମା । ଦେବ ଅଥବା
ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୪ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ବାରଦ,
ବା । ଗା । ମୌ । ମାଲକାହରେ ଥିବା
ଅନ୍ତରାଜୁମାର ଏ—୨୯୦ ରୁ ଜମା ହେଲା
ନିଲମ ଦେବ ଅଥବା ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୫ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ବାରଦ
ବା । ରାଜକାଥ ପରାମର୍ଶକେ

। ଆ । ଥା । ମୌ । ପାରକାହରେ ଥିବା
ଅନ୍ତରାଜୁମାର ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା ହେଲା
ନିଲମ ଦେବ ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୬ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ମୋହର ମୋହମା-
ରେ ନିଲମ ଦେବ ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୭ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୮ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୯ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୦ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୧ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୨ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ
ପାହି ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୩ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥ ପରାମର୍ଶକେ

ବାରାହାତି ଏ—୨୯ ରୁ ହେଲା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୪ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ବାରଦାରେ ଥିବା ଅନ୍ତରାଜୁମାର
ଏ—୨୯ ରୁ ଜମା । ନିଲମ ଦେବ
ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

୧୫ । ପ୍ରା ପାରକା ହେଲା । ମୌ । ରାଜକାଥାପରାମରେ ଥିବା କାହା ଛାଇ
ଏବଂ ଏବଂ ତ ବିବାହ କରିବାଟ ସହିତ
ନିଲମ ଦେବ ଏଥୁର ଆ ମୂର୍ୟ ହେଲା ।

କିମ୍ବା କରିବ ତତ୍ତ୍ଵାପତ୍ର ମହାମ ମୁଦସପ
ଅଭିଭବ ।

ବିଶେଷମ୍ଭୁତ ତତ୍ତ୍ଵାପତ୍ର ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ
ବାହୁବିଲୁ ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ସାମାଜିକ
ବିଭାଗ ।

ବାହୁବିଲୁ ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ଦେବନନ୍ଦନ । ପ୍ରା
ବିଭାଗ ।

ଦ୍ୟାର ଲାବିର ତମର ଛନ୍ଦିକାଣ ମୋହର
ଦମରେ ଛନ୍ଦିକାଣ ପାଇବା ହେଲା । ଏ—୧୫୦/୧୫୧
ଅଧାୟ ନିମନ୍ତେ ଦେଶବାବର ନିର୍ମଳତିର
ସଙ୍ଗର ସତ ୨୫୦ ମସିବା ପରାମର୍ଶକେ
ବା ୧୭ ରାତରେ ବେଳ ସତ୍ୱାପମସ୍ୟ ନିଲମ
ଦେବାବିଷ୍ଟ ।

ପରିଷିଳ ।

ଦେବ ତଳାଅନ୍ତରି ତତ୍ତ୍ଵାପତ୍ର ସ୍ଥେଷତ
ତ ତତ୍ତ୍ଵାପତ୍ର ସବରେକୁମର ନିଲମର ।

୧୬ । ସ୍ଵତ୍ୱଦୟକ ତତ୍ତ୍ଵାପତ୍ର କାହାର
ବିଭାଗ ।

ବାହୁବିଲୁ ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ସାମାଜିକ
ବିଭାଗ ।

ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ପାଇବା ଏବଂ କାହାର
ବିଭାଗ ।

ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ପାଇବା ଏବଂ କାହାର
ବିଭାଗ ।

ବସନ୍ତେଷ୍ଟମ୍ଭୁତ ପାଇବା ଏବଂ କାହାର
ବିଭାଗ ।

ସାହୁ ହକ ସମ୍ବଦ୍ଧିପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

ଭାଷା ଗ

ସ ୨ ଖେ

CUTTACK SATURDAY THE 12th February 1910.

ପାଲୁଣ୍ଡ ଦୀନ ସନ ୧୯୧୦ ମାତ୍ର ପାଇବାର

ସ୍ଵର୍ଗବର କଟକ ଦରାଙ୍ଗାଳାର ପ୍ରଦିଂବିନାମା ଲିମିଟେଡ଼ ସନ୍ତାଳସ୍ଥରେ ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପ୍ରକଟିତହେଲା ପରିଷ୍କର ଟ ୦ ।

ରହିଲାପିଲାର ଦିଜିପନ ହାତାକାର ଶର୍ଣ୍ଣ ନମ୍ବରଶିଳ୍ପ

ରୂପେ ଧାର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି, ସଥା—

ପ୍ରଥମକାର ସକାଶେ ଆହୁଗ୍ରଦ ୫୦ ଓ ଏବର୍ଗ୍ରହ ୩୫
ସ୍ଵର୍ଗ ଏବର୍ଗ୍ରହ ୩୫ଟା ମାନ । ବୈଶପ୍ତିବିଶ୍ଵପନ ପେତେ
କୃତ ହେଲାପିଲା ଦିନର ଶର୍ଣ୍ଣ ଟଙ୍କାରୁ ରାଶା ହେବ
ନାହିଁ । ବିଶ୍ଵ ଓ ଦୁଇଧିନର ସକାଶେ ଧାର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ
ଅରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଧିନ ସଥାକମେ ହେବ । ଅଧିକ ଦିନ
ସକାଶେ ହରାନ କନ୍ଦାର୍ପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ ନିଶାପନର
ନିଯା ବିଶ୍ଵପନ ସମ୍ବଦ୍ଧ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।
କଟକ ପ୍ରଦିଂବିନାମିଙ୍କର
ନୃତ୍ୟନିଧିକା ।

ଶକାବ୍ଦୀ ୨୩୨୨ ସନ ୧୯୧୦ ଓ ୧୯୧୧ ସାଲ
ରୂପଣୀ ସନ ୧୯୧୦ । ୧୯୧୧ ମଧ୍ୟକାର
ପୂର୍ବପର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିକ୍ର୍ୟ ହେଉଥାଇ ।
ଏହ ପଞ୍ଜିକା ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଜିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ସବାପେମା ପ୍ରାଚୀନ, ରୁହଣୀ, ଉତ୍ସମ କାଗଜରେ
ମୁଦ୍ରଣ ଏବଂ ବିଶ୍ଵକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପ୍ତକୁ ଅଟେ ।
ସବାହି ଏହ ପଞ୍ଜିକାର ଅଧିକାର ଅଦର ଏବଂ
ଅଧିକାର ଗ୍ରାହକ । ଏହାର ବିଶ୍ଵକତା ସମ୍ମରେ
ଅଧିକ ବୋଲିବା ବାହୁଦୟ ଅଟେ ।

ବର୍ତ୍ତପଞ୍ଜିକା ୮ ୦ ।

ପ୍ରେଚପଞ୍ଜିକା ୮ ୦ ୧୨

ଯେଉଁମାନେ ବିକ୍ର୍ୟ କରିବାକୁ ଅଧିକ
ସମ୍ଭାବେ କେବେ ସେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ନିମିଶନ
ଥାଇବେ ।

ଏ ଗୋପନିକର ସମ୍ବଦ୍ଧ
ସେବନେଣ ।

NOTICE.

Wanted a passed Compounder for the Charitable Dispensary of my state on Rs. 15 per mensem rising to Rs. 20 by biennial increment of Rs. 2 and annas 8. Applicants should state in their applications caste, age, residence and past services, if any, and submit the applications with copies of testimonials so as to reach before 20th February 1910 to

Moharaja Shree Birmitrodaya

Singh Deo

Sonepur Feudatory Chief

Feudatory State

P. O. Sonepur

Via. Sambalpur B. N. B.

NOTICE.

Wanted at once a Drill and Gymnastic Master on Rs. 15 plus consolidated travelling allowance of Rs. 3 per mensem. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned upto the 21st instant.

Preference will be given to one having a fair knowledge in Uriya and English.

District Board } Gokulanand Choudhuri,
Cuttack, Vice-Chairman.
3-2-1910.

THE

ORIENTAL
Government Security
LIFE ASSURANCE CO., LTD.

HEAD OFFICE-BOMBAY.
ESTABLISHED 1874.

OFFERS

Exceptional Security,
Lowest Safe Rates

THE OLDEST INDIAN ASSURANCE COMPANY.

Cuttack Agency	}
Lalbagh	
Agent	

Calcutta Branch	}
28 Dalhousie Square,	
W. St. John CHURCH Secretary.	

WANTED

A Head Master for the Bar-chana M. E. School on a salary of Rs. 20 per month. None need apply who has not passed the Entrance Examination and has not acquired experience in teaching at least for 5 years.

The selected candidate shall have to execute an agreement to stick to the appointment for at least three years.

Cuttack Balubazar } K. C. Nanda.
Secretary
Dated 28-1-1910 Barchana M. E. School

NOTICE

A large commodious house with ample ground (about one acre) called the *Ghumas* *kotha* belonging at present to the Chowdhuries of Bhingarpur and formerly, partly to the Tributary Raja of Keonjhar, situated on Revenue and rent-free land immediately on the Baradand (*i.e.* the great Jaggarnath Car Road at Puri) with the temple of Jaggarnath directly in sight, will be sold by public auction on the 15th of March next at 2 P. M. at the said house. The house is fit for the residence of Rajas, Rani's and other noble men and ladies desirous of living permanently or occasionally at Puri or for the establishment of such charitable Institutions as pilgrim rest houses, Arna chhatras, pilgrim Hospitals &c. &c. The great Rath Jatra (*i.e.* the Jaggarnath car festival procession) passes in the front of the house. Other particulars may be had on application to the undersigned.

Hemendranath Roy.
Cuttack Common Manager Bhingarpur
25-1-1910 Chowdhury Estate under the
District Judge Cuttack, Orissa

ପାଇଁର ପୁଷ୍ଟାଗା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପାଇଁର ପୁଷ୍ଟାଗା ହେବାଳୀକାଳେ
ନିମନ୍ତ୍ର ହେବେକ ଜଣ ବ୍ୟାହିଣୀ ପୁଷ୍ଟାଗା ଅବ-
ଧିକ ଥିଲା । ଯେଉଁମାତ୍ରେ ଏ ବିଶ୍ଵାରେ ପ୍ରାୟ
ଭାବରେ ତର କର ରହିବାରୁ ହେଉଛି । ପେମା
କର ଭାବେ ଯେଥାନିମନ୍ତ୍ର ଯୋଗାଓଇଥାରେ
ଏହ କୁଟୁମ୍ବ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ାରେ ଉଠୁପାରୁ ଏହ
ମାରର କମିଟାର୍ଟି ଏବ ରାଜସରକାରୁ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକର ସାବଧାନ ଦିଅଥିବ । ପୁଷ୍ଟା-
ମଠେ ନିଜ ନିଜର ଦରଖାସ୍ତିକେ ପାଇଁରୁ
ପାଇଁର ଭାବରେ ଜଜା ଶା ଶା ଶିକ୍ଷା-
କମିଟାର୍ଟି ପାଇଁର ମହିଦିଲ ପାଇଁର
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକର ସାବଧାନ ଦିଅଥିବ ।

ପାଇଁର ଭାବରେ ଶାଶ୍ଵତ ପାଇଁର
ପାଇଁର ପାଇଁର ପାଇଁର ମହିଦିଲ
(ପାଇଁର ପାଇଁର ପାଇଁର) ୨୫୫୫୦

NOTICE.

Wanted an Oriya Graduate L. T. for the Lower Secondary school Mandasa. Salary Rs 50 to Rs 60 with future prospects.

Sri Sri Srinivas Deo
Yuvaraja of Mandasa.
14-1-1910

ଏହାର ବିଧାରୀରଙ୍କ ଜଣାର ଦିଅ-
ଯାଇଥିରୁ ସେ ଗାନ୍ଧୀର ପ୍ରେସ ଅନ୍ତରେ
କାଳସ ଜମିଦାରସ୍ଥିତ ବେଙ୍ଗାର ବାଗପୁର ରେଳେ
ଓୟେର ପାନପୋଷ ପ୍ରସବ ନିକଟନେବୀରୀ ବେଦ-
ନାସ ନାମକ ପ୍ରାଚୀରେ ଅଗାମୀ ପେରିବା
ମାସର ତ ୧୫ ରୁବିତ୍ତ ମାର୍ଗ ମାସର ତା ୧୦
ମେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହ ମେଲା ଓ କୃଷି ଏବ ଶିଳ୍ପ-
ପନ୍ଦିତାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଉତ୍ସାହ କରାଯିବ । ଏହ
ପୁନରେ ମଦର୍ଶ ବେଦନାସ ଜନ୍ମ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରା-
ଯାଇଲେ । ଏହ ମେଲାରେ ନାନା ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ
କ୍ଷୟ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ କର୍ମିକ ଅତେବକ ମହାଜନ ଓ
ଯାନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ରହିବା ନିମନ୍ତ୍ରେ ମେଲାର କଟ-
ଟାମେମରମାନଙ୍କର ପରିବ୍ରାଞ୍ଚିଲ କ୍ଷୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ପ୍ରସବ କରାଯାଇଥିଲ । ଏହ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ
ଦେଶରବା ନିମନ୍ତ୍ରେ ପେଣ୍ଟମାନେ ପଦାର୍ଥ ପଠା-
କରୁଣ୍ଟା ରହିଲେ ପ୍ରସବିଲୁ ଏବେଳେ
ଅନେକଷ କରିଯାଉଥିଲୁ ଯେ ଦେମନେ ଅଗାମୀ
ପେରିବା ମାସର ତା ୨୫ ରଥର ପୂର୍ବାରୁ କମିଟାର୍ଟି
ପେଣ୍ଟମାନଙ୍କର ପଦାର୍ଥ ସବୋହିତ୍ୱ
ଦିବେଚନା କର୍ମିକ ସେମାନଙ୍କ ନବତ ରହିଲୁ
ପୁରସାର କିମା କିମା ଓ ସାର୍କିପିକର୍ତ୍ତା ଦିଅଥିବ
ଥିଲେ ଯେ ଦେହ ଏହ ମେଲା କିମା ପ୍ରଦର୍ଶନ
ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିଷୟ ଜାଣିବାକୁ ଲଜ୍ଜା
କରନ୍ତି ସେ କାଳସ ପ୍ରେସ ମେନିଜର ବାରୁ
ଅନିରୁକ୍ତ ପରେଲ ମେ ତାକୁର ଚେତନ୍ୟ
ପ୍ରମାଦ କେବଳ କିମିଜିଜିଟ କିମାରେ ପାଇଁ
ଲେଖିଲେ ଗାଦା ତାରି ପାଇଁବେ ।

ତା ୧୩—୧—୧୦

ଶ୍ରୀର ପ୍ରେସ, ଓ, ହିପ୍ପିଲ୍ ପ୍ରେସିଲ୍ୟୁ
ଶାନ୍ ଏନିରକ୍ଷ ପରେଲ ମେନେଜର ବାରୁ
କାମରକ୍ଷିତ ଗୋପିନାଥ : ଆ : ପାଇଁପୋଷ
ବେ : ନା : ରେ :
ଶାନ୍ ଚେତନ୍ୟ ପ୍ରମାଦ କେ ତାକୁର
କାମରକ୍ଷିତ ସେଫେରିଟା : ଆନିପୋଷ
ବେ : ନା : ରେ :
ଶାନ୍ କେବେଦକ ଦାପ ସର୍ବିରେଷିଯର ମେନିର
”ମୋଷୁବିଦାରଗାଲିକମିନ୍ଡ୍ରିକ୍ୟୁର୍”
”ନିନଦମମହାଜନମେମର ଶ୍ରୀମାନ୍ ସବୋହ
କମିଟାର୍ଟି ମେନିର

WANTED.

An Assistant Female Teacher on Rs 10 per month for the Girls' school at Nijgarh. Applications with copies of testimonials will be received up to 20th February.
Nayagarh } G. S. Mahanti
25-1-10 } Superintendent

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହାର ସବ୍ୟାଧାରଙ୍କ ଜଣାଇଥିଲୁ ସେ
କମ୍ପୁଟର କାର କଲିପିଲ ଠାକୁରମାନ-
କର ଦେବେକ କୋର ସକାଷେ ବାରିକ ମ ୨୭୦
ଦିନ ରହ କଲିବାକିଆ ଦିଅ ଅବଧିବ ,
ସେଇ କାଜନମାନେ ରକ୍ତ ଦିଅ ମୋଗାର-
ମାରୁ ମହା ର କୁ ସେମାନେ ଅସ୍ତ୍ରା ପେରିବା
ମାସ ତା ୨୫ ରଥ ପୂର୍ବାରୁ ଦିଅର ଦର ସହିତ
ଅବେଦନପଦ ନିଯୁକ୍ତିର ଶାମାନ ଘାସାବେବ
ବାହାରଙ୍କ ନିକଟର ପଠାଇବେ ବିମା ହୃଦୟ
ଦ୍ୱାରା ପୋତ ରକ୍ତ ବିଷୟ ସ୍ଥିର କରିବେ ।
ସେଇ ମହାଜନ ମନୋମାନ ଦେବେ ସେ ମାର୍ଗ-
ମାସ ତା ୨୫ ରଥାରୁ ରକ୍ତ ଦିଅ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ
ସେମାନବେ । ରତ୍ନ ତୀର ୨୩୫୫୦ ମହିଦା ,
ପେପଲ ।

ଶା କିମନାଥ କିର୍ତ୍ତ । ବ । ନିଜମତି ମ ୪୮୧୮
ଶା ରଧାନାଥ କିର୍ତ୍ତ । ବ । „ ମ ୪୯୮
ଶା ଗୋପିନାଥ କିର୍ତ୍ତ । ବ । „ ମ ୫୮
ଶା ବିଧମୋହନ କିର୍ତ୍ତ । ବ । „ ମ ୫୯୯୯
ଶା ଦ୍ଵାରାଦେଶ ଠାକୁରଣୀ । ବ । „ ମ ୨୦୧୯
ଶା ଦିବାକାର ଦେବ । ବ । „ ମ ୪୦
ଶା ରଧାନାଥ କିର୍ତ୍ତ । ବ । „ ମ ୨୨୨
ଶା ରଧାନାଥ କିର୍ତ୍ତ । ବ । ଓଡ଼ିଶା ମ ୫୩୬୯
ଶା ଲକ୍ଷ୍ମେନ୍ଦ୍ର ମନେଶ । ବା ଶରଣକୁଳ ମ ୨୭୨୨୯୯
N. S. Mandhata
ରତ୍ନ । ବ । ବିଶ୍ୱମତି

ପୁର ରାଧାକୃତ ମଠରେ ଜଣେ ରଦ୍ଧିଲ-
ବାର ଅବଧିକ , ଅବେଦନକାରମାନେ ସହିତ
ପ୍ରକାର ପଦ ପଦ ଅବେଦନ ପଦ ନିମ୍ନ ସରକାର
କାରିକ ନିକଟର ପାଲି ମଠ ମାସ ତା ୨୫ ରଥ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରେରଣ କରିଲେ । ବେବନ ଭିଷ୍ମ-
କୁତୁହାରେ ଟ ୧୫୫ ଟିକାରୁ ଟ ୨୫୫ କା
ଥିଲେ । ଅବେଦନକାରୀ ରଧାନାଥ ଜାଣିଥିବେ
ଜମାଦାରଙ୍କିମିତ୍ରା ଓ ବନୋବଟ୍ ବାରିକରେ
ପ୍ରସବ କରିଲୁ । ଅବେଦନକାରୀ ରଧାନାଥରେ
ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ ପଦ

ପୁର { ଶା ରାଧାକୃତ ଦାପ ଗୋପାମି
ମ ୨୫୫୫୦ { ମହାନ୍ତ୍ର ରାଧାକୃତ ମ ୨୦

NOTICE

The following Elephants are for sale in the Nilgiri Feudatory State, Orissa, Bengal-Nagpur Railway station Balasore. Intending purchasers are requested to come personally or send their agents for selection. Reasonable offer will be accepted. Purchasers who will buy within a month from the date of this notice will get at a cheaper rate. For further particulars please apply to the undersigned

Name of female Elephants.	Height	Approximate age	Name of male Elephants	Height	Approximate age	Remarks
1 Gangapiari	7	6 19	0	1	Meghnad (a)	8
2 Jamunapiari	7	1 18	0	2	Durjadhyan	4
3 Sarjupiari	7	6 20	0	3	Dusasan	4
4 Radhapiari	8	2 50	0	4	Bhola	4
5 Lalitapiari	8	3 23	0	5	Lachhman	5
6 Pabanapiari	7	0 13	0	6	Satrughan	4
7 Janpiari	7	3 12	0	7	Bharat	5
8 Chitramala	7	9 20	0	8	Angad	6
9 Rangapiari	7	8 24	0	9	Arjun	6
10 Mohanamala	8	2 23	0	10	Kumbhakaran	5
11 Asakapiari	8	3 40	0	12	Akshyakumar	6
12 Kundanmala	7	5 25	0	11	Dhanurjoya	6
13 Ratanmala	7	0 12	0	13	Bhimsen	6
14 Jatanamala	7	7 21	0	14	Indrajit	5
15 Basantapiari	6	9 14	0	15	Parsuram	4
16 Malati	7	6 16	0	16	Sahadeb	4
17 Rampiari	6	7 26	0	17	Asuathama	4
18 Nachmanpiari	7	1 15	0	18	Aswainkumar	4
19 Sitapiari	7	2 16	0	19	Jambuban	3
20 Godavari	5	8 5	0	20	Bali	3
21 Narmada	5	10 6	0	21	Nakula	3
22 Jaubanvari	6	6 10	0			
23 Dronapiari	5	10 5	0			
24 Osmantara	5	11 7	0			
25 Kataktara	4	5 4	0			
26 Jasodapiari	4	8 3	0			
27 Chandanmala	4	4 2	0			
28 Kuinur	5	10 6	0			
29 Padmamala	3	2	3			

Nilgiri Raj Office

Dated 7th February 1910 }

Braja Ballabh Roy,
Sheristadar,
for Dewan Nilgiri State

ଏହି ମାସ ସତାଶେ ଏହି ଟଙ୍କା ଦୂର୍ଘା ।
ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଦେବତା ।

ବିଚିତ୍ର ହରିବଂଶ ।
ତମିର ଅଠେତିଥିଲେ ପଞ୍ଚୀଶ୍ଵର ।
ବୃକ୍ଷକ ଜନତାର ସ୍ଵାଧେନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବନାପ୍ରଦାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହେବା ।
ଆସନ୍ତୁ ପେହିଥାରୁ ମାସ ଗ୍ରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦ୍ୱାରା ଦୂର୍ଘାର ଏହି ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଚୀଶ୍ଵର
ଦେବତା ମୂର୍ଖରେ ବିଜୟ ଦର୍ଶିବ । ତାକମାସିଲ

ଓ କିମ୍ବା ଦେବତା ହେବା ।

ପ୍ରଧାନ—ଦୁଇଲ ସାହୁଟି ପ୍ରେସ
ପୋଷ୍ଟାଫିଷ ଗୁରୁତ୍ବରେ କରିବ ।

ବଡ଼ାମ୍ବା ନିର୍ମଳ ଅପରପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବାକକା
ବିଦ୍ୟାଲୟ ନିମନ୍ତେ ମାତ୍ରିକ ଟ ୫୮ ୯ ଟା ଦେ-
ଚନରେ ଏକଟର ପ୍ରଧାନ ଶଶ୍ୟରୀ ଅବସ୍ଥା ।
ସେ ମଧ୍ୟ ବିକାରକାରେ ଆଶା ଗୃହ ପାଇ-
ପାରିବେ । ନିରାକାରୀରୁ ପରମାଣୁକୁ
ଓ କୁରିବ ନିମ୍ନମରେ ପାପା ଦେବାରୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ଭିନ୍ନ ଅପର ବାଦାର ଅବେଦନ ଗୃହର ଦେବ-
କାରୀ । ଅବେଦନ ବାହାରୀମାରେ ଅପରାଧ
ପ୍ରଧାନ ପକ୍ଷ ସକ୍ତ ଅମ୍ବ ନିରାକର ଅବେଦନ
ଦେବକେ । ଅବେଦନ ପକ୍ଷ ତରିକା ମାସ ଟା ୨୨
ରଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ ଦେବକେ । ମରି ।

ବଡ଼ାମ୍ବା ସକଳତାରେ
ଟା ୨୨୯୫୨୦ }
ବେଳୋକ

Bhagawan
Mahapatra
ଦେବତା

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସେବନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ

ଦେବତା

ସମୟା ।

ଅଞ୍ଚଳୀର ନିର୍ମଳ ଦେବତା ପରାମର୍ଶ-
ବକ୍ତ୍ଵ ଏ ଲାଗୁ ପ୍ରକାଶ ଦେବତା । ତାହା
ଦେବତା ବର୍ଷର ବରତାକାରୀ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ
ଭାବ ଦେବତା । ଲାଗୁଥିବାର ତାହା ଦେବତା
ଦେବତା ମହାଦେବ ପରାମର୍ଶ ଦେବତା ।

In the Court of the District
Judge of Cuttack.

Notice is hereby given under
section 12 Clause (2) of the
Provincial-Insolvency Act III of
1907, to all concerned that the
petition filed by Ramanath Dass
of Batasor. Ph. Sunhat, District
Batasore, the Judgment debtor
in Execution case No. 24 of
1909 of the file of the Munsiff
of Batasore for his being declar-
ed insolvent has been admitted
and registered as Miscellaneous
case No. 1 of 1910 and that the
14th day of March 1910 has
been fixed for the hearing
thereof.

Persons desirous to be re-
presented in the matter should
attend in person or by duly
instructed pleaders on that day.
The particulars of debts alleged
to be due in the petition are as
follows:

Name of creditors	Amount of debt
1. Ramji Lall Marwari and	Rs 360-15-6
2. Golap Dai	
3. Amarendra Narayan Kar, Minor by his father	
Debendra Nath Kar	Rs 195
Total	Rs 555-15-6

District Judge's } J. N. Mukherjee
Office, Cuttack } Sub-Judge in charge
9-2-1910 }

ଭାରତ ରାଜସେବା କୋଣାରୀ, ଲେମିଟେଡ୍

ଦେଇ ଅପିସ—ଭାରତ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍, ଲାହୋର ।

(ପାଞ୍ଚାନିଥର ସହେଶୀଆପିସ)

ଗ୍ରୁହ ଅପିସ :—ଲାହୋର, ଗର୍ଡନପିଣ୍ଡି, ମରୁର, ନାଗପୁର, ଅଜମିର, ଅହାମଦବାଦ

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ହାରଦରାଦ, ତେବାଳ

ତିଥ ଏଜେନ୍ସି :—ବିଲ୍‌ନଗର ଓ ବିମାର ।

ଚେତ୍ତାରମ୍ବାନ :—ଅନ୍ଦରେବଳ ନିଷ୍ଠାର ଦରବିଷଳ ଲାଲ ଓଲେ, ଲାହୋର
ବାଲକ ଅୟ :—ଟ ୪୦୦୦୦ ଲାର ଉଦ୍‌ଦୃୟ ।

ହାଧାରଣ ଦାକ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିବାହ ଓ ଶିକ୍ଷା, ପୁରସ୍କାର ଓ ପେନ୍‌ଫଂଡ ଓ କେ
ରେବିଏସ୍, ପାଣ୍ଡିପର୍ସାନ୍ତା କରି କାହାର ଜାବକର ବିମା କରିଯାଏ ।

୧ ବିମା କୌଣସି ପ୍ରକାରେକଷ୍ଟ ହୁଏ ଗାହିଁ ।

୨ ଦେସ୍ ଦୂର୍ୟ ସ୍ଥିର ଥାଏ ।

୩ ବିମାରମାନେ କିମ୍ବାମାର ଲାଭରୁ ଅଂଶ ପାଇ ପରିବିରୁ ।

୪ ଦାଖା ଟଙ୍କା ନିୟମିତ ସମୟରେ ଦିଆଯାଏ

* ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସହିତ ଦିଆଯାଏ

ତାତିକି ସଙ୍ଗେ ରେନର ସମାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ

ବରବର ସମୟ ପରିବର୍କମାତରକାର ଏବଂ ପୁଣ୍ୟପୋତି ବାହିପାତାମାକ୍ରମ ସବଦା
ଉପାଦାନ କରିଲା ।

ବିଦେଶ ବବରଣ ସମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟଙ୍କାରେ ଅନେକଦର କର ।

ଲାଲପତ୍ର ବ୍ୟାପି ପାଇଁ

ମେନେକର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏ ବିଜ୍ଞାପନ ଅବହାର ହୋକାରମାନ ଓ
ଜଙ୍ଗଲର ଦରତା, ବାହାତା, ଅର୍ଦ୍ଦା, କୋତଳା
ବା ଅବ୍ୟକ୍ତି ଜଙ୍ଗଲ ନିର୍ମାଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବା
ଓ ଲକ୍ଷ ପରିବର୍କମାତରକାର ଟଙ୍କା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମରି
ପାଇଁ ପେରୁପ୍ରାଣମାବ ଟ ୨୮ ରିଅରେ ସହର
କରେଗିରେ ନିଲମ କରିଯିବ ଯେଉଁମାନଙ୍କର
କେବାର ଯତ୍କା ଆଏ ସେମାନେ ଭାଲୁ ବିନ୍ଦୁ
ଏ ୧୯ ବା ସମୟରେ ଉତ୍ତରିତ ହୋଇ ନିଲମ
ଭାବରେ ବା ଲିଖିତ ବରଣସ୍ତ ଦେବେ ଯେହାକୁ
ଟଙ୍କା ଦିଅଯିବ ତାକୁ ଅତୀମ ମାତ୍ର ସବ ବିନ୍ଦୁ
ଦିପାକିତ କରିବାରୁ ଦେବା ଏ ବିଶ୍ଵାରେ ଅଛେ କି
ବୁଦ୍ଧିମ କିମ୍ବା ଅଛି ଯଦି କେହି ପାଇଁ ଦରତା
ଲକ୍ଷ ବିପାଦବା ବା ଜଙ୍ଗଲ ଦିପାକିତ କରିବାରେ
କରିବାର ଟଙ୍କା କେବାର ବୁଦ୍ଧି କେବେ ସେ
ଦେବେ କରିବାରେ କେବାର ଟଙ୍କା ଅଛନ୍ତି ଯାହା
କରେଣ କର ଅବେଦନ କରିବେ । ଇତି,
ତା ୧ ରେ ମାତ୍ର ପେରୁପ୍ରାଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟ ୧୯୦ ମାତ୍ର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏତିକୁ ସବସାଧାରଣକୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
ଯାଇଥିଲୁ ଯେ ଅଛ ତେବାଳାକ ବିଲର ନିମ୍ନ-
ଲିଖିତ ଦ୍ରୁବ୍ୟମାତରକର ବାରିକ ପଢ଼ା ସବ
୧୯୦୧୯ ସାଲ ସକାଶ ଅଗମି ମାର୍ଚ ମାସ
ତା ୧୯ ରକ୍ଷଣ ଦେବି ସେମାର ଦିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀ
ସମୟରେ ଅଛ ସଜ ଅପିସରେ ନିଲମ ଦେବ—
ଯଥା

୨ ଅବକାଶ ଏକାକୀ ଅପିସ ହୋକାରମାନ
ଗଞ୍ଜା ହୋକାରମାନ ସବଶ ଏହାକାରମାନ ତାତା
ହୋକାରମାନ । ରେଇନହ ବିଲର କାରକ
ଦାଉସମାକ ବସାଯାମାକ ମଳିଦିଥ ସରମାନ
ଚନ୍ଦ୍ରମାନାମ । ଏ ପରେଷ୍ଟୁଏଲକା ଦରତା
ବାହାତା ଥିଲା କୋତଳ ଜଙ୍ଗଲକ୍ଷେତ୍ରକୋଷ
ଲକ୍ଷ ମହୁଳ କେନ୍ଦ୍ରିଯ ମହୁଳ ଓ ମହମ ସନ୍ଦର ଓ
ମୁଗ୍ଧିଙ୍ଗ କିମ୍ବା ପରିବର୍କମାକ ତମତା କରିବା
କେବଳ ସୁକାଦିନେବ ତରବୁକନର ଶୀର୍ଷିକରୁଳ
କୁରିବୋକ କୁରୁମଧ୍ୟ ଗୋଲ

PUBLIC WORKS DEPARTMENT, ORISSA CIRCLE.

NOTICE.

NOTICE is hereby given that the undermentioned Canals in Orissa will be closed for annual repairs during the periods specified below:

(1) The Taldanda and Machgong Canals from 1st to 30th April 1910, both days inclusive.

(2) The Kendrapara Canal System from 1st May 1910 to 15th June 1910, both days inclusive. In case the river does not rise by the 15th June, the closure will be extended until flood water comes down.

(3) The High Level Canal, Range I from 20th April 1910 to 31st May 1910, both days inclusive.

(4) The High Level Canal, Range II, from 16th April 1910 to 31st May 1910, both days inclusive.

(5) The High Level Canal, Range III, and the Jajpur Canal from 15th April 1910 to 31st May 1910, both days inclusive.

R. E. Carter,
Superintending Engineer,
Cuttack,
2-2-1910.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିଅ ନିଅ ସରଗଲ ପଢ଼ି ଦେଖ ମଜା
କୁରକ ସ୍ପ୍ରିଟ ।

(୧) ଗାନ୍ଧାର ତାର	ଟ ୦ ୧୨
(୨) ପ୍ରାଚୀନପାଳୀ	ଟ ୦ ୧୭
(୩) ବୁଢ଼ା ମୀ	ଟ ୦ ୧୭
(୪) କିଷ୍କିରାଧାନ୍ତ୍ର	ଟ ୦ ୧୭
(୫) ବିଧବାର ସ୍ଥାମାପ୍ରାପ୍ତି	ଟ ୦ ୧୭
(୬) ବୋହୁ ଗୋ	ଟ ୦ ୧୭
(୭) ମଧ୍ୟାଲଜ ବିତ୍ତନ	ଟ ୦ ୧୭

ଗଲ ଓ ପଦ୍ମ, ଅଛ ସୁନ୍ଦର ଖାଦ୍ୟ ପରିବରେ
ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ କୌତୁକ ରହସ୍ୟ ପ୍ରକାଶରେ
ପାରେ । ଏହି ବିଲରେ ବହ ଶେଷ କର ବର ପାରେ
ପାରବ କାହିଁ ।

ପ୍ରାଣ ସ୍ଥାବ ବିଲକ ପ୍ରିଷ୍ଟିଂକାମ ।

ନିଅ ନିଅ ଭାରିକା ।

THE NEW PRESS BILL.

A bill to provide for the better control of the Press was introduced into the Supreme Council by the Hon'ble Sir Herbert Risley on the 4th Instant. It was referred to a Select Committee and the report of the Committee was presented to the Council on the 8th. There were two minutes of dissent, one from the Hon'ble Messrs. Gokhale and Mudholkar and the other from the Hon'ble Pundit Madan Mohon Malaviya. Messrs. Gokhale and Mudholkar were of opinion that the taking of security in case of a new paper

should not be made compulsory and that a declaration should not be annulled till the disposal of the appeal by the High Court. The Hon'ble Pundit Malaviya thought that the Bill ought to be confined to those parts of the country where it is considered necessary and that no security ought to be demanded till after an offence is established after disposal of an appeal, if any, by the High Court. All the three Hon'ble members, however, considered this measure to be unnecessary as they thought the provisions of the existing law were sufficient to deal with the offenders. The bill was fully discussed in the Council and with certain amendments was passed into law on Tuesday, the 8th Instant. It is no doubt a matter of very great regret that the first Bill before the enlarged Council should be a measure of this kind, dealing with the liberty of the Press. But occasion arises when an unpleasant duty has to be performed. The gravity of the situation compelled the Government to adopt this measure even against their wishes. Sir Herbert Risley while introducing the Bill distinctly said — “But the ingrained instincts of all Englishmen are averse to interference with the press even by way of prosecution and we continued to hope that time and education would bring wisdom. Our hope was in vain.” Thus for the vituperations of a section of irresponsible people the entire body of the press has to suffer. We know when a Surgeon is required to perform an operation to remove a diseased part or a cancerous growth, he paralyses the whole system of his patient by introducing chloroform or some such thing. The healthy organs have to suffer till the diseased part is removed. It is note-worthy that His Excellency at the conclusion of the debate on the Press Bill and in course of his speech promised the release of the State prisoners who were deported 14 months ago under Regulation III of 1818. This announcement was received with acclamation and has given universal satisfaction throughout the country. We have an exceptionally able Statesman at the helm of the Administration at this critical juncture. We may confidently repose our trust in him and we may be sure he will steer clear of the rocks and shoals and carry us safe on our onward and progressive journey.

TECHNICAL EDUCATION.

A cue has been taken. As a matter of fact, it is the one raging idea now, viz., the spread of technical education, not only here in India, but all over the world. The cue was taken in India rather late. The reason though obvious, is neither here nor there. It is of a multifarious character. Ages succeeded ages and cycles

wheeled over cycles, Indians noted for their eastern. Arts and industries met with fates which inevitably follow in the wake of a cataclysm to use the word in its figurative sense. Death and dormancy followed seriatim. But annihilation is not Providence's law. As nature does not allow to keep up a vacuum Providence is in his dispensation does not annihilate. It allows time and turn to come just when He thinks them fit. Great cataclysms passed over India, till it pleased Providence to place her under the aegis of a great nation. They came not as conquerors, but as redeemers. When a great tide comes it comes accompanied by boars. So the advent of the Britons come as a tide which was to open new havens, but, as it was there were also boars which accompanied the tide. Old havens were destroyed but not before new ones were opened. The advent of such a great power was destructive to a great extent, but was amply constructive. Dissolutions and destruction must follow where the fabric is weak or where it required a remodelling. The sequel which comes after a mighty change has its various ramifications which are not easy to calculate. The sequels were many and multifarious which came following the tail of the British Lion through a process of permutation and commutation. But the end was unerring. The Lion, as king was naturally anxious to retain his power but as king he was also the protector, and this ideal of the king and protector was not lost sight of. The British Lion was not the symbol of destruction for the sake of self preservation, but was a symbol of power and protection ordained to fulfil higher aims and higher objects. Then gradually, the redeemer's work is being done a review of which is the property of the world's history. We are concerned with the many blessings which the advent of British power has given us. Of the many and numerous, the renewal of the Indian industry is an outstanding one. It has come late but not last. The British lion saw that of all the progress which he brought to his realm, the regeneration of the country's industry was one vitally necessary, not as a coup-de-grace to the prosperity of the country but by far, a means, the right means, for the amelioration of the several evils which now exist in the physical and social economy of our country. The Lion woke late, because consciousness of superiority makes him sleep much and long but when he wakes, he wakes to shake off lethargy and to make up for the past. He gave the first impulse which went reverberating far and wide. We have said, the cue has been taken and the work is begun and begun with a vengeance, if we may say so. It is the sign of the time. The time came and the turn has been given. But what about

poor Orissa. We published lately a few letters on the subject. Writing and talking are easy. Both may be waxed easily eloquent and telling but what about the practical economy of what you say and do. To send a young man to Germany or Japan is no doubt the only chance now hit upon for the up-bringing of a future generation for Industrial development of the country. But we stop to ponder whether Orissa offers any field for the young men returning after industrial education from foreign countries. The example of Mahesh is instructive enough and it remains to be seen what Sarangdhar will do or made to do. It was edifying to see the Conference making allotment of its educational fund by distributing three scholarships under heads ‘Medical’ “Agricultural” and “Commercial.” The allotment is a paper arrangement now if we have understood aright. A provision of the kind for higher medical education of the Uriya boys is undoubtedly a telling necessity and the successful candidate will find ample field for self and others. But what of agricultural and commercial? We pause to ponder again.

ଗତ ୩୫ ଜାନ୍ମରେ ଶେଷହେବା ସ୍ପ୍ରାହରେ ଭାବରେ ପେଲେମ ବୈଶରେ ୨୦୨୪ ମୁହଁ ହୋଇଥିଲା । ତହୁଁପୂର୍ବ ସ୍ପ୍ରାହରେ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୫ ଥିଲା । ସୁରଙ୍ଗ ବେଶ ଦିବି ହେବାର ଜଣାଯାଏ । ସ୍କ୍ରିପ୍ଟଦେଶର ମୁହଁ ସମାଜେ ଅଧିକ ଯଥା ୨୨୫୦ ଥିଲା ।

—〇—

୧୦। ଚିଲି ବୋର୍ଡର ଗତ ମେମବ୍ରାଇ ଦଳ ସେଇ ଅଧିବେଶନ ଦେଇଥିଲା ଭାର୍ତ୍ତରେ ଗାଟମାର ଚଲାଇଥାର ଘର ସ୍ଥାନୀୟ ବୋର୍ଡରୁ ଦିଆଯିବା ବିଷୟ ଦିଲ୍ଲିର ଦୋର ସଙ୍କଷିତକରିବି ସକାନ୍ତ ଦେଲ ଯେ ଲୋକାର ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଥାନୀୟ ବୋର୍ଡ ଗାଟମାର ଚଲାଇବେ । କେବଳ ଏ ବର୍ଷ ଗଠ ନିଲମ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡରୁ ଦେବ । ଏ ନିଷରି ଯେ କି ହୋଇଥିଲା ବୋର୍ଡ କାହିଁଲା ଅମ୍ବେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଏଥିର ସମ୍ପର୍କ ଥିଲା ଏବଂ କରମନ୍ ସର୍ବ୍ୟମାନ ପହିଁ ର ପ୍ରୟୋଚନୀୟ ରହିଥାଇବା ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରନ ଥିଲା ।

ବିଜୀବ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାରା ଗତ ଜାନ୍ମରେ ମାତ୍ର ୩୮ ଜାନ୍ମର ଅଧିବେଶନରେ ପରିବାର ଯୋଗବିନ୍ଦାରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପ୍ରତ୍ଯେକିତ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ମାନ୍ୟବର ବାହୁ ଦୁଃଖକାରୀବାନୀ ବେଳେବ ବିଷୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ବୃକ୍ଷ ଥିବା ଓ ତାହା ପେଶ ଦୋର ଥାର ୬ ଥିବାର ସମ୍ପର୍କ ନିର୍ବେଶମତେ ତାହା ସ୍ଵକର ଦେଲ । ଏଥିର ପ୍ରତ୍ୟାମା ମାତ୍ର